

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu
Bağımlılığı İzleme Merkezi

TR

Avrupa Uyuşturucu Raporu

Trendler ve Gelişmeler

Amfetaminler

Enjekte edilen uyuşturucu kullanımı

Esrar

Eroin ve diğer opioidler

Kokain

MDMA

COVID-19

Uyuşturucu yasası suçları

Yeni psikoaktif maddeler

Uyuşturucuya bağılı ölümler

2022

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu
Bağımlılığı İzleme Merkezi

Avrupa Uyuşturucu Raporu

Trendler ve Gelişmeler

2022

Yasal bildirim

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi'nin (EMCDDA) bu yayını telif hakkıyla korunmaktadır. EMCDDA bu belgede yer alan verilerin kullanımından doğacak sonuçlar için hiçbir sorumluluk veya yükümlölük kabul etmemektedir. Bu yayının içeriği EMCDDA ortaklarının, AB Üye Devletleri'nin veya Avrupa Birliği'nin herhangi bir kurumunun veya ajansının resmî görüşlerini yansıttığı anlamına gelmemektedir.

Bu rapor Bulgarca, İspanyolca, Çekçe, Danca, Almanca, Estonca, Yunanca, İngilizce, Fransızca, İrlandaca, Hırvatça, İtalyanca, Letonca, Litvanca, Macarca, Flamanca, Lehçe, Portekizce, Romence, Slovakça, Slovence, Fince, İsveççe, Türkçe ve Norveççe dillerinde mevcuttur.

Bazı dillerdeki çeviriler otomatik çeviri araçları kullanılarak yapılmıştır. Nihai metnin, özgün İngilizce versiyonunu doğru bir şekilde yansıttığından emin olmak için her türlü çaba sarf edilmiştir.

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi, 2022

© Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi, 2022

Bu belge kaynak belirtilmek kaydıyla çoğaltılabilir.

Print	ISBN 978-92-9497-789-2	2443-6364	doi:10,2810/049183	TD-AT-22-001-TR-C
PDF	ISBN 978-92-9497-764-9	2363-3972	doi:10,2810/206416	TD-AT-22-001-TR-N

Onerilen atıf:

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi (2022), *Avrupa Uyuşturucu Raporu 2022: Eğilimler ve Gelişmeler*, Avrupa Toplulukları Resmî Yayınlar Bürosu, Lüksemburg.

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu
Bağımlılığını İzleme Merkezi

Praça Europa 1, Cais do Sodré, 1249-289 Lizbon, Portekiz

Tel. +351 211210200

info@emcdda.europa.eu | www.emcdda.europa.eu

twitter.com/emcdda | facebook.com/emcdda

İçindekiler

4	Önsöz
6	Giriş notu
7	Teşekkür
8	2022 yılına kadar Avrupa'daki uyuşturucu durumu: Ortaya çıkan tehditlerin ve yeni gelişmelerin özeti ve değerlendirmesi
22	Uyuşturucu tedariki, üretimi ve prekürsörleri
26	Esrar
28	Kokain
30	Amfetamin ve metamfetamin
34	MDMA
36	Eroin ve diğer opioidler
38	Yeni psikoaktif maddeler
41	Diğer uyuşturucular
43	Ek Ulusal veri tabloları

Önsöz

Avrupa Uyuşturucu Raporu (EDR) 2022, son zamanlardaki büyük küresel olayların hayatımızın tüm alanlarıyla birlikte bugün Avrupa'da karşı karşıya olduğumuz uyuşturucu sorununu da derinden etkilediği bir dönemde geliyor. En önemli raporumuz, Avrupa'nın bu sorunla başa çıkmak üzere daha iyi hazırlanmasına yardımcı olmak için tasarlanmıştır. Bunu, hem mevcut durumu şekillendiren trendleri analiz ederek hem de Avrupa'nın gelecekte yüzleşeceği uyuşturucu sorunlarına tesir edebilecek yeni ortaya çıkan tehditleri belirleyerek yapar.

Bu analizin tek bir analiz olmadığını, yakın zamanda yapılmış çok sayıda çalışma tarafından desteklendiğini belirtmek önemlidir. Her zaman olduğu gibi bu yılki EDR'nin beraberinde temel veriler, metodolojik notlar ve uyarılara erişim olanağı sağlayan İstatistik Bültenimizi sunuyoruz. Bu rapor ayrıca, ağırlıklı olarak kokain ve metamfetamin pazarlarındaki gelişmelerle ilgili olarak Europol ile ortaklaşa yürütülen son incelemeleri temel almaktadır. Bu araştırmalar, uyarıcıların bugünlerde Avrupa uyuşturucu sorununda oynadığı rolün öneminin giderek arttığını göstermektedir. Bu yıl ayrıca, AB Erken Uyarı Sistemi'nin yeni psikoaktif maddeler hakkındaki çalışmasının 25. yılı oluyor. Bu dönüm noktası, bu çığır açan ağı başarılara dair bir inceleme ile kutlanıyor.

Benim için 2022 uyuşturucu trendleri analizimizde öne çıkan ders niteliğindeki mesaj '**Her Yerde, Her Şey, Herkes**' olarak özetlenebilir. Günümüzde uyuşturucu sorunlarının etkisini hemen **her yerde** gözlemleyebileceğimiz bir durumla karşı karşıyayız. Avrupa Birliği içinde uyuşturucu sorunları, evsizlik, psikiyatrik bozuklukların yönetimi ve gençler arasında suç işlemenin azaltılması gibi diğer önemli konuları da karmaşıklaştırmaktadır. Ayrıca bazı ülkelerde, uyuşturucu ticareti kaynaklı olarak daha yüksek seviyelerde şiddet ve yolsuzluk gözlemliyoruz. Uluslararası düzeyde bu olayların, Avrupa'da gördüğümüz uyuşturucu sorunlarını etkileme potansiyeli vardır. Bu raporda, Afganistan'daki gelişmelerin uyuşturucu trafiğini gelecekte önemli etkileri olabilecek şekilde nasıl değiştirebileceğini ve Ukrayna'daki savaştan kaynaklanan insani krizin Avrupa uyuşturucu trafiğinde ne gibi yeni zorluklar yaratabileceğini ele alıyoruz.

Bu yılın raporundan çıkardığımız kapsamlı sonuç, şu anda, üst düzey bulunabilirlik ve uyuşturucu tüketim modellerinde daha büyük çeşitlilik ile karakterize edilen daha karmaşık bir uyuşturucu durumuyla karşı karşıya olduğumuzdur. Yeni psikoaktif maddeler olgusu hakkındaki raporumuzda, psikoaktif potansiyeli olan hemen hemen **her şeyin** artık piyasada görünme riski olduğunu ve bu maddelerin genellikle yanlış etiketlendiğini görüyoruz; bu da bu maddeleri tüketenlerin gerçekte ne kullandıklarının farkında olmayabilecekleri anlamına geliyor. Bu bağlamda hint keneviri ürünlerinin, bugünlerde görmekte olduğumuz uyuşturucuyla ilgili yeni tehditlerin sadece bir örneği olan sentetik kanabinoidlerle karıştırıldığına dair aldığımız raporlar beni özellikle endişelendiriyor. Bir diğer endişemiz ise, Avrupa'da artmakta olan sentetik uyuşturucu üretimi ve özellikle metamfetamin üretiminin yükselişi. Bu yılın raporunda belirtilen önemli bir gelişme, COVID-19 pandemisinin hem uyuşturucu trafiği hem de insanların kontrollü maddeleri edinme yolları üzerindeki devam eden etkisidir. Ayrıca birçok ülkede, uyuşturucu sorunları olanlar için tedavi ve zarar azaltma hizmetlerini yaygınlaştırma ihtiyacının devam ettiğine de dikkat çekilmiştir.

EMCDDA'daki temel misyonumuz, uyuşturucuların bireylere, ailelerine ve içinde yaşadıkları topluluklara verdiği zararı azaltmak için daha iyi politikaları ve eylemleri desteklemektir. Bugün, doğrudan veya dolaylı olarak **herkesin**, uyuşturucu kullanımından, doğrudan veya dolaylı olarak bir şekilde etkilendiğini kabul etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bunu direkt olarak, sorunları olan ve tedavi veya diğer hizmetlere ihtiyaç duyanlarda görüyoruz. Dolaylı sonuçları daha örtülü olsa da eşit derecede önemlidir. Bunlar arasında savunmasız gençlerin suç dünyasına girmesi, sağlık bütçeleri üzerinde artan baskı ve kendilerini güvensiz hisseden ya da kurumların yolsuzluk ve suçluluk nedeniyle yozlaştığı toplulukların topluma olan maliyeti

yer alır. Uyuşturucu kullanımının bize sunduğu karmaşık sağlık ve sosyal politika sorunlarını, m¼cadelemizi, etkili olduğu g¼r¼len yanıtların bir analiziyle birlikte, karşılaştığımız sorunların doğasına ilişkin sağlam bir anlayışa dayandırarak ç¼zeceđimize inanıyorum. EDR 2022'nin yayınlanmasıyla birlikte EMCDDA'nın, Avrupa'nın bu alanda karşılaşacağımız mevcut ve gelecekteki sorunlara karşı daha iyi hazırlanmasına yardımcı olmaya devam etmesinden gurur duyuyorum.

Son olarak bu rapor, diğer t¼m çalışmalarımız gibi ortaklaşa çalışmanın sonucudur. Ortaklarımızın desteği ve girdisi olmadan bu raporun hazırlanması m¼mk¼n olmazdı. Özellikle Reitox ulusal odak noktaları ağımızın yanı sıra çalışmalarıyla bu yayına katkıda bulunan diğer t¼m Avrupalı uzmanlara teřekk¼r etmek istiyorum. Ayrıca Avrupa Komisyonu'ndan, diğer Avrupa ajanslarından ve bu alanda çalışan uluslararası kuruluşlardan aldığımız desteği de ř¼kranla anıyorum.

Alexis Goosdeel
Direkt¼r, EMCDDA

**Her yerde,
Her şey,
Herkes**

Giriş notu

Bu rapor AB Üye Devletleri, aday ÷lke Türkiye ve Norveç tarafından yıllık raporlama sürecinde EMCDDA'ya sağlanan bilgilere dayanılarak hazırlanmıştır.

Mevcut raporun amacı, 2021 yılının sonuna kadar Avrupa'da uyuşturucunun durumuna ilişkin genel bir bakış ve özet sağlamaktır. Bu nedenle tüm gruplamalar, kümeler ve etiketler, 2021 yılında Avrupa Birliği'ni oluşturan ÷lkeler ve EMCDDA raporlama çalışmalarına katılan ÷lkelerle ilgili mevcut verilere dayanarak durumu yansıtmaktadır. Ancak, verilerin hepsi dönemin tamamını kapsamayacaktır. Verileri derlemek ve göndermek için gereken süre nedeniyle, buraya dâhil edilen yıllık ulusal veri setlerinin birçoğu için Ocak - Aralık 2020 referans yılının verileri kullanılmıştır. Eğilim analizi, sadece belirlenen dönem boyunca yaşanan değişiklikleri tanımlamak üzere yeterli veri sunan ÷lkeleri esas almaktadır. Okur, uyuşturucu kullanımı gibi gizli ve eleştirilen bir davranışı gösteren kalıpları ve eğilimleri izlemenin hem uygulamada hem de metodolojik olarak zor olduğunu unutmamalıdır. Dolayısıyla bu rapordaki analizi gerçekteştirmek için çeşitli veri kaynakları kullanılmaktadır. Bu yüzden, özellikle ÷lkeler arasında tek bir tedbir esas alınarak yapılan karşılaştırmalar dikkatle yorumlanmalıdır. Verilerle ilgili uyarılar; metodoloji, analizdeki nitelikler ve mevcut bilgi setindeki sınırlamalara ilişkin yorumlar hakkında ayrıntılı bilgi içeren çevrim içi İstatistik Bülteninde bulunabilir. Burada ayrıca Avrupa seviyesinde tahminler yapmak için kullanılan ve enterpolasyon yönteminin kullanılabileceği metotlar ve veriler hakkında bilgi de mevcuttur.

Teşekkür

EMCDDA bu rapora yaptıkları katkılar için aşağıdakilere teşekkürlerini sunar:

- Reitox ulusal temas noktalarının yöneticileri ve personeli;
- Reitox ulusal temas noktalarının Erken Uyarı Sistemi muhabirleri ve ulusal erken uyarı sistemi ağından uzmanlar;
- bu rapor için ham verileri toplayan her bir Üye Devlet içindeki hizmetler ve uzmanlar;
- EMCDDA Yönetim Kurulu ve Bilimsel Komite üyeleri;
- Avrupa Parlamentosu, Uyuşturucular Hakkında Yatay Çalışma Grubu başta olmak üzere Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Komisyonu;
- Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (ECDC), Avrupa İlaç Ajansı (EMA) ve Europol;
- Avrupa Konseyi Pompidou Grubu, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, Avrupa DSÖ Bölge Ofisi, Interpol, Dünya Gümrük Örgütü, Avrupa Alkol ve Diğer Uyuşturucular Okul Anket Projesi (ESPAD), Avrupa Kanalizasyon Analizi Çekirdek Grubu (SCORE), Avrupa Uyuşturucu Acil Durumları Ağı (Euro-DEN Plus), Avrupa Şırınga Toplama ve Analiz Proje Teşebbüsü (ESCAPE) ağı ve Trans-Avrupa Uyuşturucu Bilgi Ağı (TEDI).

Reitox ulusal temas noktaları

Reitox, Avrupa'nın uyuşturucu ve uyuşturucu bağımlılığı hakkındaki bilgi ağıdır. Bu ağ AB Üye Devletleri, aday ülke Türkiye, Norveç ve Avrupa Komisyonu'ndaki ulusal temas noktalarından oluşur. Temas noktaları, hükümetlerinin sorumluluğu altında, EMCDDA'ya uyuşturucu hakkında bilgi sağlayan ulusal makamlardır. Ulusal temas noktalarının iletişim bilgileri EMCDDA web sitesinde mevcuttur.

2022 YILINA KADAR AVRUPA'DAKİ UYUŞTURUCU DURUMU

Ortaya çıkan tehditlerin ve yeni gelişmelerin özeti ve değerlendirmesi

2022 Avrupa Uyuşturucu Raporu, yakın zamanda ortaya çıkan ve Avrupa'yı etkileyen uyuşturucu sorunlarına genel bir bakış sağlamak için mevcut en güncel verilerden yararlanır. Pek çok rutin ve tamamlayıcı kaynaktan elde edilen verilerden faydalanan karma yöntemli bir yaklaşımın esas alındığı bu raporda mevcut durumun analizini sunuyoruz ve Avrupa'daki uyuşturucu politikasına ve uygulayıcılarına yönelik önemli sonuçlar doğurabilecek bazı gelişmeleri vurguluyoruz.

2022 yılına kadar Avrupa'daki uyuşturucu durumu

Genel değerlendirmemize göre Avrupa Birliği genelinde uyuşturucu erişimi ve kullanımı yüksek düzeylerde seyretmeye devam etmektedir; ancak ülkeler arasında kayda değer farklılıklar mevcuttur. Avrupa Birliği'ndeki (15-64 yaş arası) yetişkinlerin 83,4 milyonunun veya %29'unun daha önce yasa dışı uyuşturucu kullandığı ve bildirilen kullanım oranının erkeklerde (50,5 milyon) kadınlara kıyasla (33 milyon) daha fazla olduğu tahmin edilmektedir. 22 milyondan fazla Avrupalının geçen yıl içerisinde kullandığını bildirdiği esrar, hâlâ en çok tüketilen maddedir. En çok bildirilenler kategorisinde ikinci sırada uyarıcılar yer almaktadır. Geçen yıl 3,5 milyon yetişkinin kokain, 2,6 milyon yetişkinin MDMA ve 2 milyon yetişkinin amfetamin tükettiği tahmin edilmektedir. Geçtiğimiz yıl yaklaşık 1 milyon Avrupalı eroin veya başka bir yasa dışı opioid kullanmıştır. Opioid kullanımı diğer uyuşturuculara kıyasla daha az yaygın olsa da opioidler yasa dışı uyuşturucu kullanımına bağlı zararlarda hâlâ en büyük paya sahiptir. Bu durum, Avrupa Birliği'nde 2020 yılında bildirilen ölümcül doz aşımalarının yaklaşık dörtte üçünde genellikle diğer maddelerle birlikte opioidlerin de bulunmasıyla ortaya konmaktadır. Uyuşturucu sorunu yaşayanların çoğunun çeşitli maddeler kullandığını belirtmek önemlidir. Bazı ülkelerde veya bazı gruplar

arasında tıbbi ürünlerin, denetlenmeyen yeni psikoaktif maddelerin, ketamin ve GBL/GBH gibi maddelerin uyuşturucu sorunlarıyla ilişkilendirilmeye başlamasıyla birlikte uyuşturucu tüketimi düzenlerinin önemli ölçüde karmaşıklaştığını da görüyoruz. Bu karmaşıklık; uyuşturucu kullanımının, günümüzün en baskın sağlık ve toplumsal sorunlarının pek çoğuyla bağlantılı olduğu veya bu sorunlara müdahale şeklimizi zorlaştırdığı gerçeğinin gittikçe daha fazla kabul görmesinden anlaşılabilir. Bu sorunlar arasında ruh sağlığı problemleri ve kendine zarar verme, evsizlik, gençlerin suç işlemesi, savunmasız bireylerin ve toplulukların istismar edilmesi yer almaktadır.

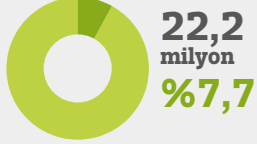
**Uyuşturucu sorunu
yaşayanların çoğunun
çeşitli maddeler kullandığını
belirtmek önemlidir**

BİR BAKIŞTA - AVRUPA BİRLİĞİ'NDE UYUŞTURUCU KULLANIMINA İLİŞKİN TAHMİNLER

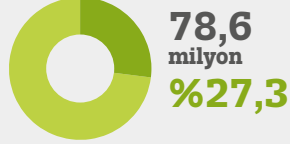
Esrar

Yetişkinler (15-64)

Geçen yılki kullanım

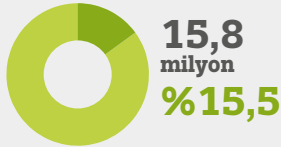

Ömür boyu kullanım

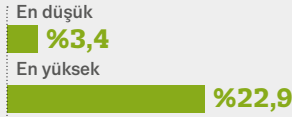

Genç yetişkinler (15-34)

Geçen yılki kullanım

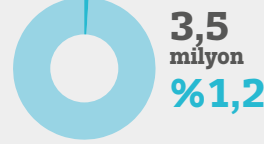

Geçen yılki kullanıma ait ulusal tahminler

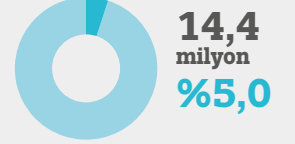
Kokain

Yetişkinler (15-64)

Geçen yılki kullanım

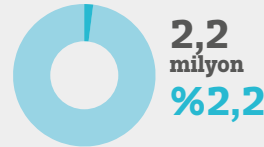

Ömür boyu kullanım

Genç yetişkinler (15-34)

Geçen yılki kullanım

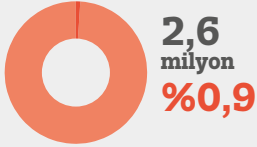

Geçen yılki kullanıma ait ulusal tahminler

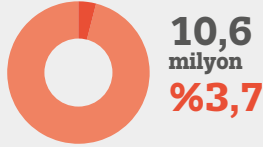
MDMA

Yetişkinler (15-64)

Geçen yılki kullanım

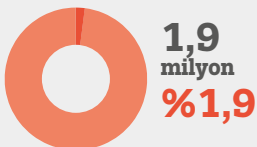

Ömür boyu kullanım

Genç yetişkinler (15-34)

Geçen yılki kullanım

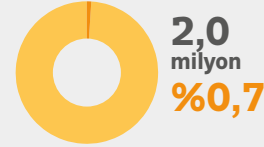

Geçen yılki kullanıma ait ulusal tahminler

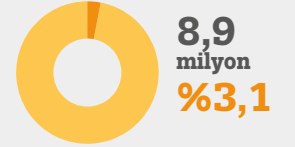
Amfetaminler

Yetişkinler (15-64)

Geçen yılki kullanım

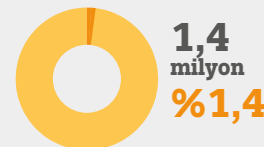

Ömür boyu kullanım

Genç yetişkinler (15-34)

Geçen yılki kullanım

Geçen yılki kullanıma ait ulusal tahminler

Eroin ve diğer opioidler

Yüksek riskli opioid kullanıcıları

1,0 milyon

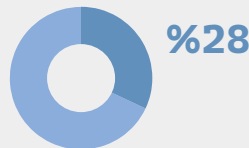
2020 yılında

514 000

opioid kullanıcısı opioid agonist tedavisi gördü

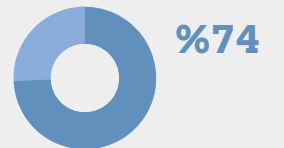
Uyuşturucu tedavisi talepleri

Avrupa Birliği'ndeki tüm uyuşturucu tedavi taleplerinin yaklaşık olarak %28'inde başlıca uyuşturucu

Ölümcül doz aşırımları

Ölümcül doz aşırımlarının %74'sinde opioidler tespit edilmiştir

Metodoloji ile ilgili tüm veri ve bilgiler için ekteki çevrim içi İstatistik Bülteni'ne bakın.

Küreselleşme, uyuşturucu kaçakçılığında ve üretiminde yeni metodl yol açmaya devam ediyor

Avrupa'da görülen uyuşturucu sorunlarının altında uyuşturucu piyasasında devam eden inovasyon yatmaktadır. Bu inovasyon, genellikle etkisi veya saflığı yüksek ve gittikçe artan sayıda farklı maddenin genel olarak daha fazla erişilebilir olmasına yol açmıştır. Bu nedenle uyuşturucuların Avrupa Birliği'ne ithalatını ve Avrupa Birliği içerisinde üretimini azaltmak, politikaya ilişkin başlıca zorluklardır. Karma (intermodal) konteyner taşımacılığı başta olmak üzere genellikle ticari altyapıyı suistimal eden yöntemler kullanılarak taşımacılığı yapılan büyük çaplı sevkiyatlar hâlâ tespit edilmektedir. Bunlara yeni kaçakçılık güzergahları, gizleme yöntemleri ve yeni üretim süreçleri ile ilgili inovasyon eşlik etmektedir. Avrupa Birliği, bazı uyuşturucuları hem yurt içinde tüketilmek hem de küresel piyasaya sürülmek üzere üreten önemli bir aktör haline gelmiştir. 2020 yılında Avrupa Birliği'nde 350 uyuşturucu üretim tesisinin dağıtılması bu durumun göstergesidir. Bu değişikliklerden bazılarında küreselleşmenin neden olduğu görülmekte, uluslararası ve Avrupa'da yerleşik suç grupları arasında var olduğu ortaya çıkan daha fazla etkileşim özellikle endişe yaratmaktadır. Yakın zamanlarda bu duruma endişe verici bir örnek gözlemlenmiştir: Meksikalı suç grupları, Avrupa Birliği'nde sentetik uyuşturucu imalatına dâhil olmaya başlamışlardır.

COVID-19: tedarik ve kullanımda sığrama ancak Avrupa'nın uyuşturucu durumunu anlama açısından olası yeni zorluklar

Avrupa uyuşturucu piyasasının dayanıklılığı, COVID-19 pandemisi süresince uygulanan sosyal mesafe ve sınır kontrolü önlemlerinden kaynaklı aksamalar sonrasında uyuşturucu tedarikinin ve kullanımının hızla toparlanmasından da anlaşılabilir. Sosyal medya uygulamaları ve şifreli hizmetler uyuşturucu satın alımını daha da kolaylaştırmış gibi görünüyor; dolayısıyla uyuşturucu piyasasının dijital ortamda gittikçe daha fazla etkin olma eğilimi de bu dönem boyunca hızlanmış olabilir.

İyi yönden bakılacak olursa yeni teknolojileri kötüye kullanan inovasyon, pandemi süresince uyuşturucu tedavisinde ve zararı azaltma hizmetlerinde de gözlemlenmiş, uyuşturucu sorunlarının klinik ve toplumsal yönetiminde çevrim içi platformlar daha fazla kullanılmıştır. Hizmetlerin çoğu, yalnızca randevulu ziyaretler ve telefonla tıp hizmetlerinin

daha fazla kullanılması dâhil olmak üzere bu uygulamaların bazılarını sürdürmüş gibi görünmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken önemli hususlardan biri de bu yaklaşımların, bilhassa dijital hizmetlere erişim konusunda zorluklar yaşayabilecek tecrit edilmiş gruplara uygunluğu açısından hâlâ araştırılması ve değerlendirilmesi gerektiğidir. Bu nedenle dijitalleşmenin hizmet sunumu ve uyuşturucu satın alma davranışları üzerinde uzun vadeli etkileri, daha detaylı araştırılması ve takip edilmesi gereken önemli hususlardır.

Mevcut izleme kapasitesiyle ilgili olarak COVID-19 pandemisi, verilerin toplanmasını önemli ölçüde etkilemiştir. Pek çok hizmette operasyonel baskılar yaşanmıştır; buna bağlı olarak Avrupa düzeyinde ve ulusal düzeyde bu verilere bağlı olarak yürütülen izleme süreçleri etkilenmiş ve bazı veri setlerinin uygunluğu, eksiksiz olması ve kalitesi potansiyel olarak azalmış olabilir. Bu veriler esas alınarak daha önceki yıllarla yapılan kıyaslamalarda dikkatli olunmalıdır; çünkü eğilimlerde gözlemlenen değişiklikler, pandeminin bir sonucu olarak uyuşturucu kullanımında veya danışan özelliklerinde yaşanan değişiklikleri yansıtmaktan ziyade özellikle de ilk zamanlardaki karantina süresince hizmet tedarikinde ve verilerin toplanmasında görülen aksaklıklarla açıklanabilir. Özel uyuşturucu tedavisine giren danışanların takip edildiği tedavi talebi göstergesi, pandemiden diğer epidemiyolojik göstergelere kıyasla daha fazla etkilenmiş gibi görünmektedir. Hizmet kesintileri ve telefonla tedavi hizmetlerinin hızla uygulanmaya başlaması, özellikle bazı ülkelerde raporlama konusunda zorluklar yaşanmasına yol açmıştır. Genel olarak 2020'de Avrupa'da tedaviye ilk defa girdiği bildirilen kişilerin sayısı 2019 yılına kıyasla %14 azalmıştır. İki ülke dışında tüm ülkeler, 2019 yılına kıyasla 2020'de daha az danışan olduğunu bildirirse de ulusal düzeyde belirgin bir çeşitlilik söz konusu olmuştur. Bu farklılıkların hizmet kesintisini, raporlama olgularını veya bu dönemde yardım arayışındaki azalmayı yansıtmayı yansıtmadığı kesin olarak bilinmemektedir.

COVID-19 kısıtlamaları Avrupa genelinde yavaş yavaş esnetildiği ve uyuşturucu tedavisi ve diğer hizmetler, COVID-19 endemik bir hastalık kabul edilerek sağlanmaya uyum sağladığı için göstergeler uyuşturucu durumunun genel olarak pandemiden önceki haline döndüğüne işaret etmektedir. Kısa vadeli değişikliklere daha hassas olan tamamlayıcı göstergelerin yanı sıra ulusal tedaviye ilişkin ön veriler, 2020'ye kıyasla 2021'de artış olduğunu göstermektedir. Bu durum, sosyal mesafe ve maske takma gibi önleyici tedbirlere rağmen hizmetlerin eski haline döndüğünün bir yansımasıdır.

Esrar: Avrupa'nın en popüler uyuşturucusunda yeni gelişmeler

Esrar alanındaki gelişmeler, Avrupa'nın en yaygın şekilde tüketilen yasa dışı uyuşturucusuna müdahale yöntemlerimiz açısından yeni zorluklar yaratmaktadır. Neredeyse 48 milyon erkek ve yaklaşık 31 milyon kadın bu maddeyi daha önce kullandığını bildirmektedir. Ancak esrarın yaşam boyu kullanım seviyeleri ülkeler arasında ciddi değişkenlik göstermektedir. Bu oran Malta'da yetişkinler arasında %4,3 iken Fransa'da yaklaşık %44,8 seviyesindedir. Son on yıl boyunca hem toz esrarın hem de kubar esrarın endeksli fiyatları nispeten sabit kalırken uyuşturucunun her iki formundaki ortalama THC içeriği artmıştır. Şu anda toz esrarın ortalama THC içeriği (%21), kubar esrarın genellikle yaklaşık %11 olan ortalama THC içeriğinin neredeyse iki katıdır. Bu durum, geçmişte kubar esrarın THC içeriğinin genellikle toz esrarın THC içeriğinden fazla olduğu eğilimin tam tersidir. Genellikle Avrupa Birliği dışındaki toz esrar üreticileri, yurt içinde üretilen kubar esrardan doğan rekabete karşılık verdiğinden bu durum, uyuşturucu piyasasındaki inovasyona ve adaptasyona başka bir örnek teşkil etmektedir. Bu uyuşturucunun acil servislere uyuşturucuyla ilgili başvurularda ve yeni uyuşturucu tedavisi taleplerinde önemli ölçüde belirleyici rol oynamasıyla birlikte esrarla ilgili problemler artık izleme verilerimizde de daha önemli görünmektedir.

Avrupa'nın esrar politikası ortamı gittikçe daha karmaşık bir hal alıyor

Esrara yönelik politikalarda ve düzenleyici müdahalelerde bu maddenin yeni formlarından ve kullanımından kaynaklı daha fazla ek zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu alandaki gelişmeler, kısmen Amerika kıtasında profesyonel olmayan esrar pazarlarının oluşmasından ve kısmen de kenevir otu özütleri içeren tüketici ürünlerinin geliştirilmesindeki daha büyük ticari çıkardan etkilenmiş gibi görünmektedir. Avrupa'daki esrar politikalarının kapsamı, her geçen gün genişlemektedir ve artık yasa dışı esrarın denetlenmesinin yanı sıra esrarın gıda ve kozmetik ürünlerinde içerik maddesi olarak kullanılması dâhil olmak üzere diğer yeni gelişen ve tıbbi kullanımının ve formlarının düzenlenmesini de kapsamaktadır. Avrupa'daki esrar politikalarının bu mevcut ve yeni boyutları, kamu sağlığına ilişkin birçok farklı hususu da beraberinde getirmektedir.

Bazı AB Üye Devletleri, profesyonel olmayan amaçlara yönelik esrar politikaları geliştirmektedir. Malta, Aralık

2021'de kâr amacı gütmeyen ortak yetiştirme kulüplerinin yanı sıra esrarın profesyonel amaçlar dışında evde üretilmesine ve özel kullanımına ilişkin yasa çıkarmıştır. Lüksemburg evde üretmeye izin vermeyi planlarken Almanya'da ve AB üyesi olmayan İsviçre'de profesyonel olmayan kullanım için yasal esrar satışlarına izin verecek sistemler kurma ihtimali konuşulmaktadır. Ek olarak Hollanda, esrar kefelere yönelik kapalı esrar tedarik zinciri için pilot model hazırlamaktadır. Halk sağlığını korumak amacıyla bu alandaki herhangi bir düzenleyici değişikliğin etkisi dikkatle izlenmelidir; ayrıca devam eden izleme ve değerlendirme çalışmalarını desteklemek için iyi nitelikte temel verilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Pek çok AB ülkesi, esrarın veya kannabinoidlerin bazı formlarda tıbbi kullanımına izin vermektedir. Ancak ulusal yaklaşımlar; izin verilen ürünler ve kullanılan düzenleyici çerçeveler açısından önemli ölçüde değişiklik göstermektedir. Şu anda Kanada'da esrar yetiştiren ve satan büyük şirketler, bitkiyi Avrupa'da da ekip biçmektedir ve bazı AB Üye Devletlerine tıbbi esrar ürünleri tedarik etmektedir. Avrupa Komisyonu'na ait 2022 Eurobarometer'a göre on katılımcıdan yedisi, esrarın tıbbi kullanım için erişilebilir olması gerektiğini düşünmektedir.

Kenevir bitkisi çeşitlerinin, ürün markalarının, kenevir yetiştirilen alanların ve yenilikçi gıda ürünlerine yönelik uygulamaların tescil edilmesi, Avrupa'da yasal esrar ticaretinin genişlediğini kanıtlamaktadır. Ek olarak gıda, kozmetik ve bitkisel tıttürme malzemeleri dâhil olmak üzere düşük THC içerikli esrar ürünleri satan dükkanlar, artık AB Üye Devletlerinin çoğunda vardır. Bu ürünler, düşük THC içeriği nedeniyle veya kannabidiol (CBD) gibi diğer kannabinoid kaynağı olarak satılmaktadır. 2020'de Avrupa Adalet Divanı, bitkiden elde edilen CBD'nin "uyuşturucu" olmadığını belirtmiştir; çünkü bu maddeye yönelik mevcut bilimsel anlayışa göre maddenin psikoaktif özellikleri yoktur. Bu durumun olası sonuçları net değildir; ancak açıklama şu şekilde yorumlanabilir: Düzenleyici koşullar karşılandığı takdirde CBD bazı ticari ürünlerde içerik madde olarak kullanılabilir.

Esrara yönelik politikalarda ve düzenleyici müdahalelerde bu maddenin yeni formlarından ve kullanımından kaynaklanan daha fazla ek zorlukla karşılaşmaktadır

Düşük THC içerikli esrar ürünlerinin olası zararları veya faydalarını derinlemesine değerlendirmek için daha fazla bilgi gerekmektedir. Sağlık üzerindeki sözde faydalarına, kalite kontrol konularına, uygun güvenlik sınırlarına ve dozajı ölçüde yaşanan zorluklara yönelik iddiaları destekleyecek kanıtların sağlanmasına dair endişeler ortaya atılmıştır. Karmaşık politika ortamı ve bu ürünlerin yasallığına ve desteklenmesine ilişkin tespit edilen belirsizlikler, bu piyasanın hızla büyümesini kolaylaştırmış olabilir. Bu gelişmeleri ve gelişmelerin Avrupa düzeyinde ortaya çıkarabileceği sonuçları anlamak için esrar ürünlerine erişimin ve bu ürünlerin kullanım yaygınlığının standart bir şekilde izlenmesi ve bu alanda milletler ötesi çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Sentetik kannabinoidler ile saflığı bozulan yasa dışı esrar ürünleri sağlık açısından endişeleri artırıyor

Sentetik kannabinoidler, esrarın psikoaktif etkilerinden sorumlu başlıca maddesi olan THC'nin yarattığı etkileri taklit eder; ancak hem oldukça güçlü hem de zehirli olabilir. Bazı sentetik kannabinoidler ile bağlantılı toksisiteden uzun zamandır endişe edilmektedir. Ancak yakın zamanlı bir gelişme de Avrupa'da düşük THC içerikli bitki ve reçine ürünleri başta olmak üzere sentetik kannabinoidler ile niteliği bozulmuş esrar vakalarının daha fazla bildirilmeye başlamış olmasıdır. Çoğu durumda uyuşturucular, yasa dışı esrar olarak satın alınmıştır. Avrupa'da niteliği bozulmuş ürünlerin ne ölçüde mevcut olduğu bilinmiyor olsa da Temmuz 2020'den bu yana 8 AB Üye Devletin bu ürünleri tespit etmiş olması endişe vericidir. Başlangıçta MDMB-4en-PINACA en çok tespit edilen sentetik kannabinoid iken 2021'de ADB-BUTINACA daha yaygın olmuştur.

Esrara kıyasla daha yoğun zehirlenmeye ve zihinsel, fiziksel ve davranışsal etkilere sebep olabilen güçlü sentetik kannabinoidler sonucu ciddi ve ölümcül zehirlenme vakaları bildirilmiştir. Doğal esrar ürünlerinin niteliğini bozan sentetik kannabinoidler, net olmayan imalat süreçlerinden geçtiği ve bunun sonucunda niteliği bozucu maddeler çoğunlukla ürün genelinde eşit olmayan şekilde dağıldığı için insanlar bilmeden yüksek dozlarda sentetik kannabinoidler tüketebilmektedir. Bu durum, ürünlerin zehirli miktarda sentetik kannabinoidler içermesine ve ürünler içerisinde maddelerin yoğunlaşmış gruplar halinde kalmasına sebep olabilir.

Düşük THC içerikli endüstriyel kenevir ucuz olduğu ve yasa dışı kenevir bitkisiyle aynı görünümde olduğu için bu

suçu işleyenler, muhtemelen kârı en üst düzeye çıkarmak için esrar ürünlerinin niteliğini bozmaktadır. Satıcıları ve kullanıcıları bu şekilde kandırmak kolaydır; çünkü güçlü bir esrar etkisi yaratmak için yalnızca çok az miktarda sentetik kannabinoid tozu gerekir. Mevcut veriler, niteliği bozulmuş bu ürünleri kullanmış bazı kişilerin doğal esrar satın aldıklarına inandıklarını göstermektedir. Tükettikleri ürünlerin güçlü sentetik kannabinoidler içerdiğinin farkında değillerdir.

Esrar numunelerindeki sentetik kannabinoidler, adli analiz yapılmadığı sürece tespit edilemeyeceği için bu ürünlerin varlığını ve etkilerini izleme süreci karmaşıktır. Dolayısıyla esrar numunelerinin daha fazla analitik ve toksikolojik testlerden geçmesi ve sonuçların daha hızlı bir şekilde bildirilmesi gerekmektedir. Ulusal erken uyarı sistemleri; yanıltıcı satışlar, niteliği bozma veya yasa dışı uyuşturucuların bulaşımı ile ilgili olayların tespit edilmesinde ve bu olaylara müdahalede kilit rol oynayabilir. Ancak bu sistemlerin çalışması için sonuçları bildirmeye yönelik daha fazla donanımlı ve uygun kanalın hem ülke hem de Avrupa düzeyinde geliştirilmesi gerekmektedir. Bu tür niteliği bozma vakalarıyla bağlantılı olası sağlık risklerini azaltmaya yönelik etkin önleyici ve zararı azaltıcı müdahaleler geliştirme sürecine bilgi sağlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Kokainin Avrupa'da çok fazla ulaşılabilir olması

Atık su analizleri, COVID-19 kısıtlamalarıyla birlikte kokain kullanımında makul ölçüde azalma olduğunu öne sürmektedir. Bu azalma, muhtemelen bu uyuşturucunun kullanımıyla bağlantılı gece hayatı ve eğlence mekanlarının kapatılmasıyla ilişkilidir. Ancak çeşitli kaynaklardan edinilen daha güncel veriler, kullanım seviyelerinin artık pandemi öncesi seviyelere döndüğünü ileri sürmektedir. Ayrıca 2020'de Avrupa Birliği'nde rekor bir miktar olan 213 ton kokain ele geçirilmiştir. Bu ve diğer göstergeler, şu anda bu uyuşturucunun ulaşılabilirliği konusunda son birkaç yıldır gözlemlenen yukarı yönlü eğilimin değiştiğine dair hiçbir işaret olmadığını göstermektedir. Son on yıldır endeksli fiyatlar sabit kalırken ortalama saflık artmıştır. Ayrıca Avrupa'da tespit edilen ikincil kokain işleme laboratuvarlarının sayısında artış olmuştur. Bu artış, kaçakçılık yapan grupların Avrupa piyasasına uyuşturucu tedarik etmede daha yenilikçi yöntemler kullandığına işaret etmektedir. Kokain kullanma veya bulundurma suçlarındaki eğilim de artış göstermektedir. Hepsi birlikte ele alındığında bu göstergeler, kokainin ulaşılabilirliği ve kullanımı geçmiş

standartlara göre çok yüksek seviyelerde kaldığını öne sürmektedir.

Taş kokain kullanımının savunmasız kişiler arasında yaygınlaştığına dair göstergeler

Kokainin ulaşılabilirliğinin ve kullanımının yüksek seviyelerde olduğunu ileri süren göstergeler bağlamında, kokain ile bağlantılı sorunlarda aynı şekilde artış olacağına dair endişeler artmaktadır. 2020 yılında ilk kez uyuşturucu tedavisi talep edenlerin yaklaşık %15'inde vakalar kokain ile bağlantılıydı. Ayrıca hâlâ nispeten yaygın olmasa da taş kokain kullanımının artabileceğine ve artık pek çok şehirde ve ülkede görüldüğüne dair bazı kanıtlar mevcuttur. Uyuşturucunun bu şekli, sağlık ve toplum sorunlarıyla özellikle bağlantılı olduğu için bu durum ayrıca endişe vericidir. Avrupa'da taş kokain kullanımı büyük ölçüde savunmasız ve ötekileştirilmiş gruplarda görülmektedir. Bu gruplardakilerin çoğu, opioid ile ilgili sorunlar dâhil olmak üzere diğer maddelerin kötüye kullanımıyla ilgili sorunlar yaşamaktadır. Taş kokain genellikle toz kokaini baz kokaine dönüştürmek suretiyle kullanıcı seviyesinde veya o seviye yakınlarında üretilmektedir. Genellikle nefes yoluyla çekilir ancak ayrıca enjekte etmek için çözülebilir.

Uzun vadeli eğilimler, 2020 yılında tahminî 7,000 danışanın taş kokain sorunları için uyuşturucu tedavisine girdiğine işaret etmektedir. 2016 yılının üç katı olan bu rakam, kullanımın arttığını göstermektedir. Ayrıca Belçika, İrlanda, İspanya, Fransa, İtalya ve Portekiz önemli ölçüde artış olduğunu bildirmiştir. Almanya, taş kokainin daha önce nadiren kullanıldığı şehirlerde de artık ulaşılabilir olduğunu bildirmektedir. Fransa'da yapılan bir araştırma, Fransa'da taş kokain kullananların sayısının 2010 yılında 10,000 iken 2019'da 42,800'e yükseldiğini tahmin etmektedir. Brüksel, Kopenhag, Lizbon, İrlanda'nın bazı kesimleri ve kuzey İtalya'daki düşük eşikli zararı azaltma hizmetleri, danışanlar arasında taş kokain kullanımının önemli ölçüde arttığını bildirmiştir. AB'nin finanse ettiği EUSEME projesi tarafından 2021 yılında 13 Avrupa şehrinde gerçekleştirilen belediye atık su analizlerinde, numune alınan her gün tüm

şehirlerde taş kokain kalıntıları bulunmuştur. Kalıntı miktarları Amsterdam ve Anvers'te en yüksek çıkmıştır.

Kokainin çok fazla ulaşılabilir olması, batı ve güney Avrupa'daki taş kokain kullanım seviyelerindeki artışa katkı sağlamıştır. COVID-19 pandemisi süresince savunmasız, yüksek riskli uyuşturucu kullanıcıları arasında ekonomik yoksunluğun artması ve küçük dozlarda ucuz taş kokainin ulaşılabilir olması da kullanımın artmasına katkıda bulunmuştur.

Taş kokain kullanımı sağlık ve toplum üzerinde pek çok zarara yol açmaktadır. Paris ve Lizbon'daki uyuşturucu tüketimi odaları, taş kokain kullanan danışanlarının önemli bir bölümünün maddeyi enjekte etmek için çözdürdüğü ve bu durumun HIV ve hepatit C virüsü (HCV) enfeksiyonu risklerini artırdığını bildirmektedir. Taş kokain ile ilgili bildirilen daha geniş çaplı toplumsal sorunlar arasında çeteyle bağlantılı şiddet, şiddet ve ciddi finansal sorunlar yer almaktadır. Taş kokain kullanımında genellikle zihinsel ve fiziksel sağlık sorunlarına ve agresif davranışlara yol açan çok sık tüketimle karşılaşmaktadır. Bu durum, tedavinin sunulmasını ve zararını azaltıcı müdahaleleri zorlaştırmaktadır.

Kokainin Avrupa'da çok fazla ulaşılabilir olduğu göz önüne alındığında genel olarak kokain kullanımı sorununda ve özel olarak taş kokain kullanımıyla bağlantılı sorunlarda yaşanan herhangi bir artışı veya yayılmayı takip etmeye yönelik uyuşturucu izleme sistemlerinin kapasitesinin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Bu davranış yaygınlaştığı yerlerde taş kokain ile bağlantılı sorunlar yaşayanlara yönelik uzmanlaşmış hizmet müdahalelerine muhtemelen daha fazla yatırım yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Avrupa'ya rekor düzeyde sentetik katinon ticareti ve zararların tetiklediği yeni kontroller

Denetim altındaki uyarıcılara alternatif olarak satılan ve denetlenmeyen sentetik katinonların ulaşılabilir olması ve kullanılması, uyuşturucu piyasasında çeşitliliğin arttığına işaret etmektedir. 2021 sonunda 162 katinon EMCDDA tarafından izlenmekteydi; bu durum katinonları, AB Erken Uyarı Sistemi tarafından izlenen yeni psikoaktif maddeler arasında sentetik kannabinoidlerden sonra en çok izlenen ikinci kategori haline getirmiştir. 2019'da 0,75 ton katinon ele geçirilirken bu rakam 2020'de 3,3 tona çıkmıştır. 2021 ve 2022 yıllarında da büyük çaplı ele geçirme vakaları bildirilmeye devam etmiştir. Bu artış, büyük ölçüde N-etilheksedron ve uluslararası düzeyde denetlenen 4-MMC

Kokainin ulaşılabilirliği ve kullanımı geçmiş standartlara göre çok yüksek seviyelerde kalmıştır

(mefedron) ve 4-CMC (klefedron) ile yapısal olarak benzer iki madde olan 3-MMC ve 3-CMC maddelerinin çok miktarda olduğu birkaç ele geçirme vakasıyla tetiklenmiştir.

3-MMC ve 3-CMC uzun yıllardır Avrupa uyuşturucu piyasasında mevcut olsa da bu maddelerin ulaşılabilirliği 2020 civarında artmış gibi görünmektedir. Erken Uyarı Sistemleri, bu maddelerle bağlantılı zararlar oluştuğuna dair bildirimler almıştır. Örneğin Hollanda, 3-MMC içerdiğinden şüphelenilen zehirlenme olaylarının sayısının 2018'de 10 iken 2020'de 64'e çıktığına dikkat çekmiştir. HIV ve HCV salgınlarıyla ilişkilendirilen chemsex uygulamalarında ve uyuşturucu enjekte eden marjinal gruplarda sentetik katinonların enjekte edildiğine dair bağlantılar tespit edilmiştir. Hem 3-MMC hem de 3-CMC'nin mevcudiyeti ve kullanımına ilişkin endişeler, EMCDDA'yı 2021'de bir risk değerlendirme çalışması yapmaya sevk etti ve Avrupa Komisyonu, bunları Avrupa Birliği'nde kontrol altına almak için mevzuat önerdi.

2020 yılında toplu miktarda ele geçirilen sentetik katinonların çoğu, bu maddelerin büyük ölçekli üretiminin nispeten yeni yeni geliştiği Hindistan menşelidir. 2020 yılından önce, tespit edilebilen durumlarda, menşenin Çin olduğu görülüyordu. Ancak son yıllarda Çin, 3-MMC ve 3-CMC dâhil pek çok maddeyi yasal denetim altına almıştır. Çin geçmişten bu yana Avrupa'da tespit edilen yeni psikoaktif maddelerin başlıca kaynağı olduğu için en son veriler, yeni psikoaktif maddelerin ve muhtemelen prekürsörlerin Avrupa'ya tedarikine diğer ülkelerin de kendi kimyasal ve farmasötik endüstrilerinin kapasiteleri dâhilinde daha fazla katıldıklarına dair genel bir değişime işaret edebilir. Böyle bir değişim, gelecekteki uyuşturucu denetimi çalışmalarını açısından önemli sonuçlar doğurabilir.

Sentetik katinonlar Avrupa'da da üretilmektedir; ancak şimdiye kadar bu üretimin, piyasada görülen katinonların yalnızca küçük bir kısmına tekabül ettiği düşünülmektedir. Fakat bu durum değişebilir; çünkü hem dağıtılan yasa dışı sentetik katinon üretim sahalarının sayısı hem de ele geçirilen kimyasal prekürsörlerin miktarı 2020 civarından bu yana artmıştır.

Enjeksiyon, uyuşturucu tüketimin daha zararlı olduğu durumlarla ve HIV, viral hepatit gibi kan yoluyla bulaşan enfeksiyonlara daha fazla yakalanma riskiyle ilişkilendirilmektedir

Enjeksiyonla uyuşturucu kullanımı düşüşte olsa da hâlâ endişe yaratıyor

Mevcut veriler, Avrupa'da enjeksiyonla uyuşturucu kullanımının son on yılda düşüş gösterdiğini öne sürmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, enjeksiyonla uyuşturucu kullanımı yaygınlığına ilişkin güncel (2015 veya sonrası) tahminleri olan ülke sayısının yalnızca 15 olmasıdır. Bu tahminler; Yunanistan, Macaristan ve Hollanda'da 15-64 yaş arası 1,000 kişi başına 1 vakanın altındayken Estonya'da 1,000 kişi başına 10 vakanın üzerindedir. Bu ülkelerin hepsinde enjekte edilen uyuşturucular arasında opioidler bildirilmiştir ve geçmişten bu yana pek çok ülkede enjeksiyonla ilişkilendirilen uyuşturucu erooin olmuştur. Durum artık bu şekilde olmayabilir. 2020 yılında birincil uyuşturucuları erooin olmak üzere ilk kez özel uyuşturucu tedavisine giren danışanların %22'si ana uygulama yolu olarak enjeksiyonu kullandığını bildirmiştir (2013'te bu oran %35'ti).

Amfetaminler, kokain, sentetik katinon, reçeteye verilen opioid ilaçlar ve diğer ilaçlar dâhil olmak üzere diğer uyuşturucular da enjekte edilmektedir. Bununla birlikte, genel olarak enjeksiyonla uyuşturucu kullanımı düzenleri ve bu düzenlerin ülkeler arasında nasıl değiştiği konusunda çok az şey biliyoruz; bu davranışla ilişkili zararın ortaya çıkabileceği farklılıklar söz konusu olabilir. Örneğin 2020-21 arasında 8 Avrupa şehrinde ESCAPE ağı tarafından toplanan 1,392 kullanılmış şırınganın analiz sonuçlarına göre 5 şehirde şırıngaların yarısında veya daha fazlasında uyarıcılara rastlanmıştır. Tüm şırıngaların üçte birinde çoklu uyuşturucu kullanımına veya enjeksiyon malzemesinin tekrar kullanıldığına işaret eden iki veya daha fazla uyuşturucu bulunmuştur. Uyarıcı ve opioid uyuşturucular en sık karşılaşılan karışım olmuştur.

Enjeksiyon, uyuşturucu tüketimin daha zararlı olduğu durumlarla ve HIV, viral hepatit gibi kan yoluyla bulaşan enfeksiyonlara daha fazla yakalanma riskiyle ilişkilendirilmektedir. COVID-19 pandemisinin, steril uyuşturucu tüketimi ekipmanlarının dağıtımını aksattığına ve 2020 yılında yapılan HIV ve viral hepatit testi sayısının azalmasına katkıda bulunduğu dair endişeler söz konusudur. Dolayısıyla bu alanda pandeminin sağlıklı ilgili sonuçlar üzerinde yaratacağı herhangi bir olumsuz etkiyi tespit etmek için gelecekteki eğilimleri dikkatle izlemek önemli olacaktır. Olumlu bir şekilde uyuşturucu enjeksiyonuyla ilişkilendirilen yeni HIV enfeksiyonundaki uzun vadeli eğilimler Avrupa'da düşüş göstermektedir. Ancak bazı ülkelerde, uyuşturucu enjekte edenlerin önemli bir bölümü bir noktada HIV hastalığına yakalanmıştır. Örneğin, 2017 ve 2020 yılları arasında Estonya, Litvanya, Polonya

UYUŞTURUCUYLA İLİŞKİLİ BULAŞICI HASTALIKLAR

2020'de enjekte edilen uyuşturucu kullanımına atfedilebilecek yeni HIV vakaları (AB)

%5,2

563/10 783*

Enjekte edilen uyuşturucu kullanımına atfedilebilecek yeni AIDS vakaları

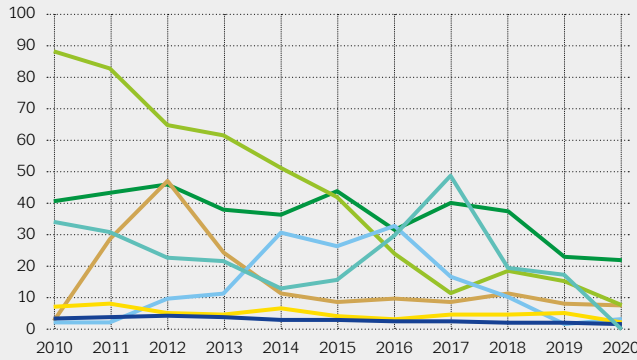
%8,6

128/1 491*

*2020'de bulaşma yolu belgelenmiş HIV veya AIDS teşhisleri.

Enjekte edilen uyuşturucu kullanımına atfedilebilecek uyuşturucuyla ilişkili HIV vakalarında eğilimler: AB ve seçili ülkeler

Milyon kişi başına vaka

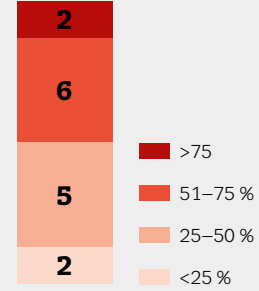
Letonya Yunanistan Estonya Lüksemburg
Bulgaristan Avrupa Birliği Litvanya

Uyuşturucu enjekte eden kişiler arasında HCV antikor yaygınlığı

%13-86

15 ülkede

Ulusal verisi olan ülkeler

Uyuşturucu enjekte eden kişiler arasında HCV kronik enfeksiyonlar 2018-20

%16-49

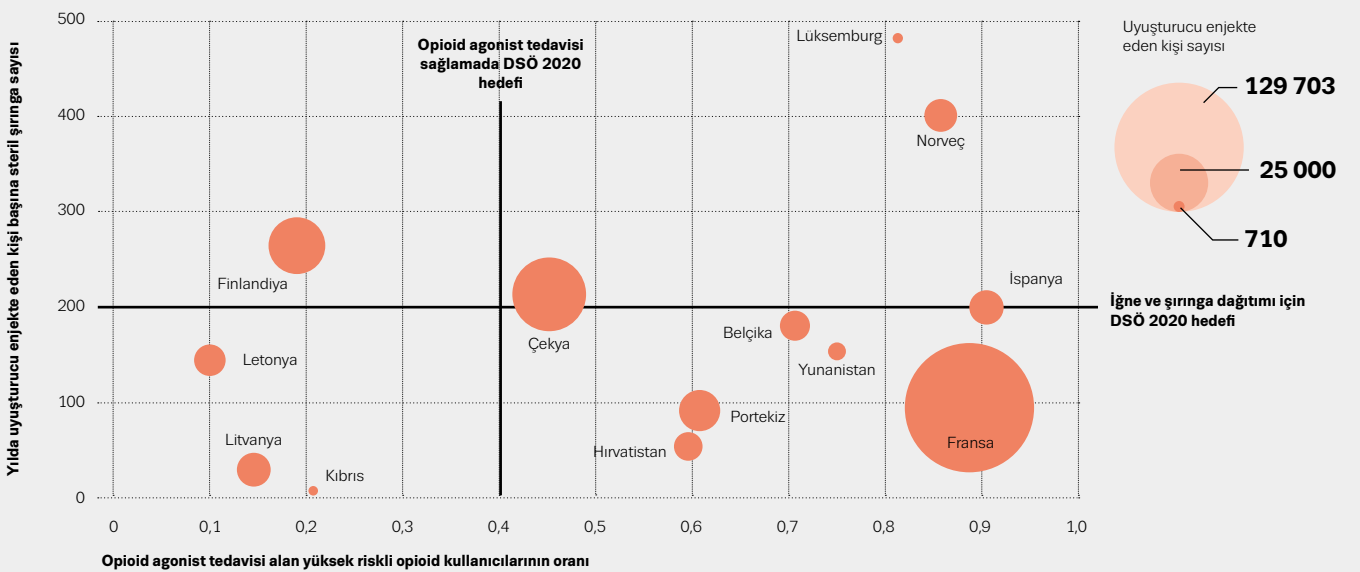
4 ülkede yerel örneklerde

mevcut HBV enfeksiyonları, ulusal veriler, 2018-20

ortalama %5,3 (%1,3-8,9)

Uyuşturucu enjekte eden kişiler arasında

DSÖ 2020 hedefleri kapsamında iğne ve şırınga dağıtımı ve opioid agonist tedavisi çalışmaları, 2020'ye ilişkin veya mevcut en son tahminler

Kapsam, hasar azaltma faaliyeti verileriyle (en fazla 2 yıl içinde) eşleştirilen enjekte edilen uyuşturucu kullanımı ve yüksek riskli opioid kullanımına ilişkin en son ulusal tahminlere dayanmaktadır. Belçika için opioid agonist tedavisinin kapsam tahmini, 2019 yılında yapılan bir ulusal araştırmadan elde edilmiştir.

ve Romanya'da yapılan yerel seroprevalans çalışmaları, uyuşturucu enjekte eden kişiler arasında HIV antikorlarının yaygınlığının %20'den fazla olduğunu göstermiştir. 2020'de Avrupa Birliği'nde enjeksiyonla uyuşturucu kullanımıyla bağlantılı 563 yeni HIV teşhisi (bir milyon kişide 1,3) ve 128 yeni AIDS teşhisi konmuştur. Enjeksiyonla uyuşturucu kullanımına atfedilebilecek yeni HIV teşhislerinin yarısından fazlasına hâlâ geç tanı konulmaktadır. Daha erken teşhislerde tedavi, daha iyi sonuç vermektedir. Dolayısıyla uyuşturucuya bağlantılı yeni enfeksiyonların erken teşhisinde iyileşme sağlamak, bu alandaki müdahaleler açısından öncelikli olmaya devam etmektedir.

Hâlâ tedaviyi ve zararı azaltma hizmetlerini iyileştirmek gerekiyor

2020 yılında yalnızca Çekya, İspanya, Lüksemburg ve Norveç, Dünya Sağlık Örgütü'nün yılda uyuşturucu enjekte eden kişi başına 200 şırınga temin edilmesi ve yüksek riskli opioid kullanıcılarının %40'ının opioid agonist tedavisine yerleştirilmesine ilişkin 2020 hedeflerine ulaştıklarını bildirmiştir. Bu durum, opioid kullanıcıları ve uyuşturucu enjekte edenler için tedaviyi ve zararı azaltma hizmetlerini iyileştirmeye yönelik ihtiyacın sürdüğüne işaret etmektedir. Yetişkinler arasında yüksek riskli opioid kullanımı yaygınlığı (15-64) AB yetişkin nüfusunun %0,34'ü olarak tahmin edilmektedir; bu da 2020'de yaklaşık 1 milyon yüksek riskli opioid kullanıcısına eş değerdir. 2020'de Avrupa Birliği'nde opioid agonist tedavisi alan 514,000 danışan vardı; yani genel olarak tedavi kapsamı yaklaşık %50 civarındadır. Ancak bu rakam, opioid sorunu yaşayanların opioid agonist tedavisine erişebilme dereceleri açısından ülkeler arasında kayda değer farklılıklar olduğu ve bazı ülkelerde sunulan tedavinin açıkça yetersiz olduğu gerçeğini gizlemektedir.

Opioid agonist tedavisine kaydolmanın, uyuşturucu doz aşımaları açısından da koruyucu bir unsur olduğu bilinmektedir. Avrupa Birliği'nde 2020 yılında yasa dışı uyuşturucuların söz konusu olduğu doz aşımı nedeniyle yaklaşık 5,800 kişinin öldüğü tahmin edilmektedir; bu rakam, doz aşımından kaynaklı tahmini ölüm oranının bir milyon yetişkin başına 16,7 ölüm olduğunu göstermektedir. Bu ölümlerin çoğu, genellikle yasa dışı opioidlerin, diğer yasa dışı uyuşturucuların, ilaçların ve alkolün birlikte kullanıldığı çoklu uyuşturucu toksisitesiyle ilişkilendirilmektedir. Bazı ülkelerde uyuşturucu kaynaklı ölümlerin toksikoloji raporlarında diğer uyuşturucularla birlikte yaygın olarak benzodiyazepinlerin adı geçmektedir. Bunların kişiye tedavi amacıyla reçete edilip edilmediği genellikle belirsizdir,

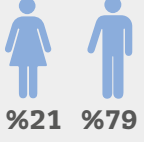
ancak muhtemelen durum genellikle böyle değildir. Verileri yorumlamak zor olsa da benzodiyazepinlerin bu ölümlerin bazılarında sebep olduğu veya katkıda bulunduğu ileri sürülmektedir. Opioidler, tüm uyuşturucu kaynaklı ölümlerin yaklaşık dörtte üçünde görülmektedir. Bu oran, bu maddelerin uyuşturucu kaynaklı ölüm oranındaki olumsuz rolünün altını çizmektedir. Veri bulunan Avusturya ve Norveç gibi bazı ülkeler, 2020'de gözlemlenen eroin/morfin ölümlerinin sayısında endişe verici şekilde artış olduğunu bildirmiştir. Ancak, Almanya ve İsveç gibi bazı ülkeler de düşüş bildirmiştir. Metadon ve daha az ölçüde buprenorfin, oksikodon ve fentanil dâhil olmak üzere eroin dışındaki opioidlerin, bazı ülkelerde doz aşımı ölümlerinin önemli bir kısmı ile ilişkilendirildiği kayda değer bir husustur.

2012-2020 yılları arasında 50-64 yaş grubunda doz aşımı ölümlerinin sayısı %82 artmıştır. Bu oran, yüksek riskli uyuşturucu kullanıcıları arasındaki yaşlanma eğilimini ve bazı ülkelerde muhtemelen ağır yönetimi ve ilaçların yanlış kullanımı ile ilişkili olarak genellikle kadınlar arasında reçeteli opioid kullanımına bağlı ölümlerdeki artışı yansıtmaktadır. Dolayısıyla, kronik ilaç ve sağlık problemleri olan yaşlanan nüfusun ihtiyaçlarını daha iyi karşılayan müdahaleler geliştirmeye ve daha yaşlı gruplar arasındaki opioid kullanımını ve bu kullanımın sağlık üzerindeki olumsuz sonuçlarını anlamaya giderek daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

Opioid agonist tedavisine kaydolmanın, uyuşturucu doz aşımaları açısından da koruyucu bir unsur olduğu bilinmektedir

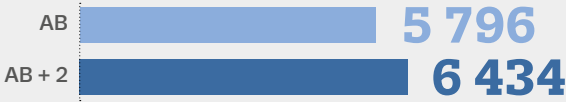
UYUŞTURUCUYA BAĞLI ÖLÜMLER

Özellikler

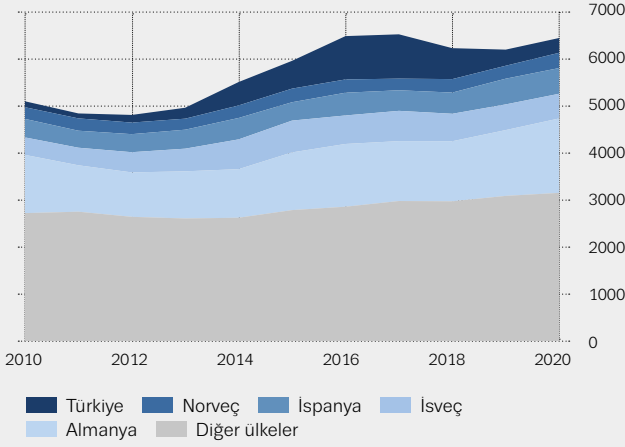

Ortalama vefat yaşı **41 yaş**
Opioid nedeniyle gerçekleşen ölümler **%74**

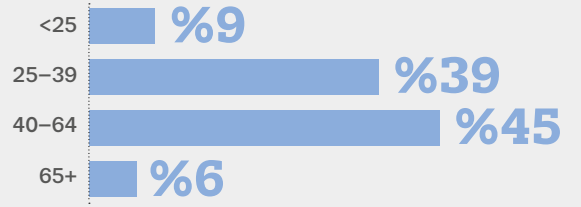
Vefat sayısı

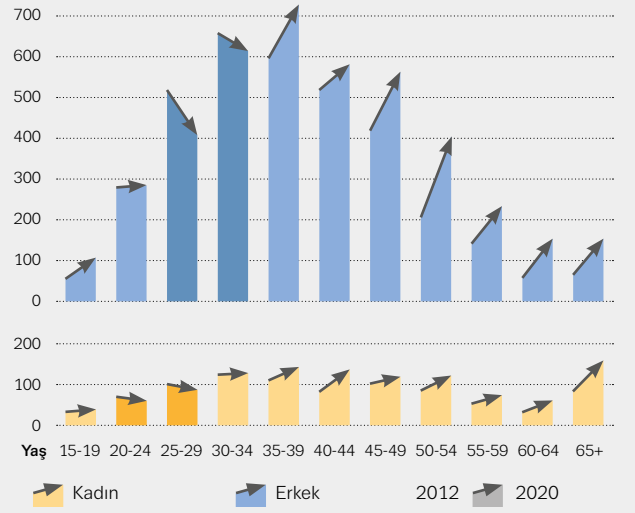
Doz aşımı ölümlerindeki eğilimler

Vefat yaşı

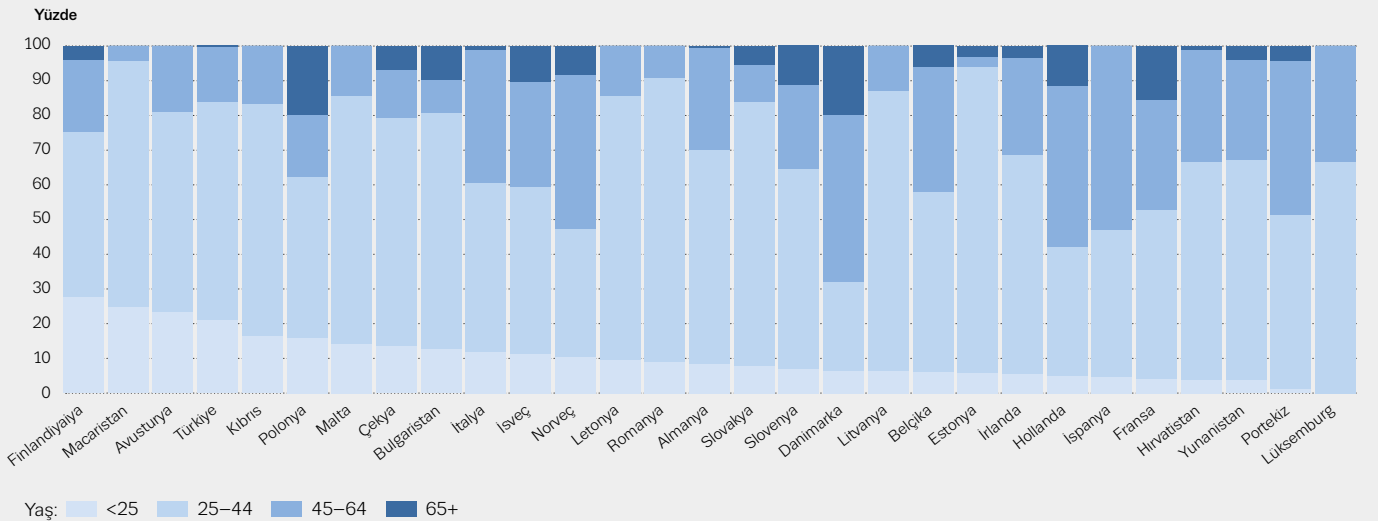

2012 ve 2020 yıllarında (veya en son yılda) Avrupa Birliği'nde yaş grubuna ve cinsiyete göre bildirilen uyuşturucuya bağlı ölüm sayısı

Veriler, "AB + 2" (AB, Norveç ve Türkiye) olarak belirtilenler dışında Avrupa Birliği'ni ifade eder. 2020 verilerinin olmadığı yerlerde, 2019 verileri veya mevcut en son veriler kullanılmıştır. Bazı ülkelerdeki metodolojik farklılıklar ve yetersiz raporlama olasılığı nedeniyle ülkeler arasındaki karşılaştırmalar geçerli olmayabilir.

2020 yılında veya en son yılda Avrupa Birliği, Norveç ve Türkiye'de bildirilen uyuşturucuya bağlı ölümlerin yaş dağılımı

Karanlık ağ uyuşturucu piyasaları düşüşte mi?

Karanlık ağ piyasaları, sosyal medya ve anlık mesajlaşma uygulamaları ile iletişim ve şifreleme teknolojileri artık bir ölçüde uyuşturucu satışını kolaylaştırmak amacıyla kullanıldığından teknoloji uyuşturucu piyasalarının başlıca itici gücü olmaya devam etmektedir.

Özellikle de karanlık ağ piyasalarının, yasa dışı uyuşturucu temininde daha önemli bir kaynağa dönüşeceğine dair siyasi ve kamusal endişe büyümektedir. Ancak, EMCDDA'nın karanlık ağ piyasaları aracılığıyla gerçekleştirilen uyuşturucu tedariki analizine göre COVID-19 pandemisi, hukuki yaptırımlar ve uzun süreli kapanmalar dâhil pek çok faktör, karanlık ağ uyuşturucu piyasalarını etkilemiş görünmektedir. 2021 sonunda tahmini gelir, 2020 süresince görülen günlük 1 milyon EUR'dan günlük 30,000 EUR'nun altına düşerek önemli ölçüde azalmıştır.

Çevrim içi ekosistem çok dinamik olduğu için gelecekteki eğilimlere yönelik tahminler dikkatle yapılmalıdır. Hukuki yaptırımların, dolandırıcılıkların ve piyasalardan gönüllü ayrılışların, bir tedarik kaynağı olarak karanlık ağ piyasalarına duyulan tüketici güvenindeki düşüşe katkıda bulunduğu işaret eden göstergeler mevcuttur. Bazı araştırmalar, bu platformlardan satın alınan uyuşturucuların başarılı bir şekilde teslim edilme olasılığının düştüğünü ve bu düşüşün COVID-19 kapanma dönemine denk geldiğini öne sürmektedir.

Daha az olumlu şekilde, sosyal medya ve anlık mesajlaşma uygulamalarını kullanarak yapılan uyuşturucu satışları daha fazla ilgi çekiyor gibi görünmektedir ve daha da artabilir; çünkü bu teknolojiler tedarik kaynağı olarak daha güvenli, daha kullanışlı ve daha erişilebilir görülmektedir. Yani hem bu alandaki gelişmeleri izlemek hem de hangi müdahalelerin gerekli olabileceğini düşünmek için etkili stratejiler geliştirmeye yönelik ihtiyaç artmaktadır.

Metamfetamin üretimi ve tedariki dinamiklerindeki değişiklik daha fazla kullanım riskini artırıyor

Avrupa'da metamfetamin genellikle toz formda bulunmaktadır ve çoğunlukla ağız ya da burun yoluyla tüketilmektedir; daha nadiren enjekte edilmektedir. "Buz" veya "kristal met" olarak da bilinen, büyük kristaller halindeki saf metamfetamin hidroklorür, nefes yoluyla çekmek için uygundur ve daha az yaygın olsa da zaman zaman bildirilmektedir. Metamfetaminden kaynaklanan zararlar, uyuşturucunun savunmasız gruplar arasında enjeksiyon veya nefes yoluyla çekmek suretiyle genellikle yoğun, yüksek dozda veya uzun süreli tüketimiyle ilişkilendirilmektedir. Avrupa'da metamfetamin kullanımı geçmiş dönemlerde Çekya'da yoğunlaşmaktaydı, ancak daha sonra Slovakya'ya yayılmıştır. Günümüzde bazı Baltık ülkelerinde ve Almanya'da da gözlenmektedir. Avrupa Birliği'nde, bu uyuşturucuyla ilişkili sorunlar sebebiyle tedaviye giren danışanların çoğunluğu bu ülkelerdedir. Öte yandan genel olarak kullanım seviyeleri hâlâ oldukça düşük olsa da kullanımın Avrupa'nın batısındaki ve güneyindeki ülkelere yayılmaya devam ettiğini gösteren kanıtlar mevcuttur.

Avrupa'da metamfetamin üretimi, geçmiş dönemlerde ilaçlardan elde edilen prekürsör kimyasalların kullanıldığı, küçük ölçekli yerel "mutfak" tarzı laboratuvarlarla karakterize edilmiştir. Ancak, yakın zamanda Hollanda ve Belçika'da farklı bir üretim yöntemi kullanan büyük ölçekli tesisler tespit edilmiştir; bu alan, aynı süreçleri kullanarak amfetamin ve MDMA üretmek açısından da önem arz etmektedir. Bu alanda, yeni imalat süreçlerini kullanarak büyük miktarlarda metamfetamin üretmek için Avrupalı ve Meksikalı suçlular arasında iş birlikleri yapıldığı bildirilmiş ve bu iş birliklerinde orta ila büyük ölçekli yasa dışı laboratuvarlarla bağlantılar tespit edilmiştir. Metamfetaminin, Avrupa dışındaki ülkelere oldukça kârlı pazarlara ihraç edilmek için üretilmesiyle birlikte Avrupa'nın artık küresel tedarikte daha önemli bir rol oynadığına dair endişeler ortaya çıkmaktadır. Bu üretim, artık Avrupa Birliği'ndeki tüketim üzerinde de etkili olmaya başlayabilir. Çekya ve Almanya dâhil olmak üzere birkaç AB Üye Devleti, yakın zamanda tespit edilen metamfetaminlerden bazısının kaynağının Hollanda olabileceğini bildirmektedir.

Meksika ve Afrika'da üretilen metamfetamin Avrupa'ya satılmaktadır. Ticareti yapılan miktarlar, karanlık ağdan postayla satın alınan küçük miktarlardan, Meksika'dan ithal edilerek Avrupa üzerinden diğer pazarlara aktarılması planlanan ancak uyuşturucunun Avrupa Birliği içerisinde daha fazla ulaşılabilir olmasına katkı sağlayabilecek tonlarca sevkiyata kadar değişiklik göstermektedir.

Özet olarak metamfetamin üretiminde ve ticaretinde görülen değişiklikler, uyuşturucunun Avrupa'da daha ulaşılabilir olma ihtimalini ortaya çıkarmıştır. Bu uyuşturucunun sebep olduğu zararlar ve uluslararası düzeyde görülen uyuşturucu sorunlarında önemli rol oynadığı dikkate alındığında, Avrupa'nın üretimin veya kullanımın daha da yaygınlaştığına dair herhangi bir belirtiyi tespit etmeye ve buna hızla müdahale etmeye daha iyi hazırlanması gerekmektedir. Bunu başarmak için ulusal veri toplama ve raporlama süreçlerinde metamfetamin ve amfetamin arasındaki farkı görmek; ulaşılabilirlikte, kullanımda ve zararlarda yaşanan artışı tespit etmek açısından önemlidir. Metamfetamin ele geçirme vakalarının ve bilgi paylaşımının ana kaynaklarını tespit etmek amacıyla adli profil oluşturmak ve değişen tedarik dinamikleri ve bunun sonuçları hakkında uluslararası düzeyde farkındalık yaratmak daha hazırlıklı olunmasına katkı sağlayacaktır. Yaygın kullanılan eroin kaçakçılığı güzergahlarından faydalanarak Avrupa'ya yapılan metamfetamin kaçakçılığında artış olduğuna dair herhangi bir göstergiyi tespit etmeye özel önem verilmelidir. Hem metamfetamine hem de kokaine ilişkin derinlemesine analize EMCDDA-Europol'un AB Uyuşturucu Piyasaları adli yeni raporunun ilk iki modülünden ulaşılabilir.

Uluslararası durum: yeni zorluklar ve potansiyel tehditler

Türkiye'de sıvı form dâhil olmak üzere metamfetamin kullanımının ve ele geçirme vakalarının arttığına dair raporlar, uyuşturucunun hâlihazırda Afganistan'dan ithal edildiğinin belirtisi olabilir. Ancak bu uyuşturucunun Afganistan'dan Avrupa Birliği'ne önemli ölçüde kaçakçılığının yapıldığına dair şu anda çok az kanıt mevcuttur. Fakat bu durum hızla değişebilir ve Avrupa'daki metamfetamin üretimine ve kullanımına ilişkin belirtmiş olduğumuz endişeleri artırmaktadır. Daha genel olarak Avrupa'daki uyuşturucu sorunları, uluslararası düzeyde yaşanan önemli gelişmelerden etkilenmektedir. Bu yılki raporda, dâhil olan ülkeler için önemli bir insani kriz teşkil eden ancak orta ila uzun vadede Avrupa Birliği'nde müdahale etmemiz gereken çeşitli uyuşturucu sorunları üzerinde etkisi de olabilecek iki yeni gelişme olduğunu düşünüyoruz.

Afganistan'daki gelişmeler: Avrupa uyuşturucu piyasaları için sonuçları

Afganistan, dünyanın en büyük yasa dışı afyon ve eroin üreticisidir ve Avrupa'daki mevcut eroinin başlıca kaynağıdır. Temmuz 2021'de ekilen afyon çiçeği, tahmini 177,000 hektarla dünya çapında yasa dışı afyon üretiminin %85'ine tekabül etmiştir. Yakın zamanda, büyük ölçekli efedra bazlı metamfetamin üretimi de dikkat çekmiştir. Ayrıca bu uyuşturucu, yaygın olarak eroin kaçakçılığı yapılan güzergahlarda daha fazla ele geçirilmiştir.

Ağustos 2021'de ABD ve diğer NATO kuvvetleri Afganistan'dan çekilmiş ve Taliban ülkenin yönetimini ele geçirmiştir. O tarihten bu yana Afganistan'daki ekonomik ve insani kriz derinleşmiştir. Afgan ekonomisi ve devlet bütçesi, şu an büyük ölçüde dondurulmuş olan kalkınma yardımına ciddi şekilde bağımlıdır. Geçmiş dönemlerde yoksulluk ve güvensizlik, yasa dışı uyuşturucuların ekilmesini, üretilmesini ve kaçakçılığının yapılmasını tetiklemiştir. Dolayısıyla Afganistan'daki mevcut durumun, bu faaliyetleri artırması ve dolayısıyla geçiş ülkeleri ve Avrupa uyuşturucu piyasası için olumsuz sonuçlar doğurması olasıdır. Afganistan'daki her türlü uyuşturucu sorunu, uyuşturucu sorunu yaşayanlara yönelik hizmetlerin hâlâ gelişmemiş olduğu yetersiz kamu sağlığı sistemi üzerinde daha fazla baskı yaratabilir.

Avrupa'nın, Afganistan'da yaşanan değişikliklerin olası sonuçlarına kendisini hazırlaması gerekmektedir

Geçmiş dönemlerde Taliban, yasa dışı uyuşturucu ekonomisinden gelir elde etmiştir. Taliban yakın zamanda yasa dışı uyuşturucu üretimine, satışına ve kaçaklığına yasak getirildiğini duyurmuştur. Ancak şu ana kadar yasak, büyük ölçüde uygulanmamıştır. Ayrıca kırsal haneler için önemli bir gelir kaynağı olan afyon çiçeği yetiştiriciliğinin devam ettiğine ve hatta 2021'de arttığına dair belirtiler vardır. Dolayısıyla orta ila uzun vadeli tablo pek net olmasa da Avrupa Birliği yönündeki uyuşturucu akışları, kısa vadede azalacak gibi görünmemektedir. Ülkenin karşı karşıya kaldığı mevcut finansal sorunların uyuşturucudan elde edilen paranın daha önemli bir gelir kaynağı haline getirmiş olması ihtimal dâhilindedir; bu da potansiyel olarak Avrupa'ya ve diğer pazarlara eroin kaçakçılığını artırabilir. Alternatif olarak üretimin yasaklanması, Avrupa piyasasına eroin tedarikinin azalmasına yol açabilir. Böyle bir durumda azalan eroin tedarikinin, uyuşturucu kullanımı ve yardım arayışı düzenleri üzerindeki etkisini izlemek ve eroinin sentetik opioidler ya da diğer maddelerle ikame edilme ihtimalini azaltacak tedbirler almak önemli olacaktır.

Raporlar, metamfetamin üretiminin Farah vilayetindeki ana üretim merkezinde devam ettiğini göstermektedir. Metamfetamin üretiminde kullanılan efedranın ekip biçilmesine yönelik yasağın uygulamaya geçirilmesi muhtemelen zor olacaktır; çünkü bitki Afganistan'da geniş alanlarda yabani şekilde yetişmektedir. Son yıllarda, başlıca eroin kaçakçılığı güzergahları üzerinden Avrupa'ya gelen ve menşeinin Afganistan olduğu düşünülen rekor miktarlarda metamfetamin ele geçirilmiştir. Örneğin Türkiye'de 2019 yılında 1 ton metamfetamin ele geçirilmişken 2020'de ele geçirilen miktarın 4 ton olduğu bildirilmiştir. Şu anda, AB metamfetamin piyasasındaki uyuşturucunun büyük bir kısmı Avrupa'da yerleşik üreticiler tarafından tedarik edilmektedir. Bu konuda kilit sorular, Avrupa'nın Afganistan'da üretilen metamfetamin için tüketici pazarı haline gelip gelmeyeceği ve Afganistan'da alınan önlemlerin bu uyuşturucunun gelecekte üretimini nasıl etkileyeceği ve etkileyip etkilemeyeceğidir.

Dolayısıyla Avrupa'nın, Afganistan'da yaşanan değişikliklerin olası sonuçlarına kendisini hazırlaması gerekmektedir. Afyon çiçeği ekimini ve afyon, eroin ve metamfetamin üretimini izlemek önem arz edecektir. Kaçakçılık akışları hakkında zamanında bilgi sağlayacak bölgesel devletler ve uluslararası ortaklarla iş birliğinin yanı sıra muhtemelen afyon yetiştiriciliğini uzaktan algılama sistemi gerekecektir. Asetik anhidrit başta olmak üzere uyuşturucu prekürsör kimyasalların ticaretini izlemek ve bunların yön değiştirmesini önlemek de önemlidir. Uyuşturucunun menşeinin belirlemek amacıyla Avrupa yönündeki eroin kaçakçılığı güzergahlarında ele geçirilen metamfetaminin kimyasal profilinin çıkarılmasını

desteklemek de hazırlıklı olma konusunda yardımcı olacaktır.

Ukrayna'daki savaş Avrupa'daki uyuşturucu durumunu daha da belirsizleştiriyor

Rusya'nın Şubat 2022'de Ukrayna'yı işgal etmesi ve ülkedeki istikrarın bozulması önemli bir insani krizi tetiklemiştir. Saldırı, doğrudan savaşla bağlantılı olarak ve dolaylı yoldan Ukrayna'nın sağlık ve sosyal sistemlerini zayıflatarak korkunç can kaybına neden olmuştur. Pek çok Ukraynalının bu çatışma sonucunda Avrupa Birliği'ne sığınmasıyla önemli bir insani müdahale ihtiyacı doğmuştur. Mevcut durum dünya, Avrupa ve ülke ekonomilerinde devamlılık arz eden sonuçlar doğuracak gibi görünmektedir.

Raporun yazıldığı dönemde, bu gelişmelerin uyuşturucu piyasası, uyuşturucu kullanımı ve uyuşturucu sorunları olanlara yönelik hizmetler açısından sonuçları vardır; ancak bunları değerlendirmek için erkendir. Ukrayna'da uyuşturucu tedavisine erişebilen kişiler, Avrupa Birliği'ne sığınmak isteyenlerin küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Ancak özel ihtiyaçlarına göre uyarlanmış bakımın devamlılığını sağlamak için bu danışanlara yönelik hızlı müdahale gerekli olacaktır. Bu müdahale, muhtemelen kendi dillerinde sunulan hizmetleri de kapsayacaktır. Daha genel olarak, çatışmadan kaçan insanların ağır psikolojik stres yaşamaları olasıdır; bu da özellikle uygun sağlık ve destek hizmetlerinin sunulmaması halinde onları maddeleri yanlış kullanma sorunları açısından potansiyel olarak daha savunmasız hale getirmektedir.

Ukrayna'daki savaşın orta ila uzun vadeli etkileri henüz bilinmemekle birlikte savaş, yeni savunmasızlık durumları yaratarak veya güvenlik güçlerinin yoğun olduğu bölgelerden uzak durmak isteyen grupların kaçakçılığını yapmak suretiyle kaçakçılık güzergahları ve uyuşturucu piyasasının işleyişi açısından olası ciddi sonuçlar doğurabilir.

Dolayısıyla, Ukrayna'daki savaştan kaçan ve uyuşturucu kullanan kişilerin sağlık ve destek ihtiyaçlarının acilen değerlendirilmesi ve karşılanması gerekmektedir. Bu da özellikle Ukrayna'ya sınırı olan AB ülkelerindeki mevcut hizmetler üzerinde muhtemelen ek baskı oluşturacaktır. Tedaviye devam edilmesi, dil hizmetleri, konaklama sağlanması ve sosyal yardım destekleri muhtemel temel gereklilikler olacaktır. Geleceğe bakıldığında savaşın orta ila uzun vadede ciddi sonuçlar doğurması olasıdır. Bu sonuçlar, uygun politika ve operasyon müdahalelerinin geliştirilmesine bilgi sağlamak için durumun hedefe yönelik şekilde izlenmesini gerektirecektir.

UYUŞTURUCU TEDARİKİ, ÜRETİMİ VE PREKÜRSÖRLERİ | Avrupa'da sentetik uyuşturucu üretimi artmaya devam ediyor

Güney Afrika, Batı Asya ve Kuzey Afrika, Avrupa'ya giren yasa dışı uyuşturucular için önemli kaynaklar olmaya devam etmektedir; bunun yanı sıra, Çin ve Hindistan da yeni psikoaktif maddeler için önemli kaynak ülkeler konumundadır. Genellikle uyuşturucu prekürsörlerinin ve ilgili kimyasalların Çin kaynaklı olduğu bildirilmektedir. Avrupa'nın yasa dışı uyuşturucu piyasasındaki en son değişiklikler arasında uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığı yöntemlerindeki inovasyonlar, yeni kaçakçılık güzergahlarının oluşturulması ve Avrupa içindeki ve dışındaki organize suç ağları arasındaki ortaklıklar yer almaktadır.

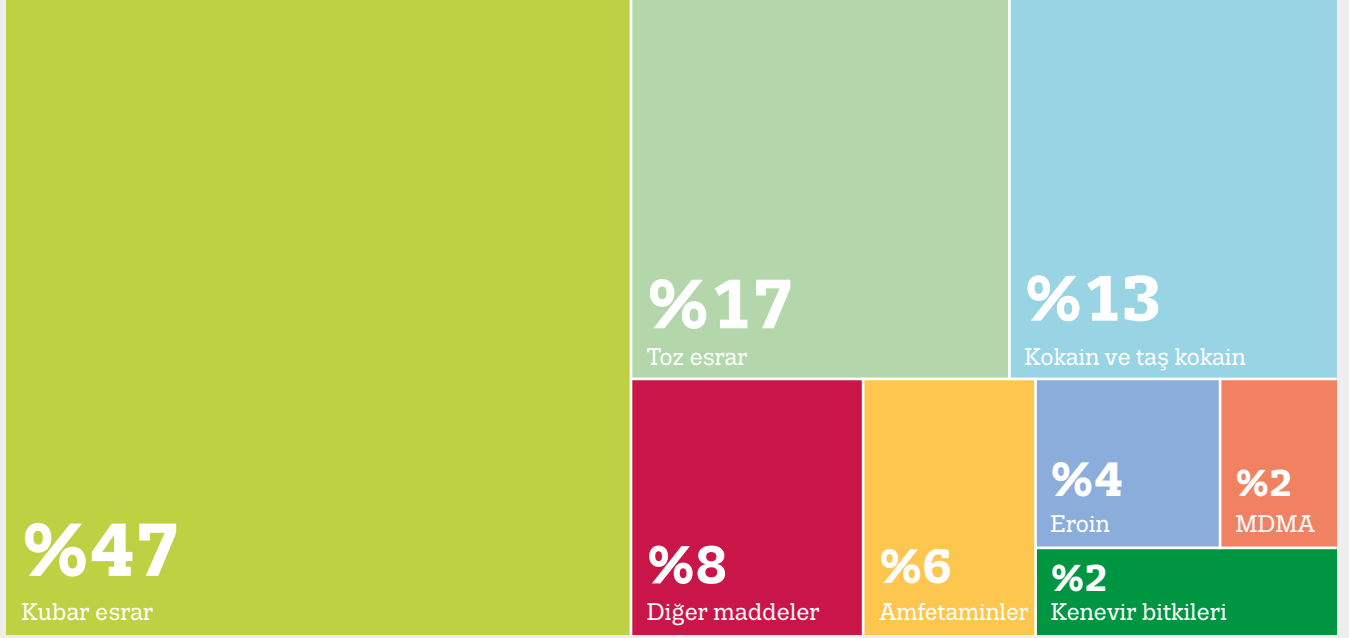
Avrupa aynı zamanda esrar ve sentetik uyuşturucular için de bir üretim bölgesidir; esrar üretimi genellikle Avrupa'da tüketim içindir, sentetik uyuşturucular ise Avrupa dışındaki pazarlar için de üretilmektedir. 2020'de 350'den fazla laboratuvar tespit edilmiş ve dağıtılmıştır. Ayrıca çeşitlilik, kullanılan üretim süreçlerinde daha belirgin bir hâl almaya başlamış ve daha orta ve büyük ölçekli üretim tesisleri tespit edilmiştir. Bazı büyük ölçekli tesisler de dâhil olmak üzere 2020'de 2019'a kıyasla daha fazla kokain laboratuvarı dağıtılmıştır. Ek olarak 2020'de dağıtılan katinon üretim tesisi sayısı artmış ve katinon üretimine yönelik daha fazla kimyasal prekürsör ele geçirilmiştir. Hukuki yaptırımlar, düzenlemeler ve çevre açısından zorlayıcı bir konu olan yasa dışı uyuşturucu üretimi, sağlık ve toplum üzerinde karmaşık sonuçlar doğurmaktadır.

UYUŞTURUCU TEDARİKİNDE BAŞLICA EĞİLİMLER

- Avrupa'da 2020 yılında yaklaşık 1 milyon ele geçirme bildirilmiştir ve en sık esrar ürünlerine el konmuştur.
- Toz esrar (%-72), kokain (%-7), amfetamin (%-7) ve eroin (%-52) ele geçirme sayısı 2020'de 2010'a göre daha düşüktür.
- 2010-2020 yılları arasındaki ele geçirme vakalarının sayısında gözlemlenen ve yüzdelerle ifade edilen en büyük artışlar, MDMA (%+129) ve metamfetamin (%+107) maddelerinde görülürken, kubar esrar ele geçirme vakalarının sayısı bir ölçüde artmıştır (%+19).
- Endeksli eğilimlere göre, Avrupa Birliği'nde toz esrar ve eroin dışında ele geçirilen uyuşturucuların miktarları, 2010 ile 2020 arasında, özellikle de son 5 yıl içerisinde artmıştır.
- 2010-2020 arasında ele geçirilen miktarlarda yüzdelerle ifade edilen en büyük artışlar metamfetamin (%+477), amfetamin (%+391), kubar esrar (%+278), kokain (%+266) ve MDMA (%+200) maddelerinde görülmüştür. Avrupa'da bu uyuşturucular için büyük tüketici pazarları mevcuttur, ancak ele geçirilen miktarlardaki artışların, en azından kısmen, Avrupa'nın bu uyuşturucular için bir üretim, ihracat ve geçiş yeri olarak oynadığı daha büyük rolü yansıtması muhtemeldir.
- 2010 ile 2020 yılları arasındaki en küçük artış, toz esrarda (%+16) görülürken, eroin ele geçirme vakaları (%-2) bu dönemde azalmıştır.
- Polisin ve emniyetin stratejileri ve öncelikleri, kaçakçılık yapan grupların yakalanmamayı başarması veya başka bir şekilde kurtulması ve ulaşılabilirliğin ve kullanımın altında yatan değişiklik uyuşturucu ele geçirme vakalarındaki eğilimlerinin yorumlanmasını karmaşık hale getirmektedir.

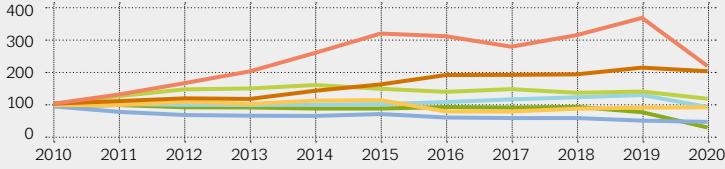
AVRUPA BİRLİĞİ'NDE UYUŞTURUCU ELE GEÇİRME VAKALARI

Bildirilen uyuşturucu ele geçirme sayısı, uyuşturucuya göre sınıflandırma, 2020

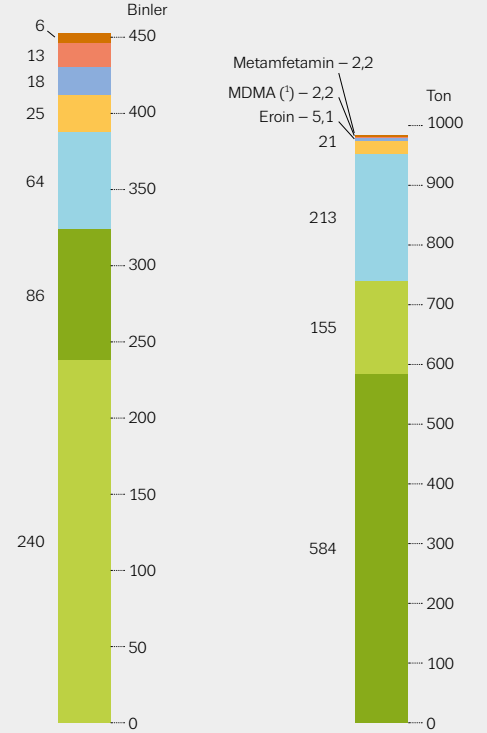
Avrupa Birliği'nde uyuşturucu ele geçirme sayısı, endeksli eğilimler 2010-20

Endeks (taban = 100)

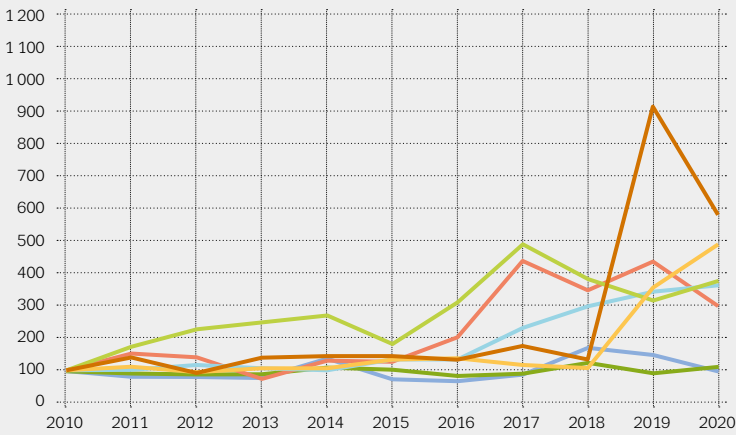
2020'de ele geçirme sayısı

2020'de ele geçirilen miktar

Avrupa Birliği'nde ele geçirilen uyuşturucu miktarı, endeksli eğilimler 2010-20

Endeks (taban = 100)

Metamfetamin MDMA (?) Kokain Kubar esrar Amfetamin Eroin Toz esrar

Endeksli eğilimler, 10 yıllık bir dönemde uyuşturucu ele geçirmelerindeki göreceli değişiklikleri yansıtmaktadır, ancak gerçek miktarlar hakkında herhangi bir gösterge sağlamamaktadır.

(?) MDMA tabletleri, tablet başına 0,25 gram MDMA olduğu varsayılarak kütle eşdeğerlerine dönüştürülmüştür.

UYUŞTURUCU YASASI SUÇLARINDAKİ BAŞLICA EĞİLİMLER

- 2020 yılında Avrupa Birliği'nde uyuşturucu yasası suçlarının 2010 yılından bu yana %15 artış göstererek tahminen 1,5 milyona ulaştığı bildirilmiştir. Bu suçların yarısından fazlası (%64 veya 1 milyon), kullanma veya kişisel kullanım amacıyla bulundurma ile ilgilidir.
- Suçta bahsedilen uyuşturucu; 740,000'i bulundurma veya kullanma, 171,000'i tedarikle ilgili suçlar ve 11,000'i diğer suç türleri olmak üzere yaklaşık olarak 1,5 milyon uyuşturucu yasası suçunun yaklaşık 1 milyonunda rapor edilmiştir.
- Uyuşturucu tedariki suçları, eroin dışındaki tüm uyuşturucular için 2010'a kıyasla daha yüksek seviyelerde kalmıştır.

2020 İÇİN BAŞLICA AB ÜRETİM VE PREKÜRSÖR VERİLERİ

- Esrar:** AB Üye Devletleri 2020 yılında 2,8 milyon kenevir bitkisine el konulduğunu bildirmiştir (bu rakam 2019'da 2,8 milyondur). Bu fark, COVID-19'un polislik veya üretim faaliyetleri üzerindeki etkisini yansıtabilir.
- Eroin:** Avrupa Birliği'nde ikisi Belçika'da, ikisi Çekya'da olmak üzere dört eroin üretim tesisi dağıtılmıştır. AB Üye Devletlerinden dördü (Belçika, Estonya, Hollanda ve Avusturya), dört vakada toplam 920 litre (2019'da 26,000) eroin prekürsör kimyasal asetik anhidrit ele geçirildiğini bildirmiştir.
- Kokain:** İspanya, 3 kokain laboratuvarını dağıttığını bildirirken Hollanda 20 laboratuvar (bazıları büyük ölçekli tesisler olmak üzere hepsi ikincil özütleme laboratuvarlarıdır) ile artış olduğunu bildirmiştir (2019'da 15 tesis tespit edilmiştir). Belçika, dağıtılan 2 eroin üretim tesisinde kokain işlendiğini de bildirmiştir.
- Amfetamin ve metamfetamin:** 2020 yılında Belçika (13), Almanya (12), Hollanda (44), Polonya (4) ve İsveç (5) tarafından 78 amfetamin laboratuvarının dağıtıldığı bildirilmiştir (2019'da 38). Ayrıca 2020'de Avrupa Birliği'nde 5,500 litre BMK (2019'da 14,500 litre) ve 31 ton MAPA (2019'da 31 ton) ele geçirilmiştir. Bunlar amfetamin ve metamfetamin için kullanılan prekürsör kimyasallardır.

- Dokuz AB Üyesi Devlet, Belçika'daki (3) ve Hollanda'daki (32) birden fazla orta ve büyük ölçekli tesis dâhil olmak üzere 213 metamfetamin laboratuvarının dağıtıldığını bildirmiştir. Çekya'da 2020 yılında çoğu küçük ila orta ölçekli olmak üzere 160 metamfetamin laboratuvarı tespit edilmiştir (2019'da 234). 2020 yılında diğer 12 AB Üyesi Ülke tarafından 234 kilogram (hem toz hem tablet) kadar efedrin ve psödoefedrinin ele geçirildiği bildirilmiştir (2019'da 10 AB Üye Devleti tarafından 640 kilogram olarak bildirilmiştir).
- MDMA:** Hollanda 24 MDMA laboratuvarının dağıtıldığını bildirmiştir (2019'da 28). Dağıtılan laboratuvar sayısı Belçika'da 3, Almanya ve Polonya'da birer adettir. MDMA prekürsörlerini ele geçirme vakaları, 2019'daki 7 tona kıyasla 2020'de 2 tona düşmüştür.
- Katinonlar:** 2020'de bazı büyük ölçekli tesisler de dâhil olmak üzere Hollanda (2) ve Polonya'da (13) toplam 15 sentetik katinon üretim tesisi dağıtılmıştır (2019'da 5). Ele geçirilen sentetik katinon prekürsörleri 2019'da 438 kilogram iken 2020'de 860 kilograma çıkmıştır. Bu miktarların neredeyse tamamı Almanya (450 kilogram) ve Hollanda'da (405 kilogram) ele geçirilmiştir.
- Sentetik opioidler:** 2020 yılında Estonya'da 2 ayrı vakada fentanil prekürsörü olan 33 kilogramdan fazla *N*-fenetil-4-piperidon (NPP) ele geçirilmiştir (2019'da 33 kg).
- Diğer uyuşturucular:** Belçika (1) ve Hollanda (1) ketamin laboratuvarlarını dağıttıklarını bildirmiştir. Hollanda'daki tesiste büyük ölçekli GBL'yi GHB'ye dönüştürme çalışmaları yürütülüyordu. Hollanda'da iki ve Belçika'da bir *N,N*-dimetiltriptamin (DMT) üretim tesisi dağıtılmıştır.
- Boşaltma tesisleri:** 2020 yılında Belçika ve Hollanda, uyuşturucu üretimi atıkları ve ekipmanlarına yönelik 181 boşaltma tesisinin tespit edildiğini bildirmiştir (2019'da 204).

Avrupa Birliği'nde üretilen seçili sentetik uyuşturucular için kullanılan AB programlı prekürsör ve ara kimyasalların ele geçirme özeti, 2020

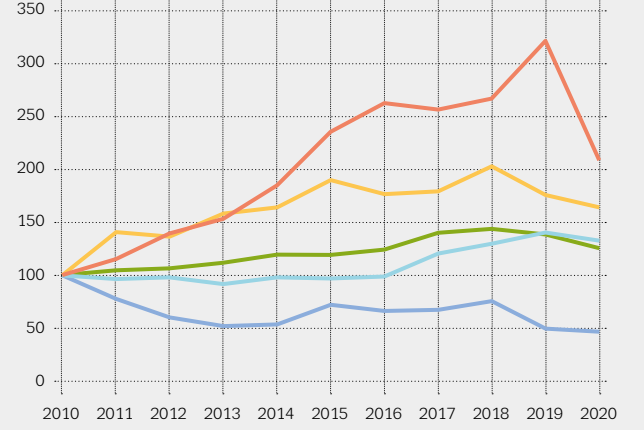
Prekürsör	Sayı	Miktar
MDMA veya ilgili maddeler		
Glisidik PMK türevleri (kg)	11	1,435
Piperonal (kg)	1	1
PMK (litre)	7	639
Safrol (litre)	1	14
Amfetamin ve metamfetamin		
APAA (kg)	9	1,447
APAAN (kg)	3	24
Benzaldehit (kg)	6	403
Benzilsiyaniür (kg)	2	240
BMK (litre)	48	5,557
EAPA (litre)	2	172
Glisidik BMK türevleri (kg)	11	1,235
MAPA (kg)	47	31,700
PAA (kg)	4	31
Eroin		
Asetik anhidrit (litre)	4	921
Fentanil ve fentanil türevleri		
NPP (kg)	2	33
Katinonlar		
2-Bromo-4-kloropropiofenon (kg)	2	406
2-Bromo-4-metoksipropiofenon (kg)	1	50
2-bromo-4-metilpropiofenon(kg)	5	407

Bu verilerin anlaşılır şekilde yorumlanmasını sağlamak için maddelerin litre ve kilogram cinsinden belirtilen toplam miktarları kilogram şeklinde ifade edilmiştir.

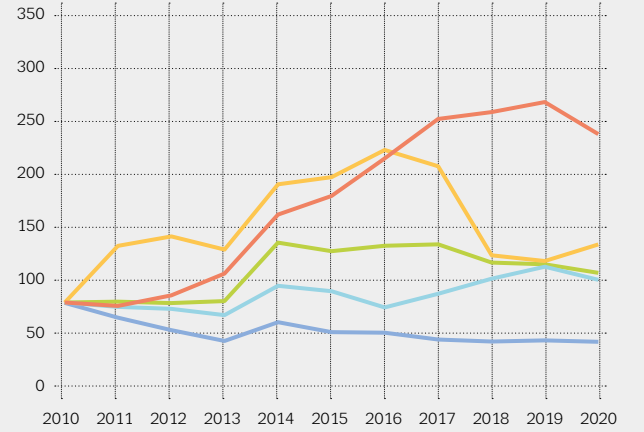
UYUŞTURUCU YASASI SUÇLARI

Avrupa Birliği'nde uyuşturucu kullanma ya da kullanım veya uyuşturucu tedariki için bulundurma ile ilgili suçlar: 2020 yılında endeksli eğilimler ve bildirilen suçlar

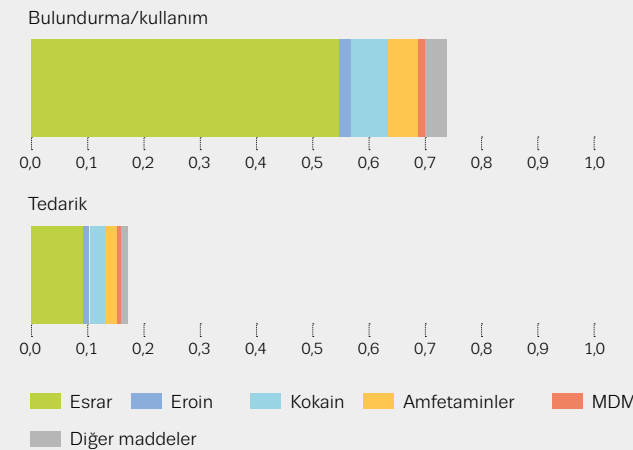
Tedarik suçları (endeksli eğilimler)

Bulundurma/kullanma suçları (endeksli eğilimler)

Suç sayısı (milyon)

Veriler, uyuşturucu bildirilen suçlar içindir.

ESRAR | **Giderek karmaşıklaşan esrar piyasası**

COVID-19 seyahat kısıtlamaları, hem Batı Balkanlar'dan kubar esrar hem de Fas'tan reçine kaçakçılığı yapılmasını etkilemiş gibi görünmektedir. Yurt içinde üretilen esrar, 2020 içerisinde Avrupa pazarı için önemli bir kaynağa dönüşmüş olabilir. Örneğin büyük miktarda İspanya menşeli kubar esrar ele geçirme vakalarının arttığına dair raporlar, bu ülkenin AB için daha önemli bir tedarikçi haline gelmeye başladığını gösterebilir. Ayrıca uyuşturucu piyasasında ortaya çıkan yüksek THC içerikli özütler ve yiyecekler ve ticari olarak pazarlanan, düşük THC içerikli CBD ürünleri ile birlikte Avrupa'da bulunabilen esrar ürünlerinin çeşitliliğinde de artış görülmeye devam etmiştir. Endişe verici şekilde 2021 yılında daha fazla ülke, sentetik kannabinoidlerle niteliği bozulan ve tüketicilerin sağlığı için risk teşkil eden esrar ürünleri olduğunu bildirmiştir. Avrupa Birliği'nde tedaviye yeni başlayan ve başlıca sorun kaynağı uyuşturucunun esrar olduğunu belirten danışanların payı, 2020'de üçte bir oranında azalmıştır. 2021'ye yönelik ön veriler, bu düşüşün muhtemelen pandemi süresince yardım arayışında yaşanan düşüşle veya hizmetlerin opioidler gibi diğer türdeki uyuşturucu kullanımı için sunulan tedaviye öncelik vermesiyle açıklanabileceğini göstermektedir.

TEMEL VERİLER VE EĞİMLER

- 2020 yılında, AB Üye Devletleri 584 ton (2019'da 464 ton) miktarda 86,000 kenevir reçinesi ele geçirme ve 155 ton miktarda (2019'da 130 ton) 240,000 kubar esrar ele geçirme olayı bildirmiştir. Buna ek olarak, Türkiye 8,300 operasyonda 37,5 ton toz esrar ve 46,900 operasyonda 56,3 ton kubar esrar ele geçirdiğini bildirmiştir.
- 2020'de 93,000 tedarik suçunun (2019'da 102,000) yanı sıra yaklaşık 642,000 esrar kullanma veya bulundurma suçu (2019'da 625,000) bildirilmiştir.
- 2020'de toz esrarın ortalama THC içeriği %21'di. Bu oran, %11 olan kubar esrar THC içeriğinin neredeyse iki katıdır.
- Uyuşturucu kontrol hizmetlerine test edilmek üzere daha fazla esrar ürününün getirilmesi ürün çeşitliliğini ve tüketici kararsızlığını yansıtmaktadır. Ayrıca, 7 Avrupa şehrindeki hizmetler 2021'de artış olduğunu bildirmektedir.
- Geçen yıl Avrupa'da yaşayanlar (15-34 yaş) arasında esrar kullanımının %15,5 olduğu tahmin edilmektedir. 15-24 yaş arasında olanların tahmini %19,1'i (9,0 milyon) geçen yıl, %10,4'ü (4,9 milyon) ise geçen ay esrar kullanmıştır.
- 2021 AB Uyuşturucular Hakkında Web Anketi, katılımcılarının %95'inin son 12 ay içinde kubar esrar kullandığını ortaya koymuştur. Bu oran toz esrar için %32, yenilebilenler için %25, özütler içinse %17 şeklindedir. Pandemi, esrar kullanım düzenlerini etkilemiştir. Ortalamaya bakıldığında kubar esrarı sık kullananlar daha çok, daha az sıklıkta kullananlar ise daha az tüketmiştir.
- Esrar, Euro-DEN Plus hastane ağı tarafından 2020'de en sık bildirilen maddedir. Akut uyuşturucu toksisitesi başvurularının %23'ünde (2019'da %27) genellikle diğer maddelerle birlikte bulunmuştur.
- 2021 yılında karşılaştırılabilir verilere sahip 31 şehirden 13'ü atık su numunelerindeki esrar metaboliti THC-COOH'nin yıllık artış gösterdiğini bildirmiştir.
- 2020 yılında 25 ülkeden alınan mevcut veriler, esrar kullanımı ile ilgili sorunlar sebebiyle Avrupa'da yaklaşık 80,000 kişinin özel uyuşturucu tedavisine girdiğini ve bunların yaklaşık 43,000'inin ilk kez tedaviye başladığını göstermektedir. Tedaviye yeni başlayan danışanlar arasında başlıca sorun kaynağı madde olarak en sık ve Avrupa'da ilk kez tedaviye giren tüm danışanların %45'inde esrar gösterilmiştir.

ESRAR

TOZ

Ele geçirme

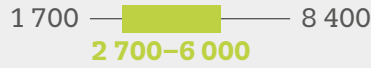
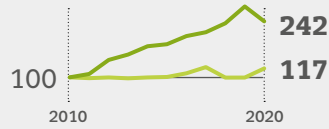
Sayı

Miktar

Fiyat
(EUR/g)

Toptan satış

fiyatı
(EUR/kg)Perakende
satış etkisi
(% THC)Endeksli
eğilimlerPerakende fiyatı
ve etkisi

KUBAR

Ele geçirme

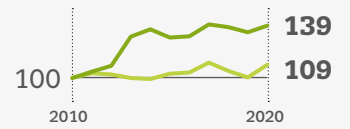
Sayı

Miktar

Fiyat
(EUR/g)

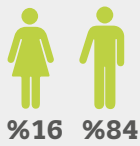
Toptan satış

fiyatı
(EUR/kg)Perakende
satış etkisi
(% THC)Endeksli
eğilimlerPerakende
fiyatı ve etkisi

AB + 2; AB Üye Devletleri, Türkiye ve Norveç anlamına gelmektedir. Esrar ürünlerinin fiyatı ve etkisi: ulusal ortalama değerler – minimum, maksimum ve çeyrekler arası aralık. Kapsama alınan ülkeler göstergeye göre değişmektedir.

Tedaviye giren eroin kullanıcıları

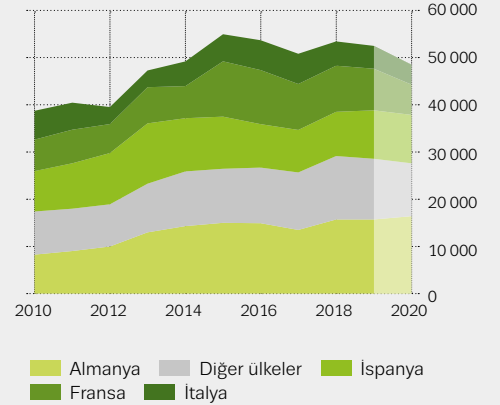
Özellikler

İlk kullanımdaki
ortalama yaş **16**İlk tedaviye girişteki
ortalama yaş **25**43 000
Tedaviye ilk
defa giren
kişiler %5327 000
Daha önce
tedaviye girmiş
kişiler %3410 000
Bilinmeyen
durum %13Son aydaki
kullanım sıklığı

Haftalık ortalama 5,3 gün kullanım

Günlük **%46**Haftada 2
ila 6 gün **%21**Haftada bir
veya daha az **%10**Son 30 gün içinde
kullanılmadı **%23**

Tedaviye ilk defa giren kişilerdeki eğilim

Eğilimler dışında, veriler birincil uyuşturucu olarak esrar kullanan ve tedaviye giren tüm şahıslar için geçerlidir. Tedaviye ilk defa giren kişilerdeki eğilim 22 ülkeye dayandırılmaktadır. Sadece, 11 yılın en az 9'u için veri bulunan ülkeler eğilimler grafiğine dâhil edilmiştir. Eksik değerler yakın yıllardan ara değer olarak eklenmiştir. Ulusal düzey veri akışında meydana gelen değişiklikler nedeniyle İtalya için geçerli olan 2014 verileri önceki yıllarla kıyaslanamaz. COVID-19 kaynaklı hizmet aksamaları nedeniyle 2020 verileri dikkatle yorumlanmalıdır.

KOKAİN | Benzeri görülmemiş kokain ele geçirme vakaları sağlığa yönelik tehditlere dikkat çekiyor

Genel olarak bakıldığında kokainin Avrupa'da ulaşılabilirliği ve kullanımı geçmiş standartlara göre yüksek seviyelerde kalmıştır. 2020'de rekor bir miktar olan 213 ton kokain ele geçirilmiştir. 2020'de dağıtılan kokain laboratuvarı sayısındaki artış, Güney Amerika'dan ithal edilen ham maddelerin ele geçirilmesi ve bağlantılı kimyasallar hep birlikte Avrupa'da kokainin büyük ölçekte işlendiğine işaret etmektedir. 2020'de kokain kullanımına ilişkin göstergelerde bir miktar azalma olsa da bu azalmalar kısa vadeli gibi görünmektedir. 2021'e yönelik ön veriler, pandemi öncesi seviyelere geri döndüğünü öne sürmektedir. Az ancak artan sayıda Avrupa ülkesinde taş kokain kullanımının yükseldiğine dair raporlar, yüksek riskli uyuşturucu kullanımı düzenlerine sahip kişiler arasında kokain kullanımının yaygınlaştığına işaret etmektedir. Bunlar birlikte değerlendirildiğinde mevcut veriler, kokainin Avrupa'da uyuşturucuyla bağlantılı sağlık sorunlarında daha önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır.

TEMEL VERİLER VE EĞİLİMLER

- 2020 yılında AB Üye Devletleri 213 ton (2019'da 202 ton) miktarında 64,000 kokain ele geçirme vakası bildirmiştir. Ele geçirilen toplam miktarın neredeyse %75'ini Belçika (70 ton), Hollanda (49 ton) ve İspanya (37 ton) oluşturmuştur.
- Kokainin perakende seviyesindeki ortalama saflığı 2020 yılında Avrupa genelinde %31 ile %80 arasında değişmiş olup ülkelerin yarısı ortalama %54 ila %68 saflık bildirmiştir. Kokainin saflığı son on yılda artış eğiliminde olmuştur ve 2020 yılında kokainin saflığı 2010 endeks yılından %40 daha yüksek bir seviyeye ulaşmıştır.
- 2020 yılında, kokain içeren 91,000 kullanma veya bulundurma suçu önceki 4 yıla ait artış eğilimini sürdürmüştür.
- Avrupa Birliği'nde anketler son bir yıl içinde 15 ila 34 yaşlarındaki yaklaşık 2,2 milyon kişinin (bu yaş grubunun %2,2'si) kokain kullandığını göstermektedir. 2019'dan bu yana anket yapan ve güven aralıkları sağlayan 14 Avrupa ülkesinden 8'i önceki karşılaştırılabilir anketlerinden daha yüksek tahminler, 4'ü sabit bir eğilim ve 2'si daha düşük bir tahmin bildirmiştir.
- 2019 ve 2020 yıllarına ait belediye atık suyu verilerine sahip pek çok şehirde kokain kalıntıları 2020 yılında düşüş göstermiştir. 2021 verileri, 58 şehirden 32'sinde kokain kalıntılarının 2020'ye kıyasla arttığını, 12 şehirde herhangi bir değişiklik olmadığını, 14 şehirde ise azalma olduğunu ortaya koymaktadır.
- 2020 yılında 14,000 danışan veya ilk kez tedaviye girenlerin %15'i tarafından adı verilen kokain, ilk kez uyuşturucu tedavisine girenler arasında ikinci en yaygın sorun kaynağı uyuşturucu olmuştur.
- Kokain, 2020 yılında Euro-DEN Plus hastaneleri tarafından bildirilen ikinci en yaygın maddedir ve akut uyuşturucu toksisitesi başvurularının %21'inde tespit edilmiştir. Kokainin söz konusu olduğu başvuruların sayısı, 2019 ve 2020 yıllarında %15 azalmıştır.
- Veri sağlayan 22 ülkede 2020 yılında yaşanan doz aşımı ölümlerinin %13,4'ünde (2019'da %14,3) çoğunlukla opioidlerle birlikte kokain bulunmuştur.
- Kokain, 2020 (%22) ve 2021 (%24) yıllarında 10 Avrupa şehrinde uyuşturucu kontrol hizmetlerine test edilmek üzere en sık sunulan uyuşturucu olmuştur.
- 2020 verilerine sahip ülkeler tarafından bildirilen taş kokainle bağlantılı 4,000 tedavi başlangıcının %90'ından fazlasını yalnızca beş AB ülkesi teşkil etmiştir. Bu, 2020 yılında Avrupa'da yaklaşık 7,000 danışanın taş kokain sorunları nedeniyle uyuşturucu tedavisine girdiğini göstermektedir.

Kokain Avrupa'da uyuşturucuyla bağlantılı sağlık sorunlarında daha önemli bir rol oynamaktadır

KOKAIN

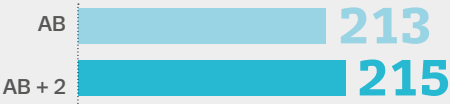
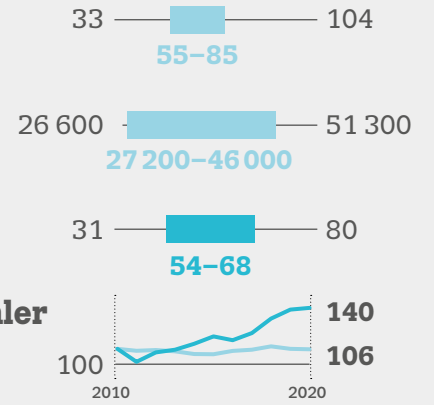
Ele geçirme

Sayı

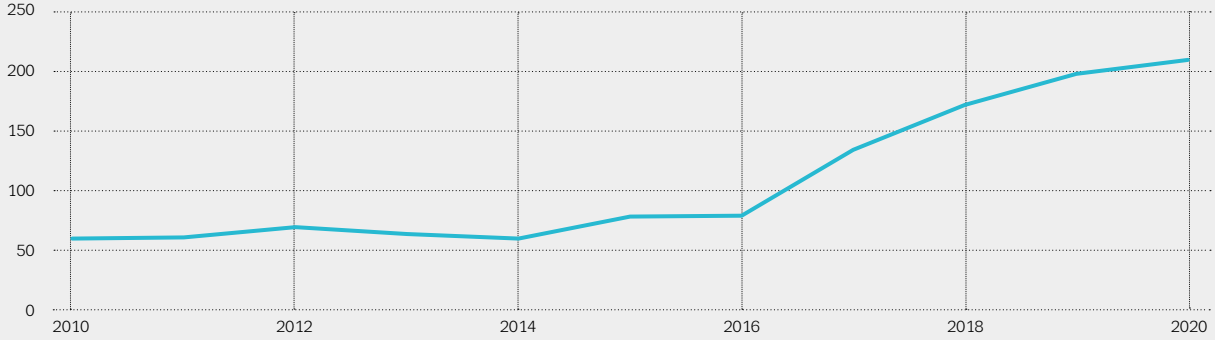

Miktar

Fiyat
(EUR/g)Toptan satış
fiyatı
(EUR/kg)Perakende
satış saflığı
(%)Endeksli eğilimler
Perakende
fiyatı ve saflığı

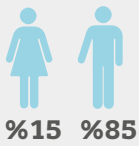
AB + 2; AB Üye Devletleri, Türkiye ve Norveç anlamına gelmektedir. Kokainin fiyatı ve saflığı: ulusal ortalama değerler – minimum, maksimum ve çeyrekler arası aralık. Kapsama alınan ülkeler göstergeye göre değişmektedir.

Kokain ele geçirme vakaları (ton)

Tedaviye giren eroin kullanıcıları

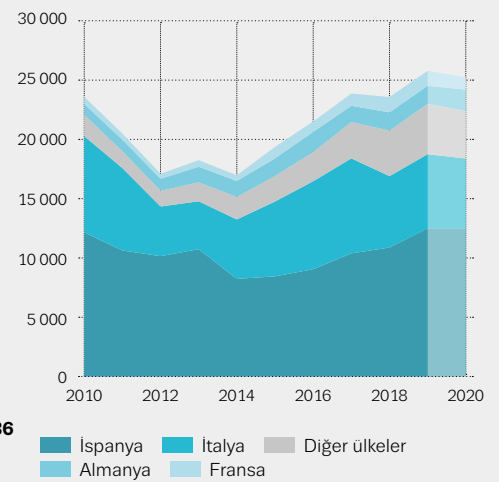
Özellikler

İlk kullanımdaki
ortalama yaş
23İlk tedaviye
girişteki
ortalama yaş
32Son aydaki kullanım
sıklığı

Haftalık ortalama 4,1 gün kullanım

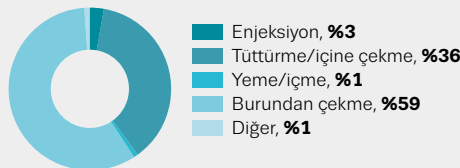
Tedaviye ilk defa giren kişilerdeki eğilim

14 000
Tedaviye ilk defa
giren kişiler
%442000
Bilinmeyen
durum %6

16 000

Daha önce tedaviye
girmiş kişiler %50

Uygulama yolu

Eğilimler dışında veriler, 2020 yılında veri ileten ülkelerde birincil uyuşturucu olarak kokain kullanan ve tedaviye giren tüm şahıslar için geçerlidir. Tedaviye ilk defa giren kişilerdeki eğilim 22 ülkeye dayandırılmaktadır. Sadece, 11 yılın en az 9'u için veri bulunan ülkeler eğilimler grafiğine dâhil edilmiştir. Eksik değerler yakın yıllardan ara değer olarak eklenmiştir. Ulusal düzey veri akışında meydana gelen değişiklikler nedeniyle İtalya için geçerli olan 2014 verileri önceki yıllarla kıyaslanamaz. COVID-19 kaynaklı hizmet aksamaları nedeniyle 2020 verileri dikkatle yorumlanmalıdır.

AMFETAMİN VE METAMFETAMİN | Uyarıcı üretimi ve kullanımı Avrupa'nın süregelen sorunudur

Veri kısıtlamaları ve gözlemlenen bazı eğilimlerdeki tutarsızlıklar nedeniyle, uyarıcı kullanımındaki en son eğilimler hakkında şüpheye düşmeden yorumda bulunmak zordur. Ancak COVID-19 pandemisi, Avrupa'nın gece hayatı ekonomisinde aksamalara neden olmuştur. Bu durum, muhtemelen kısa süreliğine de olsa 2020 boyunca uyarıcılara yönelik talepte azalmaya yol açmış gibi görünmektedir. Daha genel olarak, ele geçirilen maddelerin saflığının nispeten yüksek ve fiyatlarının sabit olması, diğer bilgilerle birlikte Avrupa Birliği içerisinde amfetamin ve metamfetamin üretiminin genel itibarıyla sabit kaldığını veya son yıllarda artmış bile olabileceğini ortaya atmaktadır. Başka yerlerde de belirtildiği üzere metamfetaminin ulaşılabilirliği ve kullanımı, düşük bir tabandan da olsa artıyor gibi görünmektedir. Ancak daha yüksek oranlarda metamfetamin kullanımı, yalnızca Orta ve Batı Avrupa'daki birkaç ülkede gözlemlenmektedir. Bazı veri setlerinde metamfetaminin ve amfetaminin ayrı ayrı bildirilmediğini ifade etmek gerekse de tüm göstergelerin hâlâ Avrupa Birliği içerisinde amfetaminin genel olarak daha yaygın şekilde ulaşılabilir olduğuna ve kullanıldığına işaret ettiğini belirtmek önem arz etmektedir. 2020 yılı içerisinde dağıtılan amfetamin laboratuvarlarının sayısındaki artış ve rekor bir miktar olan 21,2 ton amfetaminin ele geçirilmesi diğer verilerle birlikte amfetaminin ulaşılabilirliğinin hâlâ yüksek düzeyde olduğu ve hatta daha da artabileceği sonucunu da desteklemektedir. Avrupa Birliği'ndeki üretimin bir kısmının, AB dışındaki pazarlara ihraç etmek için gerçekleştirildiğine ve bu üretimin artabileceğine dair büyüyen bir endişe söz konusudur. Örneğin Hollanda, 2020 yılında Avrupa dışına ihracat için üretim yapan daha fazla sayıda büyük ölçekli metamfetamin laboratuvarı kapatmıştır.

TEMEL VERİLER VE EĞİLİMLER

2020 yılında AB Üye Devletleri rekor düzeyde 21,2 ton (2019'da 15,4 ton) miktarında 25,000 kokain ele geçirme vakası bildirmiştir. Türkiye "captagon" olarak bildirilen 2,9 milyon tablet (2019'da 11 milyon) dâhil olmak üzere 0,7 ton (2019'da 2,8 ton) amfetamin ele geçirmiştir. Amfetaminin perakende satış düzeyindeki ortalama saflığı son on yılda belirgin bir şekilde artmış ve fiyat nispeten sabit kalmıştır.

AB Üyesi Devletler, 2020 yılında 2,2 ton (2019'da 3,5 ton) miktarında 6,000 metamfetamin ele geçirme vakası bildirmiştir. Slovakya'da 1,5 ton Meksika menşeli metamfetamin ele geçirilmiştir. 2020 yılında Türkiye 4,1 ton (2019'da 1 ton) miktarında 34,000 kokain ele geçirme vakası bildirmiştir. Metamfetaminin ortalama saflığı son on yılda, bilhassa 2019'dan bu yana, artış göstermiştir.

2016-2021 yılları arasında 25 ülkede amfetamini ve metamfetamini aynı gruba alarak yapılan anketler, 1,4 milyon genç yetişkinin (15-34) son bir yıl içinde amfetamin kullandığını göstermektedir (bu yaş grubunun %1,4'ü). 2019'dan bu yana anket yapan ve güven aralıkları sağlayan 14 ülkeden 5'i önceki karşılaştırılabilir anketlerinden daha yüksek tahminler,

8'i sabit bir eğilim ve 1'i daha düşük bir tahmin bildirmiştir.

Yüksek riskli metamfetamin kullanımına ilişkin yakın tarihli tahminler, Kıbrıs'ta 1000 kişi başına 0,60 (363 yüksek riskli kullanıcıya karşılık gelir), Slovakya'da 1000 kişi başına 2,8 (10,380 yüksek riskli kullanıcı) Çekya'da 1000 kişi başına 4,84 (33,100 yüksek riskli kullanıcı) şeklinde değişiklik göstermektedir.

2020 ve 2021 yılları için belediye atık sularında amfetamin kalıntıları ile ilgili veri bulunan 46 şehirden 23'ü artış, 14'ü sabit bir durum ve 9'u azalma bildirmiştir.

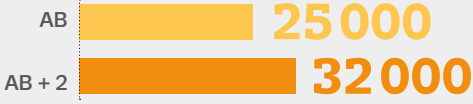
2020 ve 2021 yılları için belediye atık sularında metamfetamin kalıntılarına ilişkin veri bulunan 57 şehirden 26'sinde artış, 9'unda sabit bir durum ve 22'sinde azalma olduğu bildirilmiştir.

2020 yılında Avrupa'da özel uyuşturucu tedavisine giren ve yaklaşık 3,700'ü ilk kez kullanıcı olan 8,000'den fazla kullanıcı, birincil uyuşturucularının amfetamin olduğunu belirtmiştir.

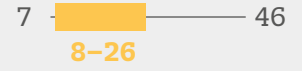
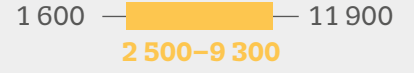
AMFETAMİN

Ele geçirme

Sayı

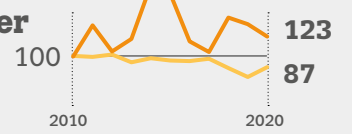

Miktar

Fiyat
(EUR/g)Toptan satış fiyatı
(EUR/kg)Perakende satış saflığı
(%)

Endeksli eğilimler

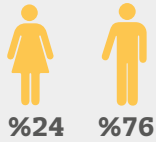
Perakende fiyatı ve saflığı

AB + 2; AB Üye Devletleri, Türkiye ve Norveç anlamına gelmektedir. Amfetaminin fiyatı ve saflığı: ulusal ortalama değerler – minimum, maksimum ve çeyrekler arası aralık. Kapsama alınan ülkeler göstergeye göre değişmektedir.

Tedaviye giren eroin kullanıcıları

Özellikler

İlk kullanımdaki ortalama yaş

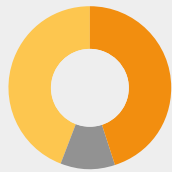
20

İlk tedaviye girişteki ortalama yaş

29

3 700

Tedaviye ilk defa giren kişiler %45

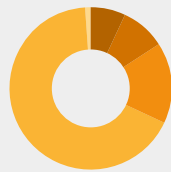
900 Bilinmeyen durum %11

Son aydaki kullanım sıklığı

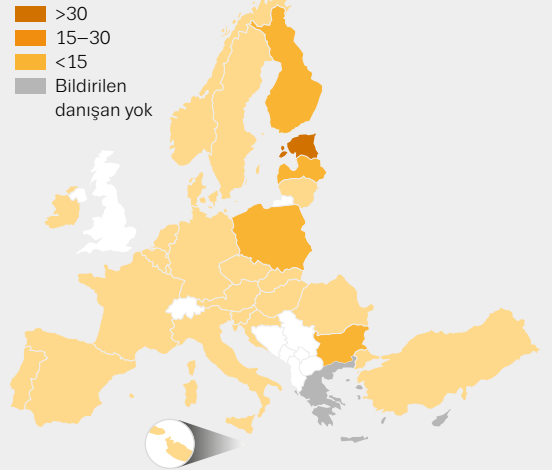
Haftalık ortalama 4,4 gün kullanım

Uygulama yolu

Tüm uyuşturucular için ilk kez tedaviye girenlerin payı (yüzde)

2020 yılında veri ileten ülkelerde birincil uyuşturucu olarak amfetamin kullanan ve tedaviye giren tüm şahıslar için geçerlidir. İspanya, Hırvatistan, Letonya ve Hollanda için eski veriler içeren harita istisna teşkil etmektedir. Haritada İsveç ve Norveç'in verileri, birincil uyuşturucu olarak kokain dışındaki uyarıcıları belirten kullanıcılarla ilgilidir.

- Amfetamin veya metamfetamin kullanıcıları, 2020 yılında Bulgaristan, Çekya, Estonya, Almanya, Letonya, Polonya, Slovakya, Finlandiyaya ve Türkiye’de ilk kez tedaviye girenlerin en az %15’ini teşkil etmektedir.
- Finlandiyaya, Norveç, Polonya ve İsveç dâhil olmak üzere bazı ülkelerde enjeksiyonun yaygın uygulama yolu olduğu bildirilmektedir.
- 2020 yılında Avrupa’da tedaviye giren amfetamin kullanıcılarının yaklaşık %7’si enjeksiyonun ana uygulama yolu olduğunu bildirirken %67’si uyuşturucuyu burundan çektiklerini, %16’sı ise oral yoldan tükettiklerini bildirmiştir. Ancak tedavi talepleri yalnızca birkaç ülkede ciddi şekilde yoğunlaşmaktadır.
- Amfetamin, 2020 yılında Euro-DEN Plus hastaneleri tarafından bildirilen dördüncü en yaygın maddedir ve başvuruların %13’ünde mevcuttur.
- 2020 yılında otopsi verilerine sahip 20 ülke arasında Norveç (74 ölüm), Finlandiyaya (67), Avusturya (28), Çekya (18), Slovakya (17) ve Estonya (17), önceki yıllara kıyasla amfetamin içeren ölümlerin sayısında artış olduğunu bildirmiştir. Ancak bazı ülkelerde genel olarak vaka sayılarının az olmasından kaynaklı dalgalanmalar aşırı yorumlanmamalıdır.
- Başlıca sorun kaynağı uyuşturucularının metamfetamin olduğunu belirten tedavi katılımcıları, 2020’de bildirilen 9,400 metamfetamin danışanının birlikte %93’ünü oluşturan Çekya, Almanya, Slovakya ve Türkiye’de yoğunlaşmıştır. Bu danışanların 4,200’ü metamfetamini ilk kez kullanan kişilerdir.
- Metamfetamin, 2020 yılında Euro-DEN Plus hastaneleri tarafından bildirilen ve akut uyuşturucu toksisitesi başvurularının %2’sinde (2019’da %2) bulunan on birinci en yaygın maddedir.

Metamfetaminin ulaşılabilirliği ve kullanımı, düşük bir tabandan da olsa artıyor gibi görünmektedir

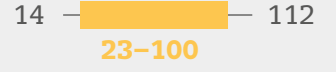
METAMFETAMİN

Ele geçirme

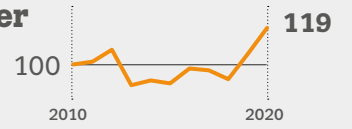
Sayı

Miktar

Fiyat
(EUR/g)Perakende satış
safılığı
(%)

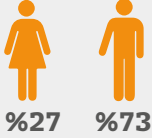
Endeksli eğilimler

Perakende
satış safılığı

AB + 2; AB Üye Devletleri, Türkiye ve Norveç anlamına gelmektedir. Metamfetaminin fiyatı ve safılığı: ulusal ortalama değerler – minimum, maksimum ve çeyrekler arası aralık. Kapsama alınan ülkeler göstergeye göre değişmektedir.

Tedaviye giren eroin kullanıcıları

Özellikler

İlk kullanımdaki
ortalama yaş

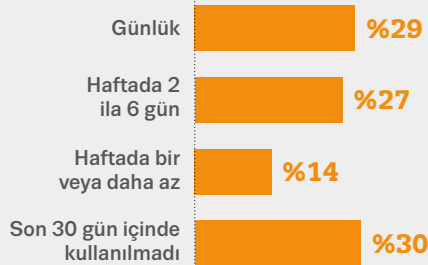
21

İlk tedaviye
girişteki
ortalama yaş

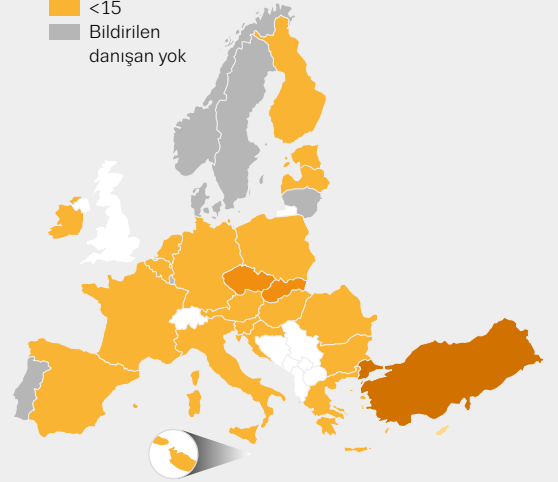
30

Son aydaki
kullanım sıklığı

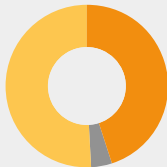
Haftalık ortalama 4,5 gün kullanım

Tüm uyuşturucular için ilk kez tedaviye
girenlerin payı
(yüzde)

>30
15-30
<15
Bildirilen
danışan yok

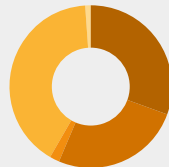
4 200

Tedaviye ilk
defa giren
kişiler %454 800
Daha önce
tedaviye
girmiş kişiler
%51

400

Bilinmeyen durum %4

Uygulama yolu

Enjeksiyon, %31
Tüttürme/içine çekme, %26
Yeme/içme, %2
Burundan çekme, %41
Diğer, <%1

2020 yılında veri ileten ülkelerde birincil uyuşturucu olarak metamfetamin kullanan ve tedaviye giren tüm şahıslar için geçerlidir. İspanya, Hırvatistan, Letonya ve Hollanda için eski veriler içeren harita istisna teşkil etmektedir.

MDMA | Pandemi gece hayatını aksatmış olsa da çok güçlü MDMA ürünleri hâlâ endişe yaratıyor

Dağıtılan MDMA laboratuvarlarının sayısı 2020’de nispeten sabit kalmıştır. Ele geçirilen MDMA tabletlerinin miktarı artmış olsa da tozların miktarı yarıya inmiştir. Bu verilerin, uyuşturucu piyasasında MDMA tozunun ulaşılabilirliğindeki düşüşü gösterip göstermediği henüz net değildir. Çok güçlü MDMA tabletlerinin hâlâ ulaşılabilir olması nedeniyle kullanıcıları, sağlık tehditleri riskiyle karşı karşıya getirmektedir. Ancak 2020 yılında MDMA kullanımı seviyelerinde düşüş yaşandığına ve bunun Avrupa gece hayatı ekonomisinde 2021 yılında da devam eden ciddi aksaklarla bağlantılı olduğuna dair işaretler mevcuttu. Bu durumu yansıtan ve atık su MDMA kalıntı analizlerinden, uyuşturucu kontrol hizmetlerinden ve hizmet sağlayıcıların yer aldığı odak gruplarından alınan temsili olmayan veriler, MDMA kullanım seviyelerinin 2021 boyunca pandemi öncesi seviyelerin altında kaldığına işaret etmiştir. Euro-DEN Plus’ın MDMA ile bağlantılı acil hastane ziyaretleri hakkında ilettiği diğer veriler, 2020 yılında neredeyse yarıya düşmüştür. Avrupa çevresindeki COVID-19 kısıtlamaları kaldırıldıkça MDMA kullanımının pandemi öncesi seviyelere dönmeye başlayıp başlamayacağı belirsizliğini korumaktadır.

TEMEL VERİLER VE EĞİMLER

- 2020’de AB ülkeleri, 13,000 MDMA ele geçirme vakası (2019’da 25,000) bildirmiştir. Avrupa Birliği’nde ele geçirilen MDMA tozunun toplam miktarı 1 tona (2019’da 2,2 ton) tekabül etmiş, MDMA tabletlerinin miktarı ise 4,7 milyon adete (2019’da 3,9 milyon) ulaşmıştır. Türkiye, rekor bir miktar olan 11,1 milyon adet MDMA tablet (2019’da 8,7 milyon) ele geçirmiştir.
- Tabletlerdeki ortalama MDMA içeriği ve tozların saflığı 2020 yılında sabit kalmıştır. Avrupa’da ele geçirilen MDMA tabletleri, ortalama 125 ila 200 miligram MDMA içermektedir ve ele geçirilen MDMA tozlarının ortalama saflığı ise %43 ile %95 arasında değişmektedir.
- 2020 yılında 17 Avrupa şehrinde uyuşturucu kontrol hizmetleri tarafından test edilen tablet başına ortalama MDMA miktarı 180 miligramdı (2019’da 179 mg). MDMA tozunun ortalama saflığı %79 olarak bildirilmiştir (2019’da %80).
- 2015-2021 yılları arasında 26 AB ülkesinde yapılan anketler, 1,9 milyon genç yetişkinin (15-34) son bir yıl içinde MDMA kullandığını göstermektedir (bu yaş grubunun %1,9’u). 15-24 yaş arası kişiler için yaygınlık tahminleri, geçen yıl MDMA kullandığı tahmin edilen %2,2 (1,0 milyon) ile daha yüksektir.
- MDMA kullanımına ilişkin verilerden genel bir eğilim ortaya çıkmamaktadır. 2019’dan bu yana anket yapan ve güven aralıkları sağlayan 14 Avrupa ülkesinden 7’si önceki karşılaştırılabilir anketlerinden daha yüksek tahminlerde bulunmuş, 6’sı sabit bir eğilim, 1’i ise azalma bildirmiştir.
- Belediye atık sularında 2020 ve 2021 yılları için MDMA artıkları ile ilgili veri bulunan 58 şehirden 15’i artış, 5’i sabit bir durum ve 38’i azalma bildirmiştir. Hem 2011 hem de 2021 için veri bulunan 10 şehirden 9’ü 2021’de 2011’e göre daha yüksek MDMA yüklerine sahip olmuştur.
- MDMA, 2020 yılında Euro-DEN Plus hastaneleri tarafından bildirilen ve akut uyuşturucu toksisitesi başvurularının %6’sında bulunan altıncı en yaygın uyuşturucudur. MDMA içeren başvurular, 2020’de 376’ya düşmüştür (2019’da 661).

Çok güçlü MDMA tabletlerinin hâlâ ulaşılabilir olması nedeniyle kullanıcıları, sağlık tehditleri riskiyle karşı karşıya getirmektedir

MDMA

Ele geçirme

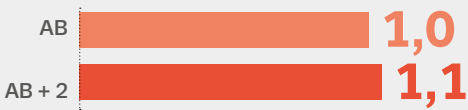
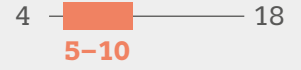
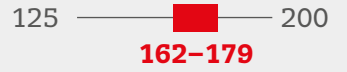
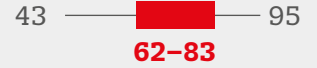
Sayı

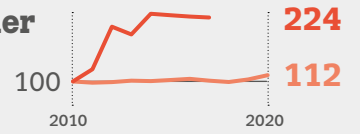
Miktar

Miktar

Perakende fiyat
(EUR/tablet)Perakende fiyat
(EUR/toz gramı)Toptan satış
fiyatı
(EUR/1,000 tablet)MDMA içeriği
perakende satış
(mg/tablet)MDMA saflığı
perakende satış
(% toz)

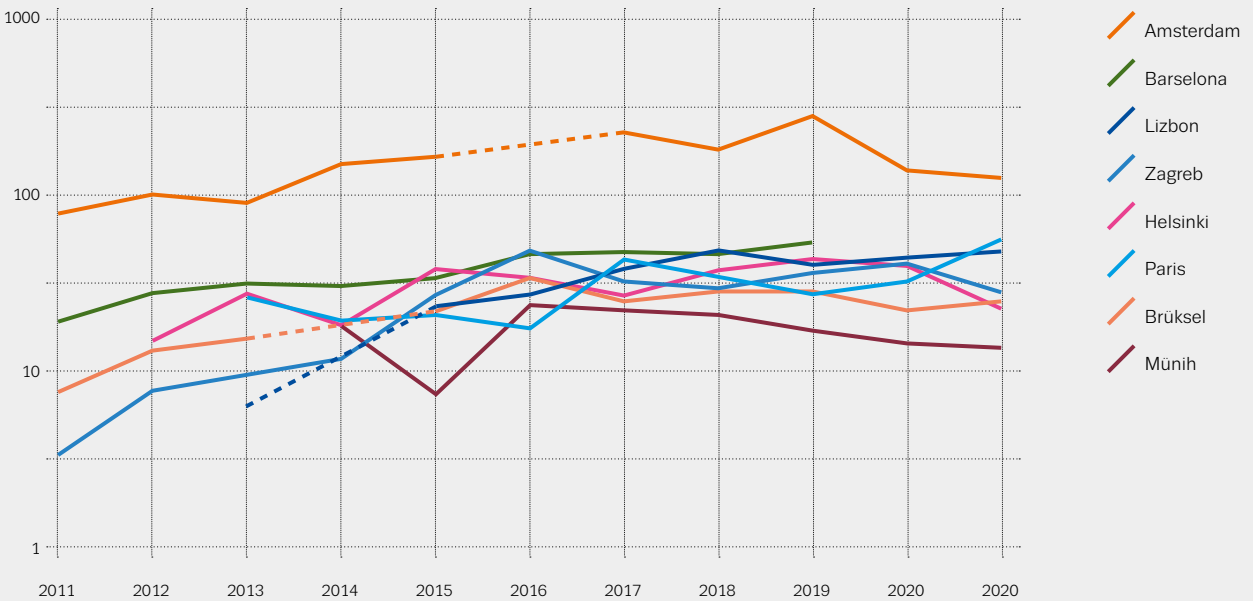
Endeksli eğilimler

Fiyat ve
MDMA içeriği

AB + 2; AB Üye Devletleri, Türkiye ve Norveç anlamına gelmektedir. MDMA ürünlerinin fiyatı ve içeriği ya da saflığı: ulusal ortalama değerler — minimum, maksimum ve çeyrekler arası değişim aralığı. Ülkeler göstergeye göre değişmektedir. Mevcut veriler MDMA içeriğinin zaman eğilimi analizine imkân vermemektedir.

Seçili Avrupa şehirlerinde atık sudaki MDMA kalıntıları

mg/1,000 kişi/gün

1,000 kişi başına miligram cinsinden ortalama günlük MDMA miktarı. Örneklem, 2011'den 2021'ye kadar her yıl bir hafta boyunca seçili Avrupa şehirlerinde gerçekleştirilmiştir. Kaynak: Avrupa Kanalizasyon Analiz Çekirdek Grubu (SCORE).

EROİN VE DİĞER OPIOİDLER | Kaçakçılıktaki değişikliklere rağmen Avrupa'nın en yaygın kullanılan opioidi hâlâ eroin

Eroin kullanımına ilişkin göstergeler ve 2020 yılında Türkiye'de ve Bulgaristan'da ele geçirilen eroin miktarındaki azalmalar, diğer geçiş ülkelerinde bildirilen büyük ele geçirme vakalarıyla birlikte ele alındığında COVID-19 ulaşım kısıtlamalarının bu uyuşturucunun Balkan güzergahı üzerinden Avrupa Birliği'ne ticaretinin yapılmasını aksatmış olabileceğini göstermektedir. Bu durum aynı zamanda bazı ülkelerin 2020 yılında bildirdiği eroin yokluğunu açıklamaya yardımcı olabilir. Kaçakçılıktaki herhangi bir aksaklık kısa süreli olmuş gibi görünmektedir. Ayrıca 2021'e ait ön veriler, eroin ele geçirme vakalarının pandemi öncesi seviyelere döndüğünü göstermektedir. Ancak eroin olmadığını bildiren ülkeler, değiştirilmiş metadon, uyarıcılar ve benzodiazepinler dâhil olmak üzere ikame maddelerin kullanıldığını bildirmiştir.

Eroin hâlâ Avrupa'nın en yaygın kullanılan yasa dışı opioidi ve uyuşturucuya bağlı ölümlerin çoğundan sorumlu uyuşturucu olsa da sentetik opioidlerin Avrupa'nın uyuşturucu sorununda oynadığı role dair artan bir endişe söz konusudur. Fentanil türevleri, bu grubun Kuzey Amerika'nın opioid sorununda oynadığı merkezî rol nedeniyle özellikle endişe yaratmaktadır. Avrupa'da fentanil kaynaklı ölümler olduğu bildirilmektedir ve geçmişten bu yana fentanil türevleri, Estonya'da kullanılan opioidlerin en yaygını olmuştur ve bazen diğer ülkeler tarafından da bildirilmiştir. Mevcut kısıtlı veriler, fentanile bağlı ölümcül veya ölümcül olmayan doz aşımalarının 2020'de düştüğünü göstermektedir. Ancak genel olarak, diğer sentetik opioidlerin bazı ülkelerdeki uyuşturucu sorunlarında daha önemli rol oynuyor olabileceğine dair sinyaller söz konusudur. Burada dikkat edilmesi gereken önemli husus, mevcut denetim sistemlerinin sentetik opioid kullanımındaki eğilimleri iyi bir şekilde belgeleyemeyeceği ve dolayısıyla bu alandaki denetim kapasitesinin geliştirilmesi gerektiğidir.

TEMEL VERİLER VE EĞİLİMLER

- AB Üye Devletleri 2020 yılında 5,1 ton (2019'da 7,9) miktarında 18,000 eroin ele geçirme vakası bildirmiştir. Fransa (1,1 ton), Belçika (0,7 ton), İtalya (0,5 ton) ve Polonya (0,5 ton) büyük miktarların ele geçirildiği vakalar bildirmiştir. Türkiye, 2020 yılında 13,4 tondan fazla (2019'da 20 ton) eroin ele geçirmiştir.
- Perakende seviyesinde eroinin ortalama saflığı 2020'de %13 ila %55 olarak değişirken ülkelerin yarısı ortalama %17 ila %26 saflık bildirmiştir. Endeksli eğilimler eroinin ortalama saflığının 2010-2020 yılları arasında %9 arttığını, fiyatının ise %8 düştüğünü göstermektedir.
- 2020'de 3,5 tondan fazla, 130 litrenin üzerinde ve 1,6 milyon tablete karşılık gelen yaklaşık 10,000 diğer opioid ele geçirme vakası bildirilmiştir. Aynı yıl Avrupa'da 1,5 kilogram fentanil türevleri ele geçirilmiştir ve Hollanda 1,3 kilogram fentanil ele geçirmiştir.
- Genel olarak mevcut göstergeler, eroin kullanımının önceki yıllara kıyasla 2020 yılında sabit kaldığını ortaya koymaktadır. Avrupa nüfusunun %0,34'ünün, yani yaklaşık 1 milyon kişinin, 2020 yılında opioid kullandığı tahmin edilmektedir.
- 2020'de yaklaşık 22,000 eroin kullanma veya bulundurma suçu bildirilmiştir.
- 2020 yılında 66,000 danışan veya Avrupa'da uyuşturucu tedavisine girenlerin %28'i tarafından özel uyuşturucu tedavisine girmenin ana nedeni olarak opioid kullanımı bildirilmiştir. İlk kez tedaviye giren ve belirli bir opioidi başlıca sorun kaynağı uyuşturucu olarak bildiren 11,200 kişiden 8,500'ü (%77) için birincil uyuşturucu eroin olmuştur. İlk kez tedaviye giren diğer 2,300 opioid danışanı, birincil uyuşturucusunu belirtmemiştir.
- 18 AB Üyesi Devletten alınan ulusal veriler, 2020'de tahminî 173,000 danışanın (2019'da 170,000) opioid agonist tedavisi aldığını göstermektedir.
- Eroin, 2020 yılında Euro-DEN Plus hastanelerindeki akut uyuşturucu toksisitesi başvurularının üçüncü en yaygın nedenidir ve bu başvuruların %18'inde mevcuttur.
- Opioidler, Avrupa Birliği'nde bildirilen ölümcül doz aşımalarının tahminî %74'sinde tespit edilmiştir. Uyuşturucuya bağlı olduğundan şüphelenilen ölümlerin toksikoloji raporlarında yaygın olarak birden fazla uyuşturucu bulunduğunu da belirtmek gerekir.

EROİN

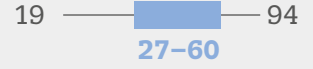
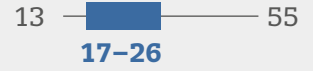
Ele geçirme

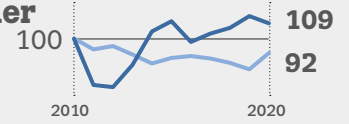
Sayı

Miktar

Fiyat
(EUR/kg)Toptan satış
fiyatı
(EUR/kg)Perakende
satış saflığı
(%)

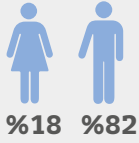
Endeksli eğilimler

Perakende
fiyatı ve saflığı

AB + 2; AB Üye Devletleri, Türkiye ve Norveç anlamına gelmektedir. "Kahverengi eroinin" fiyatı ve saflığı: ulusal ortalama değerler – minimum, maksimum ve çeyrekler arası aralık. Kapsama alınan ülkeler göstergeye göre değişmektedir.

Tedaviye giren eroin kullanıcıları

Özellikler

İlk tedaviye
girişteki
ortalama yaş

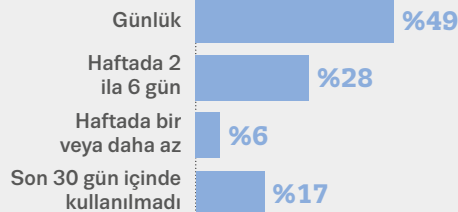
34

İlk kullanımdaki
ortalama yaş

23

Son aydaki kullanım
sıklığı

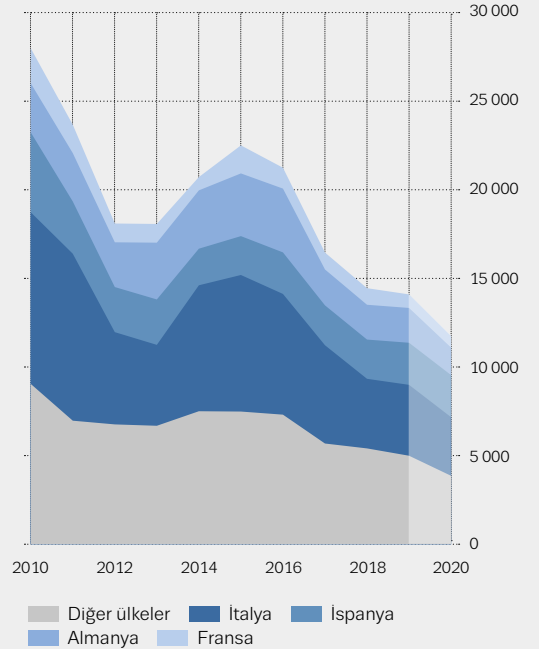
Haftalık ortalama 5,6 gün kullanım

Uygulama yolu

32 000
Daha önce
tedaviye girmiş
kişiler
%748 500
Tedaviye ilk defa
giren kişiler
%202 500
Bilinmeyen durum %6

Tedaviye ilk defa giren kişilerdeki eğilim

Eğilimler dışında veriler, 2020 yılında veri ileten ülkelerde birincil uyuşturucu olarak eroin kullanan ve tedaviye giren tüm şahıslar için geçerlidir. Almanya için kullanılan eğilim verileri, "opioid"i birincil uyuşturucu olarak kullanan ve tedaviye giren kişiler içindir. Tedaviye ilk defa giren kişilerdeki eğilim 22 ülkeye dayanılmaktadır. Sadece, 11 yılın en az 9'u için veri bulunan ülkeler eğilimler grafiğine dâhil edilmiştir. Eksik değerler yakın yıllardan ara değer olarak eklenmiştir. Ulusal düzey veri akışında meydana gelen değişiklikler nedeniyle İtalya için geçerli olan 2014 verileri önceki yıllarla kıyaslanamaz. COVID-19 kaynaklı hizmet aksamaları nedeniyle 2020 verileri dikkatle yorumlanmalıdır.

YENİ PSİKOAKTİF MADDELER | Tehlikeli maddeler ortaya çıkmaya devam ediyor

2020'de yaklaşık 7 ton yeni psikoaktif madde ele geçirilmiştir. Bu maddeler psikoaktif özellikleri nedeniyle satılmaktadır ancak uluslararası uyuşturucu anlaşmaları kapsamında denetlenmemektedir. Yeni psikoaktif maddelerin Avrupa'daki piyasası, kaynak sağlayan başlıca ülkelerden biri olan Çin'in yakın zamanda üretime ve ihracata uyguladığı kısıtlamalardan etkilenmiştir. 2020 yılındaki ele geçirme vakaları, piyasanın bu değişikliklere adaptasyonunu temsil ediyor gibi görünmektedir. Çünkü Avrupa'da 2015'ten beri bu maddeleri üreten en az 52 laboratuvar tespit edilmiş olsa da çoğunlukla Hindistan'dan kaçakçılığı yapılan sentetik katinonların büyük ölçekli birkaç ele geçirme vakasıyla yoğun olarak karşılaşılmıştır. Çin, aynı zamanda 2019'da fentanil türevlerine yönelik kapsamlı denetimler getirdi. İlginç şekilde 2020 ve 2021'de Avrupa'da yeni bir fentanil türevi tespit edilmemiştir. Ancak 2020 ve 2021 arasında Avrupa'da fentanil denetimlerine tabi olmayan 15 yeni sentetik opioid tespit edilmiştir. Bunlara 9 güçlü benzimidazol opioid dâhildir. Ayrıca 2021'de Avrupa'da 4 yeni "OXIZID" sentetik kannabinoid tespit edilmiştir. Görünüşe göre bunlar, Çin'in sentetik kannabinoidlere uyguladığı sınıf geneli yasağın ardından ortaya çıkan ikame maddelerdi.

Yasa dışı uyuşturucu ve yeni psikoaktif madde piyasaları arası çapraz geçişe yönelik artan bir endişe söz konusudur. Örnekler arasında düşük THC içerikli esrar ürünlerinin ve yiyeceklerin sentetik kannabinoidler kullanılarak niteliğinin bozulması ve güçlü benzimidazol opioidler içerdiği tespit edilen oksikodon tabletler gibi sahte ilaçların ve yeni benzodiazepinler içeren sahte Xanax ve diyazepam tabletlerinin üretimi yer almaktadır. Bu gelişmeler, kullanıcıların ölümcül olan veya olmayan doz aşımı olayları riskini artırabilecek güçlü maddelere fark etmeden maruz kalabileceği anlamına gelmektedir.

TEMEL VERİLER VE EĞİMLER

- 2021'nin sonunda EMCDDA, 52'si Avrupa'da ilk kez 2021'de bildirilen yaklaşık 880 yeni psikoaktif maddeyi izlemekteydi.
- 2020'de piyasada daha önce bildirilen yaklaşık 370 yeni psikoaktif madde tespit edilmiştir.
- 2020 yılında AB Üye Devletleri, Avrupa Birliği, Türkiye ve Norveç'te bildirilen 41,100 yeni psikoaktif madde ele geçirme vakasının 21,230'unu ve ele geçirilen 6,9 ton maddenin 5,1 tonunu oluşturmuştur.
- 2020'de ele geçirilen malzemenin %65'i (3,3 ton) katinon tozlarıydı; bu malzemenin üçte birini N-etilheksedron ve her biri dörtte bir oranında olmak üzere 3-MMC ve 3-CMC oluşturmaktaydı.
- Avrupa'da 2008 yılından bu yana 15'i 2021'de ilk kez bildirilen toplam 224 yeni sentetik kannabinoid tespit edilmiştir. 2020'de AB Üye Devletleri, sentetik kannabinoidler içeren malzemeden 236 kilogram miktarında 6,300 ele geçirme vakası bildirmiştir.
- Sentetik kannabinoidleri içeren ölümler 2020 yılında üç ülke tarafından rapor edilmiştir: Almanya (9), Macaristan (34) ve Türkiye (49).
- 2009-2021 yılları arasında tespit edilen 73 yeni sentetik opioid, ilk olarak 2021'de bildirilmiş 6 maddeyi içermektedir. 2020 yılında AB Üye Devletleri tarafından yaklaşık 600 yeni opioid ele geçirme vakası bildirilmiştir ve bu da 11 kilogram malzemeye tekabül etmektedir.

Yeni psikoaktif maddelerin (ketamin ve GHB hariç) geçen yıl genç yetişkinler arasında (15-34 yaş) kullanımına ilişkin ulusal tahminler Letonya'da %0,1 ile Romanya'da %5,1 arasında değişmektedir. ESPAD 2019 araştırmasına göre okul çağındaki çocuklar arasında yeni psikoaktif maddelerin kullanım ömrü %0,9 ile %6,6 olarak değişmektedir. Sentetik kannabinoidlerin kullanım ömrü %1,1 ile %5,2 iken sentetik katinonların kullanım ömrü %0,2 ile %2,5 olarak değişmektedir.

- 2020'de 5 Euro-DEN Plus hastanelerine yapılan 38 akut uyuşturucu toksisitesi başvurularında 3-MMC görülmüştür.
- 2020'de 10 Avrupa şehrinde uyuşturucu kontrol hizmetleri tarafından düşük seviyelerde 3-MMC tespit edilmiştir.
- 2020'de yedi Avrupa şehrinin ESCAPE ağı tarafından toplanan 1,166 kullanılmış şırınganın analizine göre Budapeşte ve Paris'te analiz edilen tüm şırıngaların yarısından fazlasında sentetik katinon bulunmuştur.

YENİ PSİKOAKTİF MADDELER

52

ilk olarak 2021 yılında bildirilen

880

izlenen

372

her yıl piyasada olan

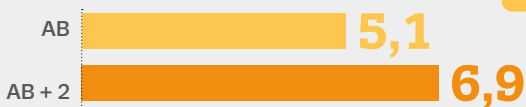

Ele geçirme

Sayı

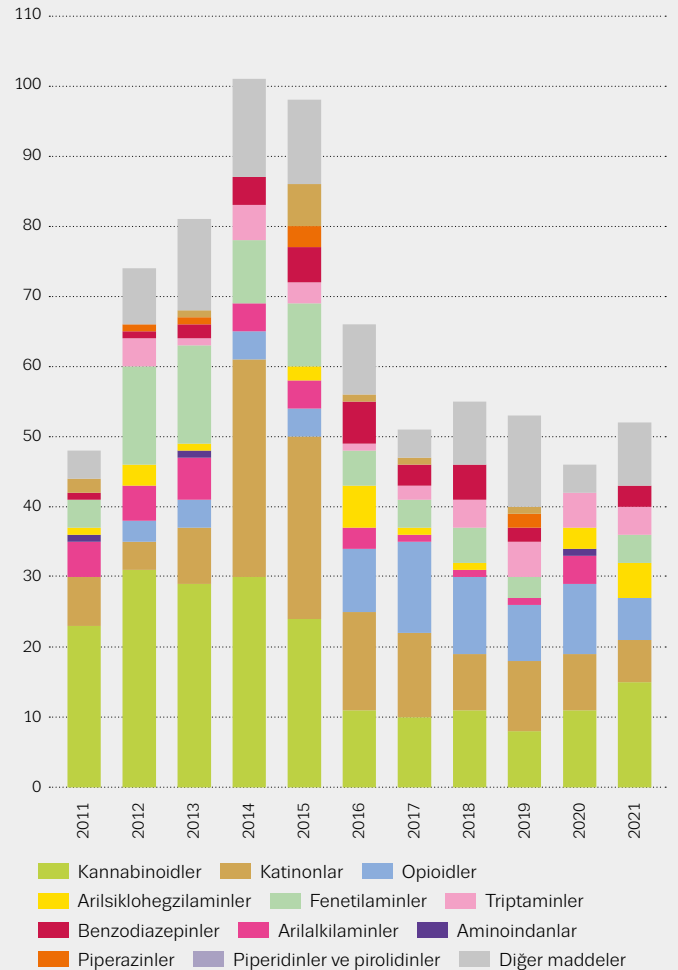

Miktar (ton)

AB + 2; AB Üye Devletleri, Türkiye ve Norveç anlamına gelmektedir. Ağırlık birimleri ile ölçülen tüm fiziksel formlar (bitkisel malzeme, tozlar, reçineler ve diğerleri dâhil).

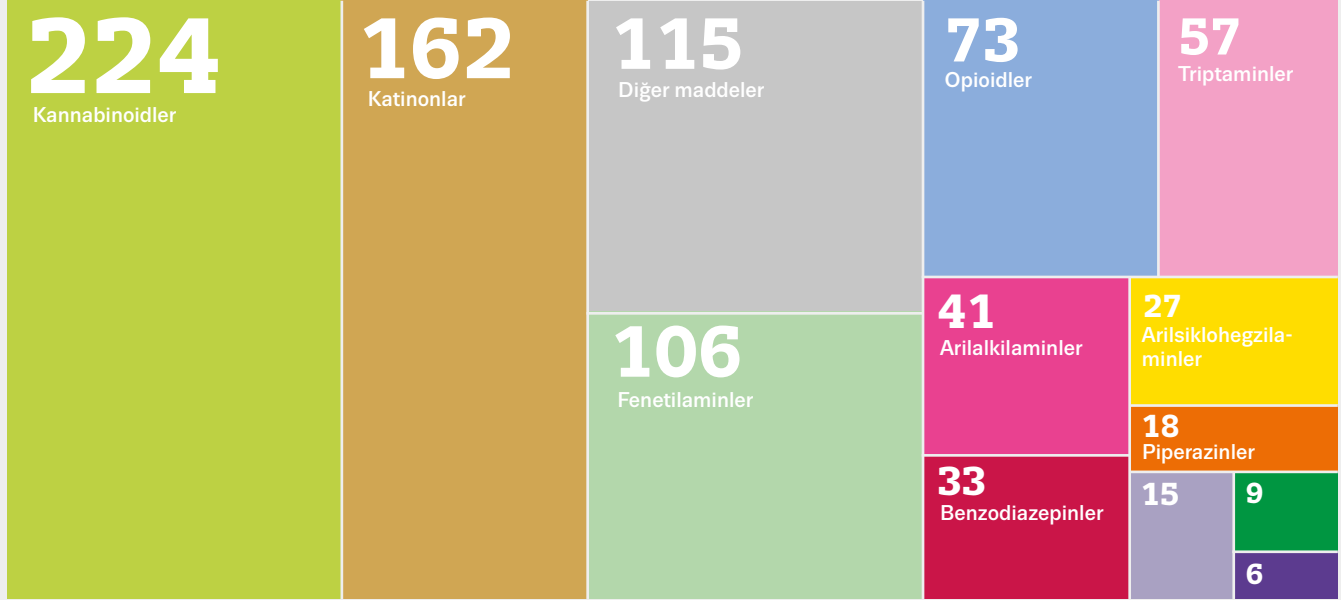
AB Erken Uyarı Sistemine ilk defa raporlanan yeni psikoaktif maddelerin sayıları ve kategorileri, 2011-21

Devamı bir sonraki sayfada →

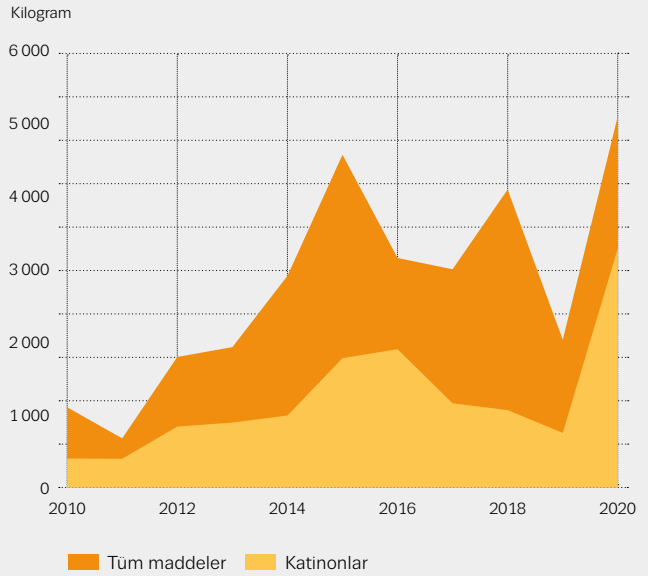
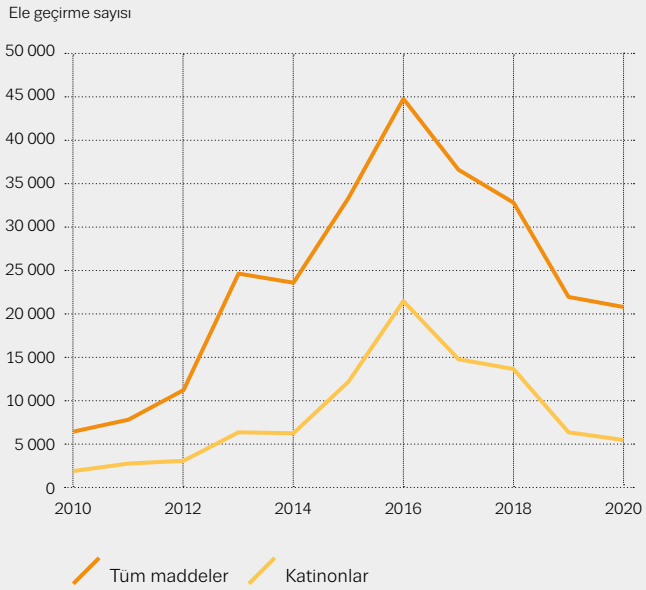
YENİ PSİKOAKTİF MADDELER

AB Erken Uyarı Sistemi tarafından izlenen madde sayısı, kategorilere göre

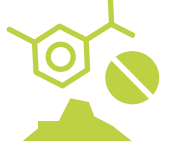

■ Kannabinoidler ■ Katinonlar ■ Diğer maddeler ■ Fenetilaminler ■ Opioidler ■ Triptaminler ■ Arilalkilaminler
■ Benzodiazepinler ■ Arilsiklohegzilaminler ■ Piperazinler ■ Piperidinler ve pirolidinler ■ Bitkiler ve özütler ■ Aminoindanlar

AB Erken Uyarı Sistemi'ne bildirilen yeni psikoaktif maddeleri ele geçirme vakaları: ele geçirme vakalarının sayısı (sol) ve ele geçirilen miktarlar (sağ) ile ifade edilen eğilimler, 2010-20

DİĞER UYUŞTURUCULAR | Yaygın olarak kullanılmayan disosiyatif uyuşturucuların zararlarına ilişkin belirtiler

Halüsinojenik ve disosiyatif uyuşturucuların kullanım yaygınlığı Avrupa'da genel olarak düşüktür. Bazı ülkelerde örneğin ketamin, GBL ve GHB gibi uyuşturucuların kullanımıyla bağlantılı olarak artan sorunlar hakkında endişeler ortaya atılmıştır. Ancak, durum ulusal düzeyde oldukça heterojen görünmektedir ve bu tür maddelerin kullanımına ilişkin sorunların ölçeğini belirlemek zordur. Bu alandaki eğilimlerin izlenmesi, bu tür uyuşturucuların genellikle uygun ortamlarda ve bağlamlarda yoğun şekilde kullanıldığı gerçeğiyle karmaşık bir hâl almaktadır. Bu sorunlara rağmen, bu uyuşturucuların bazılarında kaynaklanan zararların arttığına dair işaretler mevcuttur. Ayrıca, halüsinojenik ve disosiyatif uyuşturuculardaki eğilimleri izlemeye yönelik denetim becerilerimizin geliştirilmesi daha da önem arz etmektedir. Örneğin 7 AB Üyesi Devletten edinilen bilgiye göre azot oksit kullanımı gençler arasında artış gösteriyor olabilir. Azot oksidin yasal ticari kullanımları da söz konusu olduğu için, bu maddenin sarhoş olmak amacıyla kullanılması yönetmelikler açısından da zorlayıcıdır.

TEMEL VERİLER VE EĞİLİMLER

- Halüsinojenik ve disosiyatif uyuşturucuların ele geçirildiği vakalar tutarlı şekilde izlenmemektedir. Farklı EMCDDA izleme sistemleri, eksik ve birbiriyile uyumsuz olan mevcut kısıtlı bilgileri sağlamaktadır.
- 2020 yılında Avrupa'da 71,000 üniteye karşılık gelen 1,600 LCD (lizerjik asit dietilamid) ele geçirme vakası bildirilmiştir. On dokuz ülke, 158 kilogram miktarında 1,000 halüsinojenik mantar ele geçirme vakası bildirmiştir. On üç Avrupa ülkesi, Portekiz (16 kg), Polonya (12 kg) ve İtalya (11) başta olmak üzere toplam 42 kilogram, büyük çoğunluğu Romanya'da olmak üzere 4 litre DMT ve çoğunluğu İspanya'da olmak üzere 30,600 ünite miktarlarında 200 DMT (dimetiltriptamin) ele geçirme vakası bildirmiştir.
- On altı AB ülkesi, 240 kilogram ve 8 litre miktarında 1,600 ketamin ele geçirme vakası bildirmiştir.
- On sekiz Avrupa ülkesi 60 kilograma ve 16,000 litreye karşılık gelen 2,000 GHB (gama-hidroksibütirat) veya prekürsörü GBL (gama-bütirolakton) için 2 000 ele geçirme vakası bildirmiştir. GBL'nin pek çok endüstriyel amaç için kullanılması verilerin yorumlanmasını zorlaştırmaktadır.
- Güncel ulusal anketler, genç yetişkinler (15-34) arasında LSD ve halüsinojenik mantar kullanımının geçen yılki yaygınlık tahminlerinin %1'e eşit veya bundan daha az olduğunu göstermektedir. İstisnalar arasında halüsinojenik mantar için Çekya (2020'de %5,3), Avusturya (2020'de %3,8), Finlandiyaya (2018'de %2,0), Hollanda (2020'de %1,7), Estonya (2018'de %1,6, 16-34) ve Danimarka (2021'de %1,5) ve LSD için Avusturya (2020'de %3,4), İrlanda (2019'da %2,4), Finlandiyaya (2018'de %2,0), Çekya (2020'de %1,8), Estonya (2018'de %1,7, 16-34) ve Letonya (2020'de %1,4) yer almaktadır.
- Uyuşturucular Hakkında Avrupa Web Anketi'ne göre son 12 ay içerisinde uyuşturucu kullananların %20'si LSD, %13'ü ketamin kullanmıştır.
- Ketaminin genç yetişkinler (16-34) arasında geçen yılki yaygınlığına ilişkin güncel tahminler Danimarka'da %0,4'ten (2021) Romanya'da %0,8'e (2019) kadar değişiklik göstermektedir. Hollanda, gençler arasında ketamin kullanımının gece hayatı mekanlarında artış gösterdiğini bildirmiştir.
- GHB, 2020 yılında Euro-DEN Plus hastaneleri tarafından bildirilen beşinci en yaygın uyuşturucudur. Akut uyuşturucu toksisitesi başvurularının %11'inde ve doz aşımı riski olan yoğun bakım kabullerinin %35'inde GHB'ye rastlanmıştır. Akut uyuşturucu toksisite raporlamalarının %1,7'sinde LSD, %1,3'ünde ise ketamin bulunmuştur.
- Uyuşturucu toksisitesi verileri, azot oksit kullanımında yakın zamanda artış olduğunu öne sürmektedir. Euro-DEN Plus hastaneleri, Amsterdam'da (2019'da 1 iken 2020'de 15) ve Anvers'te (2017-18'de 6 iken 2019 ve 2020'de 44) azot oksit içeren başvurularla artış olduğunu bildirirken 2020 yılında Fransa zehir merkezleri 134 vaka (2019'da 46), Hollanda zehir merkezleri ise 144 vaka (2019'da 128) olduğunu bildirmiştir.

EK

Sorunlu opioid kullanımı, opioid agonist tedavisi, tedavi görenlerin toplam sayısı, tedaviye başlama, enjekte uyuşturucu kullanımı, uyuşturucuya bağlı ölümler, uyuşturucuyla ilişkili bulaşıcı hastalıklar, şırınga dağıtımı ve ele geçirmeler dâhil uyuşturucu kullanımı yaygınlığına ait tahminler için ulusal veriler. Veriler, notların ve meta verilerin mevcut olduğu EMCDDA İstatistik Bülteni 2022 den alınmıştır ve bu bültenin bir alt kümesidir. Verilerin gösterdiği yıllar belirtilir.

TABLO A1

OPIOİDLER

Ülke	Yüksek riskli opioid kullanım tahmini		Yıl boyunca tedavi altına alınanlar						Opioid agonist tedavisi alan danışanlar
			Opioid danışanlarının tedavi taleplerinin oranı			Enjeksiyonla opioid kullanan danışanların %'si (ana uygulama yöntemi)			
	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler	sayı		
	Tahmin yılı	1,000 kişi başına vakalar	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)		% (sayı)	
Belçika	–	–	18,9 (1 898)	6,2 (221)	26,4 (1 583)	13,3 (230)	6,2 (13)	14,2 (204)	15 840
Bulgaristan	–	–	72,6 (653)	31 (70)	87,6 (566)	63,9 (408)	62,9 (44)	64,7 (357)	3 031
Çekya (1)	2020	1,6–1,7	37,7 (2 747)	18,7 (470)	36,8 (1 229)	61,7 (1 059)	56,8 (246)	63,5 (704)	5 000
Danimarka	2016	4,0–9,6	11 (565)	11,5 (503)	7,8 (150)	8,4 (40)	1,4 (2)	12,1 (38)	6 600
Almanya	2019	1,9–2,3	14,1 (6 081)	6,5 (1 559)	24,2 (4 040)	21,1 (851)	15,6 (161)	22,7 (600)	81 300
Estonya	–	–	60,3 (234)	39,5 (47)	68 (155)	78,8 (182)	68,1 (32)	77,9 (120)	1 076
İrlanda	2014	6,1–7,0	36,5 (3 419)	14,5 (550)	53,2 (2 716)	32,4 (1 080)	17,3 (95)	35,4 (934)	11 185
Yunanistan	2020	1,5–2,3	53,3 (1 704)	31 (399)	68,3 (1 298)	25,7 (436)	20,4 (81)	27,4 (354)	9 211
İspanya	2019	1,4–2,7	22,3 (11 170)	11,2 (3 068)	37,3 (7 719)	10,8 (1 177)	5,9 (179)	12,3 (932)	58 540
Fransa	2019	4,9–5,2	25,6 (9 562)	13,2 (1 229)	37,4 (5 863)	15,4 (1 282)	9,7 (109)	17,2 (888)	177 100
Hırvatistan	2015	2,5–4,0	–	23,6 (242)	87,5 (5 148)	–	31,4 (58)	69,4 (3 530)	5 202
İtalya	2019	7,2–7,9	42,5 (15 889)	25,4 (3 611)	53 (12 278)	47,5 (6 703)	31,6 (929)	51,7 (5 774)	75 711
Kıbrıs	2020	1,2–2,3	16,8 (154)	10,6 (48)	23 (105)	47,7 (73)	43,8 (21)	50 (52)	208
Letonya	2017	4,6–7,0	49,4 (399)	28,7 (123)	72,8 (276)	82,8 (323)	73,8 (90)	86,9 (233)	721
Litvanya	2016	2,7–6,5	82,2 (470)	46,2 (42)	89,8 (424)	78,8 (369)	78,6 (33)	78,7 (332)	1 044
Lüksemburg	2019	3,3	48,8 (98)	29,3 (17)	56,6 (81)	43 (40)	29,4 (5)	46,1 (35)	1 176
Macaristan	2010–11	0,4–0,5	3,2 (138)	1,3 (37)	10,1 (90)	28,7 (37)	17,1 (6)	33,7 (29)	508
Malta	2020	2,4–3,0	55,3 (1 098)	20,3 (101)	67 (997)	41,5 (456)	6,9 (7)	45 (449)	855
Hollanda (2)	2012	1,1–1,5	11,5 (1 262)	6,2 (402)	19,3 (860)	6,1 (39)	7,6 (13)	5,6 (26)	5 241
Avusturya	2019	5,2–5,5	48,3 (1 895)	29,1 (458)	61,2 (1 437)	28,1 (423)	13,7 (49)	32,6 (374)	19 233
Polonya	2014	0,4–0,7	13,6 (596)	6,5 (142)	21,3 (451)	40,9 (239)	30,1 (41)	44,1 (197)	3 423
Portekiz	2018	3,0–7,0	39,4 (1037)	20,8 (283)	59,3 (754)	10,8 (106)	7 (19)	12,2 (87)	17 614
Romanya	2020	1,0–1,7	24,4 (838)	11 (258)	52,9 (580)	80,8 (677)	76 (196)	81,3 (562)	1 879
Slovenya	2020	3,1–3,6	75,8 (97)	51,4 (19)	85,7 (78)	38,1 (37)	21,1 (4)	42,3 (33)	3 101
Slovakya	2020	1,2–1,7	13,7 (334)	7,2 (80)	19,7 (247)	68,7 (224)	74,7 (59)	66,4 (160)	572
Finlandiyaiya	2017	6,9–8,6	43,4 (206)	38,2 (68)	46,5 (138)	68,4 (141)	60,3 (41)	72,5 (100)	4 729
İsveç (3)	–	–	24,1 (9 967)	15,5 (1 994)	28,6 (7 675)	69,4 (109)	–	–	4 224
Türkiye	2011	0,2–0,5	60,2 (5 064)	43,9 (1 351)	69,5 (3 713)	19,8 (1 005)	10 (135)	23,4 (870)	5 064

Ülke	Yüksek riskli opioid kullanım tahmini		Yıl boyunca tedavi altına alınanlar						Opioid agonist tedavisi alan danışanlar
			Opioid danışanlarının tedavi taleplerinin oranı			Enjeksiyonla opioid kullanan danışanların %'si (ana uygulama yöntemi)			
	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler			
	Tahmin yılı	1,000 kişi başına vakalar	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	sayı
Norveç (*)	2013	2,0–4,2	19,7 (1 125)	13,3 (318)	25,5 (807)	–	–	–	8 099
Avrupa Birliği	–	–	25,7 (72 449)	12,8 (15 688)	39,3 (57 128)	30,8 (16 702)	21,5 (2 520)	38,3 (17 078)	514 324
AB, Türkiye ve Norveç	–	–	26,5 (78 638)	13,6 (17 357)	40,1 (61 648)	29,9 (17 707)	20,3 (2 655)	37,2 (17 948)	527 487

Yüksek riskli opioid kullanım tahminleri 15-64 yaş arası nüfus ile ilgilidir.

Tedaviye katılanlara ilişkin veriler 2020 veya en son yıl içindir: İspanya, Hırvatistan, 2019; Letonya, 2017; Hollanda, 2015.

Opioid agonist tedavisindeki danışanlar hakkındaki veriler 2020 veya en son yıl içindir: Çekya, İspanya, Hırvatistan, Finlandiyaya, 2019; Fransa, İtalya, 2018; Danimarka, 2017; Hollanda, 2015.

(*) Opioid agonist tedavisindeki danışan sayısı, tedavi talebi kayıtlarını ve pratisyen hekimler tarafından sunulan opioid agonist tedavilerini esas almaktadır.

(†) Opioid agonist tedavisindeki danışan sayısına ilişkin veriler tam değildir.

(‡) Tedaviye başlayan danışanlara ilişkin veriler, hastane bazlı bakım ve uzmanlaşmış ayakta tedavi bakım tesisleri ile hapisane ve zorunlu bakım içindir. Gösterilen veriler ulusal tabloyu tam olarak yansıtmamaktadır.

(§) Opioid ile ilişkili sorunlar için tedavi alan danışanların yüzdesi minimum değeri yansıtmaktadır, çoklu uyuşturucu kullanıcıları olarak kaydedilen opioid kullanıcılarını kapsamamaktadır.

TABLO A2

KOKAİN

Ülke	Yaygınlığa dair tahminler				Yıl boyunca tedavi altına alınanlar					
	Genel nüfus			Okul nüfusu	Kokain danışanlarının tedavi taleplerine oranı			Enjeksiyonla kokain kullanan danışanların %'si (ana uygulama yöntemi)		
	Anketin yapıldığı yıl	Ömür boyu, yetişkinler (15-64)	Son 12 ay, genç yetişkinler (15-34)		Ömür boyu, öğrenciler (15-16)	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler
		%	%	%		% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)		% (sayı)
Belçika	2018	–	2,9	1	27,5 (2 768)	27,3 (976)	26,9 (1 608)	3,7 (87)	1,2 (10)	5,1 (69)
Bulgaristan	2020	2,0	1,3	3	4,3 (39)	10,2 (23)	2,3 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Çekya	2020	2,7	1,8	2	0,9 (62)	1,1 (28)	1 (32)	5 (3)	3,7 (1)	6,5 (2)
Danimarka	2021	8,1	2,9	2	18,7 (818)	20,1 (384)	17,6 (411)	1 (8)	0,3 (1)	1,8 (7)
Almanya	2018	4,1	2,4	1	7,9 (3 406)	7,5 (1 793)	8,2 (1 376)	2 (44)	0,9 (11)	3,3 (30)
Estonya	2018	5,0	2,8	2	4,1 (16)	8,4 (10)	2,6 (6)	6,7 (1)	11,1 (1)	–
İrlanda	2019	8,3	4,8	3	27,2 (2 548)	35,8 (1 359)	20,7 (1 055)	0,5 (13)	–	1,1 (12)
Yunanistan	2015	1,3	0,6	1	14,5 (465)	19,4 (250)	11,3 (214)	8 (37)	0,8 (2)	16,4 (35)
İspanya	2020	11,2	3,2	2	44,7 (22 345)	45,4 (12 491)	43,4 (8 989)	0,6 (129)	0,3 (35)	1 (88)
Fransa	2017	5,6	3,2	3	11,8 (4 424)	10,9 (1 014)	13,5 (2 114)	6,9 (276)	2,8 (26)	10,1 (196)
Hırvatistan	2019	4,8	3,9	2	–	6,3 (65)	1,7 (100)	–	6,2 (4)	6,1 (6)
İtalya	2017	6,9	1,7	2	34,7 (12 968)	41,4 (5 890)	30,5 (7 078)	2,5 (294)	1,3 (68)	3,5 (226)
Kıbrıs	2019	1,8	0,9	4	27 (248)	22,2 (101)	31,7 (145)	3,2 (8)	0 (0)	5,5 (8)
Letonya	2020	2,7	2,2	2	0,5 (4)	0,7 (3)	0,3 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Litvanya	2016	0,7	0,3	2	2,1 (12)	9,9 (9)	0,4 (2)	9,1 (1)	–	50 (1)
Lüksemburg	2019	2,9	0,9	2	26,4 (53)	19 (11)	29,4 (42)	39,6 (21)	27,3 (3)	42,9 (18)
Macaristan	2019	1,7	0,6	3	4,6 (195)	4,7 (136)	3,5 (31)	1,6 (3)	0,8 (1)	3,3 (1)
Malta	2013	0,5		2	30,3 (601)	51,5 (256)	23,2 (345)	1,2 (7)	2 (5)	0,6 (2)
Hollanda	2020	6,6	3,5	2	24,3 (2 675)	20,8 (1 357)	29,6 (1 318)	0,4 (5)	0,1 (1)	0,6 (4)
Avusturya	2020	6,5	5,6	2	12,6 (493)	14,4 (227)	11,3 (266)	7 (32)	3,9 (8)	9,7 (24)
Polonya	2018	0,7	0,5	2	2,6 (113)	2,4 (53)	2,6 (56)	1,8 (2)	0 (0)	3,6 (2)
Portekiz	2016	1,2	0,3	2	23 (604)	26,3 (357)	19,4 (247)	2,2 (13)	1,7 (6)	3 (7)
Romanya	2019	1,6	0,7	2	2,8 (95)	3,4 (80)	1,4 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovenya	2018	2,7	1,8	3	7 (9)	13,5 (5)	4,4 (4)	22,2 (2)	0 (0)	50 (2)
Slovakya	2019	0,9	0,2	1	2 (49)	2,6 (29)	1,5 (19)	2,2 (1)	3,6 (1)	–
Finlandiyaya	2018	3,2	1,5	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Ülke	Yaygınlığa dair tahminler				Yıl boyunca tedavi altına alınanlar					
	Genel nüfus			Okul nüfusu	Kokain danışanlarının tedavi taleplerine oranı			Enjeksiyonla kokain kullanan danışanların %'si (ana uygulama yöntemi)		
	Anketin yapıldığı yıl	Ömür boyu, yetişkinler (15-64)	Son 12 ay, genç yetişkinler (15-34)		Ömür boyu, öğrenciler (15-16)	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler
		%	%	%		% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)
İsveç ⁽¹⁾	2017	–	2,5	2	1,9 (769)	3,2 (410)	0,9 (249)	10 (1)	–	–
Türkiye	2017	0,2	0,1	–	2,4 (206)	3,1 (95)	2,1 (111)	0,5 (1)	0 (0)	0,9 (1)
Norveç	2020	4,6	1,9	2	2,8 (160)	4 (96)	2,1 (65)	–	–	–
Avrupa Birliği	–	5,0	2,2	–	19,8 (55 780)	22,4 (27 318)	17,7 (25 738)	2,0 (983)	0,8 (184)	3,3 (736)
AB, Türkiye ve Norveç	–	–	–	–	19,0 (56 146)	21,6 (27 509)	16,9 (25 914)	2,0 (984)	0,8 (184)	3,3 (737)

Genel nüfus için yaygınlık tahminleri: yaş aralıkları Fransa, Almanya, Yunanistan ve Macaristan için 18-64 ve 18-34; Danimarka, Estonya ve Norveç için 16-64 ve 16-34; Malta için 18-65; İsveç için 17-34.

Okul nüfusu için yaygınlık tahminleri Belçika (2019; sadece Flanders) ve Lüksemburg (2014) hariç 2019 ESPAD anketinden elde edilmiştir. Almanya ESPAD verileri yalnızca Bavaria ile ilgilidir.

Tedaviye katılanlara ilişkin veriler 2020 veya en son yıl içindir: İspanya, Hırvatistan, 2019; Letonya, 2017; Hollanda, 2015.

(¹) Tedaviye başlayan danışanlara ilişkin veriler, hastane bazlı bakım ve uzmanlaşmış ayakta tedavi bakım tesisleri içindir. Gösterilen veriler ulusal tabloyu tam olarak yansıtmamaktadır.

TABLO A3

AMFETAMİNLER

Ülke	Yaygınlığa dair tahminler				Yıl boyunca tedavi altına alınanlar					
	Genel nüfus			Okul nüfusu	Amfetamin danışanlarının tedavi taleplerine oranı			enjeksiyonla amfetamin kullanan danışanların %'si (ana uygulama yöntemi)		
	Anketin yapıldığı yıl	Ömür boyu, yetişkinler (15-64)	Son 12 ay, genç yetişkinler (15-34)		Ömür boyu, öğrenciler (15-16)	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler
		%	%	%	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)
Belçika	2018	–	0,8	1	10,5 (1 057)	7,9 (281)	12,5 (748)	11,6 (100)	7,2 (16)	13 (81)
Bulgaristan	2020	2,1	1,4	3	12,6 (113)	27 (61)	6,8 (44)	4,6 (5)	5 (3)	4,9 (2)
Çekya	2020	3,4	2,0	1	41,5 (3 026)	51,6 (1 299)	43 (1 435)	65,2 (1 827)	62,5 (779)	67 (933)
Danimarka	2021	7,9	1,4	1	6,6 (290)	6,7 (128)	6,9 (161)	0,7 (2)	0,8 (1)	0,6 (1)
Almanya	2018	4,1	2,9	2	16,6 (7 141)	13,7 (3 297)	21,5 (3 580)	1,8 (73)	1,6 (32)	1,9 (37)
Estonya	2018	6,1	2,1	3	22,4 (87)	32,8 (39)	18,4 (42)	73,3 (63)	71,1 (27)	73,8 (31)
İrlanda	2019	4,8	2,3	2	0,6 (52)	0,7 (28)	0,4 (21)	13,5 (7)	–	–
Yunanistan	–	–	–	1	1,2 (37)	1,4 (18)	1 (19)	13,9 (5)	0 (0)	26,3 (5)
İspanya	2020	4,3	1,1	1	1,7 (839)	1,8 (504)	1,5 (305)	1,7 (14)	2 (10)	1,3 (4)
Fransa	2017	2,2	0,6	1	0,5 (201)	0,4 (37)	0,5 (86)	19,3 (32)	6,7 (2)	23,6 (17)
Hırvatistan	2019	4,6	3,5	2	–	5,6 (58)	1,1 (67)	–	1,8 (1)	0 (0)
İtalya	2017	2,4	0,3	1	0,2 (85)	0,4 (50)	0,2 (35)	1,3 (1)	2,2 (1)	–
Kıbrıs	2019	0,4	0,2	2	11,6 (106)	8,4 (38)	14,7 (67)	2,9 (3)	–	4,5 (3)
Letonya	2020	1,8	1,2	2	17,5 (141)	22,9 (98)	11,3 (43)	64,1 (84)	54,9 (50)	85 (34)
Litvanya	2016	1,2	0,5	1	3,1 (18)	9,9 (9)	1,7 (8)	13,3 (2)	12,5 (1)	16,7 (1)
Lüksemburg	2019	1,3	0,3	1	1 (2)	1,7 (1)	0,7 (1)	–	–	–
Macaristan	2019	1,5	0,8	3	11,7 (501)	11,7 (337)	11,8 (105)	3 (15)	1,2 (4)	10,7 (11)
Malta	2013	0,3	–	1	0,2 (3)	0,2 (1)	0,1 (2)	–	–	–
Hollanda	2020	5,3	2,7	1	7,4 (817)	7,5 (487)	7,4 (330)	1,3 (4)	1 (2)	1,9 (2)
Avusturya	2020	5,1	4,2	2	4,9 (191)	6,5 (103)	3,7 (88)	1,8 (3)	2,2 (2)	1,3 (1)
Polonya	2018	2,4	1,4	3	37,7 (1 651)	38,6 (843)	36,7 (778)	1,7 (28)	1,1 (9)	2,5 (19)
Portekiz	2016	0,4	0,0	2	0,1 (3)	0,2 (3)	–	33,3 (1)	33,3 (1)	–
Romanya	2019	0,2	0,1	1	1 (34)	1 (23)	1 (11)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovenya	2018	2,3	1,1	1	0,8 (1)	2,7 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovakya	2019	0,9	0,2	1	46,7 (1 138)	50,5 (562)	43,3 (543)	28,1 (311)	26,6 (147)	28,7 (150)
Finlandiyaya	2018	4,7	3,0	2	26,3 (125)	19,7 (35)	30,3 (90)	79,3 (96)	65,7 (23)	84,9 (73)
İsveç ⁽¹⁾	2017	–	1,2	2	8,6 (3 550)	10,8 (1 393)	6,2 (1 658)	67,4 (93)	–	–
Türkiye	2017	0,0	–	–	15,1 (1 275)	22,7 (698)	10,8 (577)	1,5 (19)	1,1 (8)	1,9 (11)
Norveç	2020	3,7	1,3	2	14,5 (829)	11,6 (277)	17,5 (552)	–	–	–

Ülke	Yaygınlığa dair tahminler				Yıl boyunca tedavi altına alınanlar					
	Genel nüfus			Okul nüfusu	Amfetamin danışanlarının tedavi taleplerine oranı			enjeksiyonla amfetamin kullanan danışanların %'si (ana uygulama yöntemi)		
	Anketin yapıldığı yıl	Ömür boyu, yetişkinler (15-64)	Son 12 ay, genç yetişkinler (15-34)		Ömür boyu, öğrenciler (15-16)	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedaviye girmiş kişiler	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler
		%	%	%	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)
Avrupa Birliği	-	3,1	1,4	-	7,5 (21 209)	8,0 (9 734)	7,1 (10 267)	20,6 (2 765)	17,4 (1 113)	22,1 (1 406)
AB, Türkiye ve Norveç	-	-	-	-	7,9 (23 313)	8,4 (10 709)	7,4 (11 396)	19 (2 784)	15,8 (1 121)	20,4 (1 417)

Genel nüfus için yaygınlık tahminleri: yaş aralıkları Fransa, Almanya ve Macaristan için 18-64 ve 18-34; Danimarka, Estonya ve Norveç için 16-64 ve 16-34; Malta için 18-65; İsveç için 17-34.

Okul nüfusu için yaygınlık tahminleri Belçika (2019; sadece Flanders) ve Lüksemburg (2014) hariç 2019 ESPAD anketinden elde edilmiştir. Almanya ESPAD verileri yalnızca Baviera ile ilgilidir.

Tedaviye katılanlara ilişkin veriler 2020 veya en son yıl içindir: İspanya, Hırvatistan, 2019; Letonya, 2017; Hollanda, 2015.

İsveç ve Norveç için tedaviye katılanlara ilişkin veriler "kokain dışındaki uyarıcılar" içindir.

(¹) Tedaviye başlayan danışanlara ilişkin veriler, hastane bazlı bakım ve uzmanlaşmış ayakta tedavi bakım tesisleri içindir. Gösterilen veriler ulusal tabloyu tam olarak yansıtmamaktadır.

TABLO A4

MDMA

Ülke	Yaygınlığa dair tahminler				Yıl boyunca tedavi altına alınanlar		
	Genel nüfus			Okul nüfusu	MDMA danışanlarının tedavi taleplerinin oranı		
	Anketin yapıldığı yıl	Ömür boyu, yetişkinler (15-64)	Son 12 ay, genç yetişkinler (15-34)	Ömür boyu, öğrenciler (15-16)	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedavi girmiş kişiler
		%	%	%	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)
Belçika	2018	–	2,5	2	0,3 (33)	0,5 (18)	0,2 (12)
Bulgaristan	2020	1,3	0,7	3	0,6 (5)	2,2 (5)	0 (0)
Çekya	2020	9,1	4,7	4	0,5 (33)	0,7 (18)	0,3 (9)
Danimarka	2021	4,0	1,2	2	0,4 (18)	0,4 (7)	0,4 (10)
Almanya	2018	3,9	2,8	2	0,6 (258)	0,8 (186)	0,4 (63)
Estonya	2018	5,4	2,5	5	0,5 (2)	0,8 (1)	0,4 (1)
İrlanda	2019	10,3	6,5	3	0,3 (29)	0,6 (21)	0,1 (6)
Yunanistan	2015	0,6	0,4	1	0,3 (10)	0,3 (4)	0,3 (6)
İspanya	2020	5,0	1,6	1	0,2 (96)	0,3 (73)	0,1 (22)
Fransa	2017	3,9	1,3	2	0,5 (169)	0,7 (62)	0,3 (54)
Hırvatistan	2019	4,2	2,6	2	–	0,7 (7)	0,2 (13)
İtalya	2017	2,7	0,8	1	0,1 (49)	0,1 (15)	0,1 (34)
Kıbrıs	2019	1,2	0,4	3	0,2 (2)	0,2 (1)	0,2 (1)
Letonya	2020	1,9	1,6	5	0,4 (3)	0,2 (1)	0,5 (2)
Litvanya	2016	1,7	1,0	3	0,5 (3)	2,2 (2)	0,2 (1)
Lüksemburg	2019	2,0	0,9	1	–	–	–
Macaristan	2019	2,5	1,1	3	2,4 (104)	2,7 (77)	1,6 (14)
Malta	2013	0,7	–	1	0,3 (6)	0,4 (2)	0,3 (4)
Hollanda	2020	11,9	7,7	3	0,7 (80)	1 (67)	0,3 (13)
Avusturya	2020	4,9	3,4	3	1,2 (46)	1,7 (27)	0,8 (19)
Polonya	2018	1,0	0,5	3	0,6 (28)	0,8 (17)	0,5 (11)
Portekiz	2016	0,7	0,2	3	0,4 (10)	0,7 (9)	0,1 (1)
Romanya	2019	1,0	0,8	1	2,3 (78)	2,9 (68)	0,9 (10)
Slovenya	2018	2,9	1,3	3	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovakya	2019	3,1	1,0	3	0,5 (13)	0,5 (6)	0,6 (7)
Finlandiyaiya	2018	5,0	2,6	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)
İsveç	2017	–	2,0	2	–	–	–
Türkiye	2017	0,4	0,2	–	1,9 (163)	2,3 (70)	1,7 (93)
Norveç	2020	3,1	2,4	2	–	–	–
Avrupa Birliği	–	3,7	1,9	–	0,4 (1 076)	0,6 (695)	0,2 (313)
AB, Türkiye ve Norveç	–	–	–	–	0,4 (1 239)	0,6 (765)	0,3 (406)

Genel nüfus için yaygınlık tahminleri: yaş aralıkları Fransa, Almanya, Yunanistan ve Macaristan için 18-64 ve 18-34; Danimarka, Estonya ve Norveç için 16-64 ve 16-34; Malta için 18-65; İsveç için 17-34.

Okul nüfusu için yaygınlık tahminleri Belçika (2019; sadece Flanders) ve Lüksemburg (2014) hariç 2019 ESPAD anketinden elde edilmiştir. Almanya ESPAD verileri yalnızca Bavyera ile ilgilidir.

Tedaviye katılanlara ilişkin veriler 2020 veya en son yıl içindir: İspanya, Hırvatistan, 2019; Letonya, 2017; Hollanda, 2015.

TABLO A5

ESRAR

Ülke	Yaygınlığa dair tahminler				Yıl boyunca tedavi altına alınanlar		
	Genel nüfus			Okul nüfusu	Esrar danışanlarının tedavi taleplerine oranı		
	Anketin yapıldığı yıl	Ömür boyu, yetişkinler (15-64)	Son 12 ay, genç yetişkinler (15-34)	Ömür boyu, öğrenciler (15-16)	Tedaviye alınan tüm kişiler	Tedaviye ilk defa giren kişiler	Daha önce tedavi girmiş kişiler
		%	%	%	% (sayı)	% (sayı)	% (sayı)
Belçika	2018	22,6	13,6	17	31,2 (3 133)	46,2 (1 654)	22,3 (1 336)
Bulgaristan	2020	8,7	5,9	17	6 (54)	16,8 (38)	2,3 (15)
Çekya	2020	29,9	22,9	28	14,7 (172)	21,4 (539)	14,1 (469)
Danimarka	2021	37,9	12,0	17	58,1 (2 541)	60,8 (1 164)	55,6 (1 295)
Almanya	2018	28,2	16,9	22	58,4 (25 187)	69,1 (16 594)	43,1 (7 198)
Estonya	2018	24,5	16,6	20	8,2 (32)	13,4 (16)	6,1 (14)
İrlanda	2019	24,4	13,8	19	21,7 (2 037)	35,2 (1 337)	11,9 (609)
Yunanistan	2015	11,0	4,5	8	26,7 (854)	45,3 (583)	14,3 (271)
İspanya	2020	37,5	19,1	23	28,4 (14 202)	37,7 (10 372)	16 (3 306)
Fransa	2017	44,8	21,8	23	56,6 (21 186)	69,7 (6 504)	43,7 (6 851)
Hırvatistan	2019	22,9	20,3	21	-	57,1 (586)	7,7 (453)
İtalya	2017	32,7	20,9	27	20,6 (7 693)	29,9 (4 257)	14,8 (3 436)
Kıbrıs	2019	14,1	8,1	8	43,9 (403)	58,1 (264)	30 (137)
Letonya	2020	15,0	8,2	26	24 (194)	36 (154)	10,6 (40)
Litvanya	2016	10,8	6,0	18	5,1 (29)	16,5 (15)	3 (14)
Lüksemburg	2019	23,3	12,0	19	23,9 (48)	50 (29)	13,3 (19)
Macaristan	2019	6,1	3,4	13	67,2 (2 876)	71,6 (2 056)	53,2 (473)
Malta	2013	4,3	-	12	13,6 (269)	27,2 (135)	9 (134)
Hollanda	2020	27,8	17,4	22	47,3 (5 202)	55,5 (3 625)	35,4 (1 577)
Avusturya	2020	22,7	11,1	21	30,6 (1 198)	46,2 (726)	20,1 (472)
Polonya	2018	12,1	7,8	21	30,4 (1 332)	37,1 (810)	23,6 (499)
Portekiz	2016	11,0	8,0	13	33,9 (890)	47,6 (647)	19,1 (243)
Romanya	2019	6,1	6,0	9	56 (1 927)	70,5 (1 653)	25 (274)
Slovenya	2018	20,7	12,3	23	10,9 (14)	24,3 (9)	5,5 (5)
Slovakya	2019	17,0	7,7	24	22 (535)	29,6 (329)	15 (188)
Finlandiyaiya	2018	25,6	15,5	11	15,6 (74)	24,2 (43)	10,4 (31)
İsveç (*)	2020	17,4	7,6	8	9,2 (3 822)	13 (1 676)	6 (1 602)
Türkiye	2017	2,7	1,8	-	16,3 (1 369)	22,7 (697)	12,6 (672)
Norveç	2020	25,0	10,1	9	23,9 (1 370)	32,4 (773)	25,5 (805)
Avrupa Birliği	-	27,3	15,5	-	34,3 (96 804)	45,7 (55 815)	21,3 (30 961)
AB, Türkiye ve Norveç	-	-	-	-	33,6 (99 543)	44,9 (57 285)	21,1 (32 438)

Genel nüfus için yaygınlık tahminleri: yaş aralıkları Fransa, Almanya, Yunanistan ve Macaristan için 18-64 ve 18-34; Danimarka, Estonya, İsveç ve Norveç için 16-64 ve 16-34; Malta için 18-65.

Okul nüfusu için yaygınlık tahminleri Belçika (2019; sadece Flanders) ve Lüksemburg (2018) hariç 2019 ESPAD anketinden elde edilmiştir. Almanya ESPAD verileri yalnızca Baviera ile ilgilidir. Olası mübalaga nedeniyle Lüksemburg için esrarın yaşam boyu yaygınlığı gerçek değerlerin üzerinde olabilir.

Tedaviye katılanlara ilişkin veriler 2020 veya en son yıl içindir: İspanya, Hırvatistan, 2019; Letonya, 2017; Hollanda, 2015.

(*) Tedaviye başlayan danışanlara ilişkin veriler, hastane bazlı bakım ve uzmanlaşmış ayakta tedavi bakım tesisleri içindir. Gösterilen veriler ulusal tabloyu tam olarak yansıtmamaktadır.

TABLO A6

DİĞER GÖSTERGELER

Ülke	Uyuşturucuya bağlı ölümler			Enjekte edilen uyuşturucu kullanımına (ECDC) ilişkin HIV tanıları	Enjeksiyonla uyuşturucu kullanımına dair tahmin		Özel programlarla dağıtılan şırıngalar
	Yıl	Tüm yaşlar	15-64 yaş		Tahmin yılı	1,000 kişi başına vaka	
		Sayı	milyon kişi başına vaka (sayı)	milyon kişi başına vaka (sayı)			Sayı
Belçika	2017	148	19 (139)	0,5 (6)	2019	0,5–1,0	1 243 152
Bulgaristan	2020	24	5 (23)	2 (14)	–	–	56 457
Çekya	2020	58	8 (54)	1,3 (14)	2020	6,1–6,3	8 892 977
Danimarka	2019	202	44 (162)	0,2 (1)	–	–	–
Almanya	2020	1 581	–	2 (167)	–	–	4 197 853
Estonya	2020	33	38 (32)	7,5 (10)	2019	9,0–11,3	1 529 814
İrlanda	2017	235	73 (227)	1,4 (7)	–	–	473 191
Yunanistan	2018	274	38 (263)	7,6 (81)	2020	0,3–0,5	386 745
İspanya	2019	546	18 (545)	1 (47)	2019	0,2–0,4	1 821 923
Fransa	2016	465	9 (391)	0,7 (50)	2019	3,1–3,3	12 572 530
Hırvatistan	2020	99	37 (98)	0,7 (3)	2015	1,8–2,9	376 537
İtalya	2020	308	8 (305)	0,7 (44)	–	–	515 445
Kıbrıs	2020	6	10 (6)	3,4 (3)	2020	0,8–1,8	7 920
Letonya	2020	21	17 (21)	21,5 (41)	2016	5,3–6,8	1 118 439
Litvanya	2020	47	26 (47)	0 (0)	2016	4,4–4,9	245 592
Lüksemburg	2020	6	14 (6)	3,2 (2)	2019	1,9	394 690
Macaristan	2020	48	7 (48)	0,1 (1)	2015	1,0	43 244
Malta	2018	3	9 (3)	0 (0)	–	–	103 108
Hollanda	2020	295	23 (261)	0 (0)	2015	0,07–0,09	–
Avusturya	2020	191	32 (190)	0,9 (8)	–	–	6 427 076
Polonya	2019	212	7 (168)	0,2 (9)	–	–	109 642
Portekiz	2019	72	10 (68)	0 (0)	2015	1,0–4,5	1 155 728
Romanya	2020	33	3 (33)	1,9 (37)	–	–	1 160 708
Slovenya	2020	70	46 (62)	0,5 (1)	–	–	480 547
Slovakya	2020	37	9 (34)	0 (0)	–	–	528 153
Finlandiyaiya	2020	258	72 (248)	0,7 (4)	2017	7,4	6 595 051
İsveç	2020	524	73 (470)	1,3 (13)	–	–	1 522 191
Türkiye	2020	314	5 (309)	0,2 (14)	–	–	–
Norveç	2020	324	85 (297)	1,5 (8)	2019	2,0–2,8	3 400 000
Avrupa Birliği	–	5 796	16,7 (3 904)	1,3 (563)	–	–	–
AB, Türkiye ve Norveç	–	6 434	15,4 (4 510)	1,1 (585)	–	–	–

Doz aşımı verileri dikkatlice yorumlanmalıdır. Ülkeler arasında karşılaştırma yapılırken metodolojik farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır. Bazı durumlarda yaş aralığı belirtilmemiştir ve bu vakalar, 15-64 yaş arası nüfusa atıfta bulunan ölüm oranı hesaplamalarına dâhil edilmemiştir: Almanya (1,581) ve Türkiye (4). Enjekte edilen uyuşturucu kullanımına ilişkin HIV tanıları 2020 yılına aittir. Enjekte edilen uyuşturucu kullanım tahminleri 15-64 yaş arası nüfusa ilişkindir. Uzmanlaşmış programlar aracılığıyla dağıtılan şırıngalar 2020 yılına aittir; Slovakya ve İspanya (2019), Fransa (2018) ve İtalya (2017) hariç; tüm tesislerin neredeyse yarısından elde edilen veriler.

TABLO A7

ELE GEÇİRME VAKALARI

Ülke	Eroin		Kokain		Amfetaminler		MDMA, MDA, MDEA		
	Ele geçirilen miktar	Ele geçirme sayısı	Ele geçirilen miktar	Ele geçirme sayısı	Ele geçirilen miktar	Ele geçirme sayısı	Ele geçirilen miktar		Ele geçirme sayısı
	kg	sayı	kg	sayı	kg	sayı	tablet	kg	sayı
Belçika	684	1 833	70 254	5 354	173	2 703	244 203	351	1 376
Bulgaristan	269	31	963	27	297	75	7 951	76	40
Çekya	<1	94	3	138	31	1 917	88 794	21	259
Danimarka	8	506	375	3 841	552	2 651	33 986	25	880
Almanya	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Estonya	<1	2	413	139	140	487	–	71	228
İrlanda	–	1 017	–	1 994	–	218	–	–	632
Yunanistan	300	2 835	1 787	819	13	477	519 304	2	92
İspanya	173	6 769	36 888	35 240	723	3 228	1 535 844	222	2 207
Fransa	1 132	–	13 145	–	–	–	1 227 876	–	–
Hırvatistan	13	130	60	347	46	973	–	4	229
İtalya	512	1 988	13 426	7 858	14 257	365	11 374	11	280
Kıbrıs	<1	17	5	125	<1	141	67	–	12
Letonya	<1	9	68	120	13	486	316 919	12	472
Litvanya	1	70	43	133	203	399	–	50	163
Lüksemburg	2	150	11	191	<1	7	28 970	–	17
Macaristan	41	30	12	301	83	1 186	50 368	4	552
Malta	2	31	525	83	–	–	15	–	5
Hollanda (1)	1 326	–	48 891	–	–	–	–	–	–
Avusturya	104	1 309	63	2 000	46	1 818	89 148	15	1 110
Polonya	427	–	3 887	6	2 224	64	164 528	139	7
Portekiz	23	209	10 066	402	<1	27	363	1	85
Romanya	64	228	43	449	1 554	236	30 261	2	652
Slovenya	5	231	9	268	108	181	13 029	–	39
Slovakya	–	42	1	33	1 518	765	2 898	–	70
Finlandiyaya	<1	28	52	334	262	2 316	137 828	15	591
İsveç	38	940	584	4 204	1 141	9 991	216 396	5	2 618
Türkiye	13 376	15 049	1 961	2 573	4 899	36 015	11 096 244	–	5 259
Norveç	24	789	49	1 452	447	5 611	75 426	21	1 479
Avrupa Birliği	5 125	18 499	212 574	64 406	23 387	30 711	4 720 121	1 025	12 616
AB, Türkiye ve Norveç	18 525	34 337	214 584	68 431	28 733	72 337	15 891 791	1 046	19 354

Tüm veriler, 2020 yılına veya en son yıla ilişkindir. Sayılar, en yakın tam sayıya yuvarlanmıştır. Amfetaminlere, amfetamin ve metamfetamin dâhildir.

(1) Ele geçirme vakası sayısı ve ele geçirilen miktara ilişkin veriler ilgili tüm kolluk birimlerini kapsamamaktadır ve kısmi, asgari rakamlar olarak ele alınmalıdır. Kokain ele geçirme vakalarının kaynağı: 2020 Hollanda Gümrük Raporu.

ELE GEÇİRME VAKALARI (DEVAMI)

Ülke	Toz Esrar		Kubar esrar		Kenevir bitkileri		
	Ele geçirilen miktar	Ele geçirme sayısı	Ele geçirilen miktar	Ele geçirme sayısı	Ele geçirilen miktar		Ele geçirme sayısı
	kg	sayı	kg	sayı	bitki	kg	sayı
Belçika	13 924	6 023	1 135	33 570	–	–	856
Bulgaristan	<1	8	3 121	82	13 584	49 027	172
Çekya	1	89	655	4 297	15 990	–	502
Danimarka	5 469	17 464	439	3 174	30 039	255	556
Almanya	–	–	–	–	–	–	–
Estonya	2	39	60	727	–	36	40
İrlanda	–	263	–	3 166	–	–	277
Yunanistan	2 114	285	7 790	8 168	51 149	–	708
İspanya	461 020	41 970	59 888	132 796	1 433 213	–	4 303
Fransa	50 248	–	46 277	–	115 365	–	–
Hırvatistan	3	182	1 683	5 399	6 199	–	261
İtalya	9 732	6 635	19 869	9 698	414 396	–	1 681
Kıbrıs	<1	20	212	666	70	–	24
Letonya	282	69	138	1 016	–	235	58
Litvanya	4	49	71	1 107	–	–	–
Lüksemburg	12	320	90	678	7	–	3
Macaristan	43	117	632	3 184	3 649	–	189
Malta	<1	14	151	113	4	–	3
Hollanda (1)	–	–	–	–	464 169	–	–
Avusturya	22	574	2 032	12 906	17 881	–	564
Polonya	1 994	17	5 316	233	118 600	–	7
Portekiz	33 552	724	821	461	28 692	–	234
Romanya	1 385	140	929	3 100	–	628	128
Slovenya	1	62	1 413	3 359	23 344	–	182
Slovakya	<1	16	51	910	633	–	29
Finlandiyaya	12	79	458	996	19 300	–	1 135
İsveç	4 499	11 324	2 127	10 291	–	–	–
Türkiye	37 489	8 278	56 244	46 854	114 965 801	–	4 568
Norveç	1 785	6 752	819	3 734	–	–	–
Avrupa Birliği	584 319	86 483	155 359	240 097	2 756 284	50 181	11 912
AB, Türkiye ve Norveç	623 593	101 513	212 422	290 685	117 722 085	50 181	16 480

Tüm veriler, 2020 yılına veya en son yıla ilişkindir. Sayılar, en yakın tam sayıya yuvarlanmıştır.

(1) Ele geçirme vakası sayısı ve ele geçirilen miktara ilişkin veriler ilgili tüm kolluk birimlerini kapsamamaktadır ve kısmi, asgari rakamlar olarak ele alınmalıdır.

EMCDDA KAYNAKLARI

Yasa dışı uyuşturucular hakkında ayrıntılı bilgi için EMCDDA yayınlarına ve çevrim içi kaynaklara bakabilirsiniz.

Avrupa Uyuşturucu Raporu: Trendler ve Gelişmeler

Eğilimler ve Gelişmeler raporu, Avrupa'daki uyuşturucu olgusuna ilişkin üst düzey bir genel bakış sunmakta olup yasa dışı uyuşturucu kullanımına, ilgili sağlık sorunlarına ve uyuşturucu tedarikine odaklanmaktadır. Raporla ilgili kaynaklara aşağıdaki web sayfasından ulaşılabilir.

emcdda.europa.eu/edr2022

EMCDDA Yayınları

Yıllık Avrupa Uyuşturucu Raporuna ek olarak EMCDDA, Uyuşturucu Kullanımına Yönelik Sağlık ve Toplum Müdahaleleri:Avrupa Kılavuzu ve Europol ile ortak hazırlanan Avrupa Uyuşturucu Pazarları'nı yayınlamaktadır. Ayrıca uyuşturucu sorunlarının tam spektrumunda çeşitli ayrıntılı raporların yayımını da yapmaktadır.

emcdda.europa.eu/publications

En İyi Uygulama

En İyi Uygulama Portalı; önleme, tedavi, zararı azaltma ve sosyal entegrasyon alanlarında neyin işe yaradığı (ve neyin yaramadığı) hakkında pratik ve güvenilir bilgiler sağlamaktadır. Denenmiş ve test edilmiş müdahaleleri hızlı bir şekilde belirlemenize, etkili olanlara kaynak ayırmanıza ve araçları, standartları ve yönergeleri uygulayarak müdahaleleri iyileştirmenize yardımcı olacaktır.

emcdda.europa.eu/best-practice

İstatistik Bülteni

Yıllık İstatistik Bülteni, Üye Devletler tarafından sağlanan, Avrupa'daki uyuşturucu durumuna ilişkin mevcut en son verileri içerir. Bu veri setleri, Avrupa Uyuşturucu Raporunda sunulan analizin temelini oluşturur. Tüm veriler, ekranda interaktif olarak görüntülenebilir ve Excel formatında indirilebilir.

emcdda.europa.eu/data/

Konular

Merkez sayfaları ve A-Z dizini, konulara göre EMCDDA içeriklerini bulmanıza yardımcı olur.

emcdda.europa.eu/topics

Belge Kitaplığı

EMCDDA Belge Kitaplığı, kurumla ilgili veya kurum tarafından çalışmalarda toplanan belgelere erişim sağlar. Buradan uluslararası ve ulusal kuruluşların yayınlarına, EMCDDA personeline ait bilimsel makalelere, Avrupa Birliği'nin diğer kurumları tarafından yayımlanan materyallere ve kurumun sahip olduğu diğer materyallere erişebilirsiniz.

emcdda.europa.eu/document-library

AB ile iletişime geçme

şahsen

Avrupa Birliği genelinde yüzlerce Europe Direct bilgi merkezi bulunmaktadır. Size en yakın merkezin adresini şuradan bulabilirsiniz: https://europa.eu/european-union/contact_en

Telefon veya e-posta yoluyla

Europe Direct, Avrupa Birliği hakkında sorularınızı yanıtlayan bir hizmettir. Bu hizmete erişebileceğiniz telefonlar şunlardır:

- Ücretsiz hat: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bazı operatörler bu aramalar için ücret uygulayabilir),
- şu standart numaradan: +32 22999696 veya
- şu adresteki e-posta üzerinden: https://europa.eu/european-union/contact_en

AB hakkında bilgi bulma

Çevrimiçi

AB'nin tüm resmi dillerinde sunulan Avrupa Birliği hakkındaki bilgilere Europa web sitesinden ulaşılabilir: https://europa.eu/european-union/index_en

AB yayınları

Ücretsiz ve cretli AB yayınlarını şu adresten indirebilir veya satın alabilirsiniz: <https://publications.europa.eu/en/publications>. Europe Direct veya yerel bilgi merkezinizle iletişime geçerek ücretsiz yayınların birden fazla kopyasını edinebilirsiniz. (bkz. https://europa.eu/european-union/contact_en).

AB kanunları ve ilgili belgeler

1952'den bu yana bütün resmi dil sürümlerindeki tüm AB kanunları dahil olmak üzere AB ile ilgili yasal bilgilere erişmek için şu adresten EUR-Lex'e gidin: <http://eur-lex.europa.eu>

AB ile ilgili açık veriler

AB Açık Veri Portalı (<http://data.europa.eu/euodp/en>), AB ile ilgili veri setlerine erişim sunar. Veriler, hem ticari hem de ticari olmayan amaçlarla ücretsiz olarak indirilebilir ve yeniden kullanılabilir.

Bu rapor hakkında

Eğilimler ve Gelişmeler raporu, EMCDDA'nın Avrupa'daki uyuşturucu durumuna ilişkin en son analizini göstermektedir. Yasa dışı uyuşturucu kullanımı, ilgili zararlar ve uyuşturucu tedarikine odaklanan rapor, bu konular ve temel zarar azaltma müdahalelerine dair kapsamlı bir ulusal veri seti de içerir.

EMCDDA Hakkında

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi (EMCDDA), Avrupa'daki uyuşturucu ile ilgili sorunlar konusunda merkezî kaynak ve onaylanan yetkili kuruluştur. 25 yılı aşkın bir süredir uyuşturucu ve uyuşturucu bağımlılığına dair bilimsel kriterlere uygun bilgiler toplayıp, analiz edip yayarak hedef kitlesine Avrupa düzeyindeki uyuşturucu durumu için kanıta dayalı bir genel görünüm sunmaktadır.

EMCDDA'nın yayınları; politika yapımcılar ve danışmanları, uyuşturucu alanında faaliyet gösteren uzmanlar ve araştırmacılar ve daha geniş bağlamda medya ve genel kamuoyu dâhil olmak üzere çok çeşitli kitleler için birincil bilgi kaynağı görevi görmektedir. Genel merkezi Lizbon'da bulunan EMCDDA, Avrupa Birliği'nin farklı konumlara dağıtılmış kuruluşlarından biridir.

